

Samlet oversigt over høringssvar, budget 2020-2023

Økonomiudvalget havde 1. behandling af budget 2020-2023 d. 23. september 2019 og det blev sendt i høring d. 24. september 2019.

Høringssvarene er samlet på udvalgsområder.

Udvikling, By og Land.....	2
Børn, Idræt og Familie.....	7
Ældre, Social og Sundhed.....	94
Beskæftigelse og Unge.....	108
Kultur, Erhverv og Oplevelsesøkonomi.....	110
Økonomiudvalget.....	113

Høringssvar på udvalg for Børn, Idræt og Familie

Økonomiudvalget havde 1. behandling af budget 2020-2023 d. 23. september 2019 og det blev sendt i høring d. 24. september 2019.

Høringssvar	Afsender
Bestyrelsen takker for høringen af budget 2020-2023, som vi har læst med bekymring grundet de store besparelser, som kommunen står overfor. I den forbindelse finder vi det beklageligt, at skolerne og andre høringsparter ikke er blevet inddraget tidligere, idet vi så ville have kunnet bidrage langt mere konstruktivt. Det er ikke muligt med en ultrakort høringsfrist og politisk beslutning umiddelbart efter. Vi har dels generelle kommentarer til høringen, og dels konkrete kommentarer til de enkelte forslag. Derudover har vi sidst i vores høringssvar nogle forslag til yderligere besparelser, som vi opfordrer udvalget og byrådet til at tage i betragtning. <u>Generelt</u> Indledningsvis vil vi gerne understrege, at vi finder det meget problematisk, at der lægges op til så markante besparelser på børne/unge-området. Rammen er i forvejen meget stram, og folkeskolen er under pres fra privatskoler, ikke mindst i Gribskov, hvor vi har landets største privatskole. Kvalitetsforringelser vil øge blødningen af elever væk fra folkeskolen, og dermed vil økonomien forværres yderligere på de enkelte skoler. Bestyrelsen forstår dog behovet for at finde besparelser på kommunens samlede budget, men det er i den forbindelse uhensigtsmæssigt, at vi ikke kan se det samlede besparelseskra for vores område. Det gør processen ugennemsigtig. <u>Attraktive lokalsamfund</u> Flere af besparelserne underminerer byrådets ønske om at have attraktive lokalsamfund, bl.a. hvis skoleafdelinger skal lukkes. Det er derfor helt centralt, at udvalget og byrådet har dette for øje, når besparelser besluttet. <u>Skolevæsen-strategi i Gribskov</u> Bestyrelsen har ved flere tidligere lejligheder foreslået, at der i Gribskov laves en overordnet skolevæsen-strategi, som sætter en tydelig retning for bl.a. skoleområdet. Uden en sådan strategi besluttet hverken besparelser eller nye indsatser ud fra en samlet strategi. Den nye børne- og ungepolitik vil være et fint afsæt for at formulere en sådan strategi, og vi foreslår, at vores kommende centerchef får som konkret opgave at implementere en sådan strategi. <u>Beskæring af den økonomiske ramme</u> En række af forslagene i sparekataloget er reelt beskæringer i den økonomiske ramme og vil medføre nedsat kvalitet i undervisning og pasning. Sådanne besparelser falder under grønthøstermetoden, og bestyrelsen vil opfordre til, at udvalget i stedet tager politisk stilling, inden forslag til besparelser sendes i høring. Dermed ville det stå klart for os som skole, på hvilke områder der fra politisk hold ses muligheder for besparelser. <u>Kommentarer til konkrete tiltag i kataloget</u> 1. Familieiværksætterne. Acceptabelt forslag, men bestyrelsen vil pointere, at en forebyggende indsats fjernes, hvilket modarbejder Gribskovmodellen og potentielt kan medvirke til øgede udgifter snarere end besparelser. 2. 2 lukkeuger. Bestyrelsen bakker aktivt op om forslaget, som giver personalemæssige fordele og mindre behov for vikarer. 3. Børnehavestart 2 år 10 måneder. Acceptabelt forslag, for selvom det indebærer en nedsat normering pr. barn, så finder vi det pædagogisk forsvarligt. 4. Mini FO på skoler uden rullende skolestart. Bestyrelsen bakker aktivt op om forslaget, da der er gode pædagogiske erfaringer med tiltaget fra andre	Skolebestyrelsen Sankt Helene Skole

kommuner.

5. Samarbejdstimer skole/FO nedskæres. Bestyrelsen fraråder forslaget, da vi har brug for vores 2-lærer/pædagog-timer. Forslaget vil desuden medføre, at pædagogstillingerne vil blive uattraktive grundet for få timer, og det vil dermed blive meget svært at rekruttere kompetent personale.
6. Yderligere besparelse på materialer. Bestyrelsen fraråder forslaget. Materialebudgettet er allerede skåret helt ind til benet, og det vil medføre uacceptable undervisningsforhold, hvis der skæres mere.
7. Beskårede midler til kompetenceudvikling. Bestyrelsen fraråder forslaget, da der er stærkt brug for midlerne til nødvendig kompetenceudvikling, og da det vil medvirke til, at rekruttering gøres sværere. Derudover indebærer forslaget potentielt et problem ift. folkeskolelovens krav om linjefagsuddannede lærere, da færre merit-uddannelser forventeligt vil gøre det sværere at leve op til lovkravet.
Bestyrelsen vil dog opfordre udvalget til at få undersøgt, om kompetencemidlerne kan målrettes bedre. Eksempelvis kunne midlerne til merituddannelser samles i en kommunal pulje, som kun kan søges til linjefagsuddannelse indenfor de fag, hvor der mangler linjefags-lærere. Dermed uddannes lærerene langt mere målrettet.
Også på andre områder kan midlerne målrettes bedre. Eksempelvis sendes alle ledere i dag på lederuddannelse, også ledere der i forvejen har tilsvarende relevant uddannelse. Det forekommer uhensigtsmæssigt.
8. Vikarbudget i dagtilbud beskæres. Bestyrelsen fraråder forslaget, da det giver færre voksne pr. barn i institutionerne. Det medfører dårligere pasning samt øget stress, hvilket fører til øget sygefravær og dermed øgede udgifter.
9. Vikarbudget i FO beskæres. Bestyrelsen fraråder forslaget, da der allerede er skåret helt ind til benet og varetagelsen af pasningsopgaven ikke vil kunne hænge sammen. Desuden er besparelsen minimal.
10. Vikarbudget i skolen beskæres. Bestyrelsen fraråder forslaget, da det vil føre til flere undervisningstimer, der ikke kan gennemføres i udskoling.

11. Kan-opgaver spares væk. Bestyrelsen finder det rigtig ærgerligt at skære bort, da det forringer kvaliteten af det kommunale skoletilbud. Nogle indsatsen kan dog gennemføres med færre midler, eksempelvis børnebyrådet, hvor eleverne kunne debattere om andet end at hente penge hjem til skolen. At lære om den demokratiske proces er det vigtige, ikke pengene.

12. Intet punkt i høringsmaterialet.

13. Økonomisk bæredygtige skoler. Bestyrelsen fraråder forslaget ift. Sankt Helene Skole, da vi ikke kan se, at vi meningsfuldt kan lægges sammen med andre skoler. Bestyrelsen vil dog opfordre til, at der ses på, om der andre steder i kommunen kan laves en model, der minder om Sankt Helene Skoles. Her tænkes det attraktive lokalsamfund, det samlede børneliv og en bæredygtig skole sammen. Det indebærer fordele for lokalsamfundet og samtidig besparelser i form af bl.a. fælles ledelse for skole og daginstitution.
14. Gribskovmodellen beskæres. Forslaget er ikke akut problematisk, men Gribskovmodellen handler netop om, at vi skal sluse flest muligt ud i almenområdet. En besparelse på modellen giver alt andet lige et øget pres på specialområdet, og dermed kan besparelsen hurtigt blive til en øget udgift i stedet. Se desuden forslag om udbygget Gribskovmodel sidst i høringssvaret.
15. Fritidsklub. Ingen kommentarer.
16. Omlægning af distrikter mhp. besparelse på skolebus. Bestyrelsen fraråder forslaget, da besparelsen er marginal og tvivlsom. Vi minder desuden om, at der er frit skolevalg, så hvis dette bevares, er der efter al sandsynlighed ikke nogen besparelse at hente.

17. Specialtilbud på Gilbjerg. Bestyrelsen bakker aktivt op om forslaget, da modellen svarer til vores eget tilbud på Sankt Helene Skole. Modellen kan måske med fordel implementeres på endnu flere skoler i kommunen.
18. Beskåret ledelse dagtilbud, FO og skole. Bestyrelsen fraråder forslaget, da der i forvejen er skåret så meget, som der kan, og med to matrikler kan der ikke undværes den nuværende ledelse. Det underbygges af, at ledelsesspændet på de fleste skoler er højt. Desuden har mange mellemledere på skolerne undervisning, hvormed besparelsen kun delvist kan realiseres.
19. Ledelsesspænd. Bestyrelsen finder forslaget acceptabelt, hvis det gennemføres hensigtsmæssigt.
20. Kapacitet dagtilbud. Bestyrelsen har ingen kommentarer til dette forslag.
21. Fritidsklub for 6. kl. afskaffes. Bestyrelsen finder forslaget acceptabelt, da kun ganske få elever i vores distrikt bruger tilbuddet. Da klubben erstattes af FO-tilbud for 6. kl., så er der også potentielt en gevinst for vores FO'er i form af flere børn dér.
22. Nedlæggelse af ungdomsklub (15-21 år) i Gilleleje. Bestyrelsen har ingen kommentarer til dette forslag.
23. TRIO. Bestyrelsen har ingen kommentarer til dette forslag.
24. Færre lærertimer pr. elev. Bestyrelsen fraråder forslaget, da det vil medføre dårligere undervisning, dårlig trivsel og stressede lærere. Derudover vil inklusionsopgaven blive tabt på gulvet, hvorved flere elever vil ende i specialindsats. Bestyrelsen vil desuden påpege, at vi i henhold til lovgivningen ikke kan lave kortere dage eller flere feriedage, som forslået af udvalget. Dog vil vi henlede opmærksomheden på vores forslag om samlæste timer til sidst i høringssvaret, da det forslag kan bidrage til færre lærertimer.
25. Færre pædagogtimer pr. barn i dagtilbud. Forslaget er problematisk for vores institutioner og for os som skole, da vi vil få børn ind, som ikke er skoleparate, og som har færre sociale kompetencer. Der er i forvejen meget pres på pædagogerne, og med det politiske fokus på minimumsnormeringer virker forslaget ude af trit med den politiske virkelighed.
26. Lukning af matrikler/afdelinger. Bestyrelsen fraråder forslaget. Udvalgets tekst, der er sendt i høring, forekommer os at mangle politisk retning, og vi kan ikke se, at forslaget kan føre til besparelser i den form, det er sendt i høring.
27. Øget undervisningstimetotal. Bestyrelsen fraråder forslaget, da Gribskov i forvejen ligger over landsgennemsnittet. Desuden er materialet fra administrationen fejlbehæftet. Vi underviser eksempelvis allerede 26 timer, og besparelsen er således ikke eksisterende.
Bestyrelsen vil kraftigt opfordre til, at den nyligt indgåede arbejdstidsaftale fastholdes og respekteres, hvilket også er en forudsætning for, at vi fremadrettet kan tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

Yderligere forslag til besparelser

Bestyrelsen har følgende forslag, som kan føre til besparelser.

Udbygge Gribskovmodellen

Vi foreslår at udbygge Gribskovmodellen, der som tidligere nævnt handler om at få flest muligt inkluderet i almentilbuddet. En række af de konkrete tiltag i sparekatalog, som beskærer almenområdet, medfører øget pres på specialområdet. Det er et argument for ikke at spare på almenområdet.

Gentænke PPR

Skolerne har tidligere oplevet god gavn af fremskudt rådgivning, da det bringer kompetencer ud på skolerne. Vi foreslår derfor, at det med udgangspunkt i de positive erfaringer undersøges, om dele af PPR kan flyttes ud på skolerne. Det har potentiale for en besparelse, samtidig med at vi opnår mere udbytte for pengene. Vi vil få ressourcepersonerne på skolerne, hvilket giver stærkt samarbejde og lokalt forankrede

processer. <u>Administrative besparelser kommunalt</u> Selvom det ligger udenfor vores område, så vil bestyrelsen påpege den kendsgerning, at Gribskov ligger noget over landsgennemsnittet i administrative omkostninger pr. borger. Vi foreslår derfor, at potentialet for besparelser på kommunens administration undersøges grundigt. Helt konkret vil vi gerne bidrage til en eventuel arbejdsgruppe, da vi har konkrete eksempler på spild af administrative ressourcer. Eksempelvis spildes meget tid på, at skolerne ikke selv håndterer personaleadministrationen, og det samme gør sig gældende ift. håndtering af regninger etc., som også foretages centralt. <u>Samlæste timer</u> På Sankt Helene Skole har vi gode pædagogiske erfaringer med samlæste timer, og vi mener, at der kan hentes besparelser på flere skoler udover vores egen, hvis der samlæses timer dér, hvor klassekvotienten er lav. <u>Politisk prioritering af folkeskolen</u> Hvis der er et politisk ønske om at have en attraktiv folkeskole, som tilvælges af børn og deres forældre, så kræver det politiks prioritering. Kraftige besparelser på vores skoler peger i den modsatte retning. I dag er der desuden stort tilskud til privatskolerne, men ikke alle tilskud, der ydes i Gribskov, er lovbestemte. Privatskolerne modtager eksempelvis et tilskud til FO, som folkeskolerne ikke modtager, og tilskuddet er ikke lovbestemt. Ved at skære sådanne tilskud bort, kan den økonomiske skævhed mellem privatskoler og folkeskoler mindskes.	
Indledningsvis skal vi bemærke, at vi i det store og hele kun kommenterer på det oplæg, der kommer fra det fagudvalg vi hører ind under (Børn, Idræt og familie). Dog undlader vi at kommentere på punkterne, som kun hører til idrætsområdet. Først og fremmest anerkender skolebestyrelsen behovet for at skulle lave besparelser - også besparelser, der gør ondt - se i lyset af udmeldingerne om kommunes alvorlige økonomiske situation. Ligeledes anerkender vi forsætningerne for den pressede høringsproces som skal ses i lyset af folketingsvalget og den dermed forsinkede aftale mellem KL og regeringen. Desværre er det vores opfattelse, at kvaliteten af høringsmaterialet i høj grad ser ud til at være influeret af denne forcerede proces. Nogle steder er det det meget tydeligt, at der burde have været foretaget grundigere analyser og andre steder er materialet så mangelfuldt, at det er svært at træffe beslutninger ud fra. Dette er dybt beklageligt - særligt set i lyset af, at det er dette grundlag Byrådet og dets udvalg har og har haft til at træffe beslutninger ud fra. Det kommer derfor også til at præge dette høringssvar som primært kommer til at omhandle de konsekvenser vi (desværre) ser i linjen i en stor del af forslagene og ikke så meget de enkelte forslag. Derfor vil vi også komme med en indtrængende bøn om at tænke besparelserne grundigere igennem og lave mere tilbunds gående analyser der hvor der reelt er et besparelspotentiale - og så i øvrigt have mod til at tage de vanskelige og upopulære beslutninger selv, hvis det er nødvendigt, fremfor at uddelegere disse opgaver til de enkelte skoler. Lige nøjagtig uddelegeringen punkt 26 finder vi direkte usmagelig og det svarer nærmest til at bede skolerne svare på om de synes det er en god ide at save den ene arm af. Desværre er det nok også her der måske er et reelt potentiale for besparelser. Vores svar særskilt til punkt 26 er derfor: Lav nu en ordentlig analyse og så træf de beslutninger - som kan koste vælgere - selv. Bestyrelsen er positive overfor forslagene under punkt 4, 17, og 21. Ideen om mini FO og FO for 6. klasserne (punkt 4 og 21) er helt uproblematisk og bør kunne sættes i gang nærmest med et samme.	Skolebestyrelsen Gilbjergskolen

Vi er meget positive overfor ideen om en kommunal drevet skoledagbehandlingsskole (punkt 17) og vi vil også meget gerne se den på en af Gilbjergskolens matrikler. Selve tanken om at etablere et tilbud for de børn, der er allermost sårbare (og deres familier) og som for manges vedkommende desværre også har været gennem en eller flere eksklusionsprocesser - og at gøre dette i offentligt regi - ligger os meget på sinde og er noget vi meget gerne vil være aktive medspillere omkring. Vi er også helt på linje med målsætningen om, at arbejde henimod, at børnene på sigt kan indgå i det almene skolemiljø og her er placeringen at tilbuddet på en kommunal folkeskole helt oplagt.

Netop inklusionsmålsætningen ser vi som afgørende for at vi som kommune kan komme på ret køl både økonomisk og menneskeligt.

Derfor ser vi os også nødsaget til at vende tommelfingrene nedad til punkterne 5, 6 7, 8, 9, 10, 18, 19, 24, 25.

Set fra vores perspektiv er det reelt set ikke besparelser - tværtimod. Det er alt sammen forlag som reducerer i ressourcerne tæt på arbejdet med børnene i almen områder. Dermed er det forslag, som vil være med til at sætte inklusionen under pres. På papiret her og nu er det naturligvis besparelser, men på langt sigt er det vores faste overbevisning, at det er forslag som vil blive dyrere i længden og føre til flere segregerede børn. Dermed er det forlag af den art, hvor man tisser i bukserne for at holde sig varm. Undskyld det frimodige billede, men det er afgørende vigtigt for os at få budskabet frem. Dette er **IKKE** reelle besparelser.

I tallene fra "Kend din kommune" kan man se, at kun 2 kommuner har en større stigning i segregeringen af børn fra 2017 til 2018 end Gribskov. Det går med andre ord den helt forkerte vej med inklusionen og det er vores frygt, at en del af forslagene i prioriteringskataloget vil forstærke denne udvikling.

Punkt 11: KAN - opgaver ser ved første øjekast ganske uskyldigt ud, men under dette tal gemmer sig penge til fx børne- og ungehøring, børnebyråd og ungdomsråd. Vi er simpelthen ikke parate til at smide nogle af de ting som vi som kommune kan være stolte af i forhold til demokratisk dannelse hos vores børn, for en besparelse på 359.000 årligt. Det tror vi heller ikke Byrådet er.

Når alt dette er skrevet så er vi stadig opmærksomme på, at der **SKAL** spares og der skal spares meget - også på vores område. Vi mener blot, at der bliver kigget de forkerte steder.

Hvis man kigger på kommunens nøgletal på "Kend din kommune" kan man konstatere, at vi har et af de dyreste skolevæsener i landet, hvilket i øvrigt også er blevet til en artikel i Frederiksborgs Amt Avis. Vi bruger 95.714,- pr. elev og det er der kun 7 kommuner, som gør dyrere end os. Men det er kun den halve sandhed for dette tal er inklusive administration, IT og specialtilbud. Skræller man dette væk bruger vi kun 47.000 pr. elev.

Vi foreslår derfor en grundig analyse af hvad posterne, som differencen mellem de to tal bliver indeholder, og om der kan findes et besparelspotentiale der, som ikke samtidig sætter inklusionen under pres.

Et andet særligt vilkår ved udgifterne til skoleområdet i Gribskov kommune er den ekstremt store andel af elever, der går i privatskoler.

Hele 35% mod et landsgennemsnit på 21%

(<https://uddannelsesstatistik.dk/Pages/Reports/1780.aspx>). Herfra skal lyde en opfordring til at se på om kommunen støtter dette områder med flere midler end lovgivningen kræver.

Yderligere kan man konstatere, at vi som kommune ligger i den forkerte ende i udgifterne til centraladministration (2017 tal) og har nogle af de laveste normeringer på daginstitutionsområdet. På hver sin måde er det tal, der peger på, at der bør kigges hvordan vi bruger pengene på en måde, der styrker børnenes trivsel og udvikling. Dette er på langt sigt både den økonomisk og etisk rette vej at gå.

2. Børn, idræt og familie

- Tilslutter punkt 1
- Tilslutter ikke punkt 2 – Mange familier kan være tvunget til ferie i bestemte uger via deres arbejde samt der kan være søskende i andre institutioner som det skal passe med. Derfor kan det få stor betydning for feriens samvær hvis der skal dikteres bestemte uger med ferie og i sidste ende kan det gå ud over børns samvær med deres familie
- Tilslutter punkt 3 - Hvis det sker i samarbejde med forældre og barnet. Det skal passe ind til det enkelte barn og oprykningen skal kun ske hvis barnet er klar.
- Tilslutter punkt 4
- Tilslutter punkt 5 – Hvis så længe man ikke ignorerer barnets trivsel
- Tilslutter punkt 6
- Tilslutter punkt 7
- Tilslutter ikke til punkt 8 – Det vil gå ud over trivsel hos såvel børn og personale
- Tilslutter ikke til punkt 9 – Det vil gå ud over trivsel hos såvel børn og personale
- Tilslutter ikke til punkt 10 – Det vil gå ud over trivsel hos såvel elever og personale

- Tilslutter punkt 11

- Tilslutter punkt 13
- Tilslutter punkt 14
- Tilslutter punkt 17
- Tilslutter ikke punkt 18
- Tilslutter punkt 19

- Tilslutter ikke punkt 21
- Tilslutter ikke punkt 22 – Der skal være samlingssteder til de unge i alle af kommunens større byer så de har et fællesskab
- Tilslutter ikke punkt 24 – Der skal være timer nok til at skabe ro, kvalitet og indlæring
- Tilslutter ikke punkt 25 – Det vil betyde enorme forringelser på området og grobund for mistrivsel hos børnene med for få hænder. Det vil påvirke deres trivsel og indlæring. Det er uacceptabelt
- Tilslutter punkt 26 – Hvis man lukker der hvor det ikke er økonomisk forsvarligt at opretholde drift

3. Idrætsområdet

Hverken tilslutter eller aviser punkterne. Kendskabet til området er for lille til at kunne gennemskue konsekvenserne for alle punkterne på området

Dagplejens
forældrebestyrelse

Ungdomsrådet ønsker via dette høringssvar at gøre opmærksom på et par ting, vi synes er rigtig usmarte i forbindelse med de annoncerede besparelser:

En lukning eller delvis lukning af det brugerdrevne ungdomshus Remisen på Gilleleje Station, vil føre til at det sidste reelle område hvor man lovligt kan skate og løbe på rulleskøjter, i længden vil forsvinde. 17 – 19 årige drenge og piger får ikke lov til, at skate og opholde sig på en skole som de ikke er tilknyttet. De noget børnevenlige skate-områder på skolerne kan heller ikke måle sig, med det fede og udfordrende område der er ved Remisen. Med denne forventede besparelse vil Gribskov Kommune reelt gøre det modsatte af andre Nordsjællandske kommuner. Vi synes at den annoncerede besparelse ikke blot vil sætte en stopper for en udvikling hvor Gribskov Kommune har lyttet til os unge, men reelt afvikle vores brand – som er god og progressiv ungdomskommune. Reelt er det 2. gang på få år at et skate-område afvikles. Ungdomsrådet synes at det er usmart ”og dårligt købmandskab” at lukke et hus, som har meget åbent, er i god stand og ikke koster ret mange løn- og driftsmidler. Også på vores mange seje sportsforeningers vegne, synes vi at det er en skam, hvis

Ungdomsrådet

Remisen lukkes, for der er nemlig altid en voksen eller 2 på området, som bliver helt elektrisk hvis man er fysisk aktiv, og de så finder ud af at man ikke er medlem af en sportsforening.

Ungdomsrådet har ikke fantasi til at forestille sig, at de meget små beløb der kan spares, - ved at sløjfe f.eks. HOP puljen og andre puljer/små driftsmidler, vi aktive unge har haft glæde af når vi har lavet events og lignende, til glæde for mange – ender med at blive sparet. Ikke et/en eneste; kommunalvalg/regionsvalg/folketingsvalg eller EU-afstemning har vi i Ungdomsrådet misset. Vi har med glæde og loyalt lavet events for - at få ALLE 18 årige til at stemme (og lært dem hvordan man praktisk gør det) og "få potentielt 2. gangs stemmende unge, til at blive ved med at stemme" e.c.t. Det var ret sjovt og progressivt da vi fik hjælp til, at lave en virale "Husk og stem" - fake kampagne. Vores venner i Hillerød snakkede også om fake-kampagnen. Igen – vi frygter at besparelser på puljer, som har med demokrati og det at være en aktiv medlevende ung borger at gøre, - blandt unge i Gribskov vil blive tolket som "at vi lukker boksen selvom vi var førende på området".

Det er vores erfaring af unge fra omkringliggende kommuner, slet ikke har så gode muligheder for at være aktivt udøvende musikere, som her i Gribskov. Det er vores påstand at der er en overrepræsentation af unge med bopæl i Gribskov, som reelt, helt eller delvis, lever af at være musiker og/eller er signet på et label. Et mangeårigt samarbejde mellem de lokale kommercielle festivaler/spillesteder og de 2 brugerdrevne ungdomshuse, er velsagtens noget af grunden? Ungdomsrådet frygter at den gode udvikling hvor unge fra Gribskov ønsker at leve af eventindustrien - stopper, eftersom øve faciliteterne ved Remisen nedlægges, og rå-knoklerne fra Remisens brugerbestyrelse ikke længere har et lokalt sted at mødes.

I har præsenteret (endnu) et sparekatalog, og hermed fremsendes et høringssvar på vegne af Forældre i Gribskov - i skrivende stund en gruppe bestående af 2402 medlemmer – eller sagt på politikersprog: en gruppe bestående af 10% af de stemmeberettigede borgere i Gribskov Kommune.

For at sikre, at I kommer igennem til konklusionen vil vi starte med at opsummere og konkludere og derefter uddybe;

Det er uhørte spareforslag, der vil have uoverskuelige konsekvenser for børnene, pædagogerne og lærerne.

Spareforslagene er regnet på urigtige forudsætninger og har samtidseffekter der på ingen måde er inkluderet i konsekvensbeskrivelserne i administrationens anbefalinger.

I vil ikke se de direkte effekter i denne valgperiode, men I efterlader en regning i baren til børn, der ikke engang har været inviteret til festen.

Regningen er opstået som følge af inkompetent ledelse og manglende politisk fokus og nu beder I børnene i kommunen om at betale "deres" andel af denne regning.

Groft sagt tager I et kviklån hos børnene for at betale det kommunale overforbrug på andre områder. Det letter naturligvis presset på økonomien her og nu, men renterne er, som altid på kviklån, skyhøje.

Vi som forældre har i mange tilfælde ikke andre muligheder end at overlade pasningen i hverdagen til daginstitutionerne, men hvis I gennemfører disse besparelser vil der ikke længere være pasningstilbud i Gribskov Kommune - der vil blot være tilbud om opbevaring under opsyn.

Vi accepterer gerne opbevaring under opsyn, når vi efterlader vores jakke i en garderobe, men med vores børn er det en anden sag.

Vi som forældre forventer, at daginstitutionerne leverer omsorg, leg og læring samt forbereder børnene til det næste skridt i livet: skolen.

Alle politikere taler om at Danmarks vigtigste råstof er viden, og der er stort fokus på, at flere skal uddanne sig mere, bedre og hurtigere.

Undersøgelser viser, at flere og flere unge tager stadigt flere sabbatår efter gymnasiet

Forældre i Gribskov

og det vækker politisk bekymring.

Derfor undrer det os, at det ikke i samme grad vækker politisk bekymring, at børnene er stadig mindre skoleparate, stadig mere udadreagerende, og at presset på det specialiserede område stiger og stiger.

Det undrer os endnu mere, at man vælger at sende forslag om yderligere besparelser i høring. Besparelse, der blot eksponentielt vil forstærke den bekymrende udvikling.

Og det undrer os endnu mere, at man kan udsende et sparekatalog, der ikke indeholder en krone sparet på administration til trods for, at DI analyse allerede i 2017 udgav en rapport der påviste, at Gribskov har et besparelspotentiale på op mod 5% på administrative omkostninger.

5% besparelse på administrative omkostninger vil overgå enhver samlet besparelse foreslået på noget udvalg, men det er ikke nævnt med et ord.

De 5% er vel at mærke uden reduktion i serviceniveau.

Samtidseffekt

Der er en række af spareforslagene der vil forstærke den negative effekt af hinanden.

Det burde være klart for enhver at kombinationen af tidligere børnehavestart, generel nedsætning af vikardækning samt generel nednormering vil have en meget negativ samlet effekt.

Samlet set vil det betyde en markant nedgang i omsorgen for de større børn og de børn der generelt er mest selvhjulpne.

I forvejen har vi hørt utallige historier om hvordan pædagogerne allerede i dag står alene med 25-30 børn på legepladsen.

I sparekataloget lægger I op til at øge chancen væsentligt for at denne pædagog skal forlade legepladsen for at skifte en ble, alternativt lade det nystartede børnehavebarn gå med fyldt ble.

De ældste børnehavebørn vil mangle dele af eller hele skoleparathedsføreløb således at de er langt mindre skoleparate ved skolestart.

Når de så kommer i skole vil de mangle den hjælp som pædagogen kunne give dem i indskolingen.

I al dette morads kunne pædagogerne ty til efteruddannelse for at blive bedre rustet til at håndtere de stadig større udfordringer, men den er også sparet væk.

Ligeledes bliver de tvunget til at afholde ferie i 2 faste uger om året, uanset om det matcher deres egne behov.

Samlet set er vores bedste bud at sygefraværet vil stige og personaleomsætningen vil stige.

Det vil yderligere påvirke børnenes hverdag i udtalt grad da de vil opleve mindre kontinuitet.

Punkt for punkt

Herunder vil vi gennemgå udvalgte spareforslag og redegøre for de urigtige forudsætninger og mangelfulde konsekvensberegninger.

Indføre 2 lukkeuger i daginstitutionerne

Ideen synes plausibel og svær at anfægte i trange tider, men beregningsmodellen der ligger til grund for besparelspotentialet er ikke korrekt.

Det er overvejende sandsynligt, at forældrene vil planlægge deres ferie således at børnenes primære ferieuger vil ligge i de to lukkeuger.

Meget få forældre har ferie nok til at hjemmepasse børnene i 2 uger og afholde sommerferie udover dette tidsrum.

Dernæst er en personaledekning på 75% i ferieperioden urealistisk højt sat, den skulle nærmere sættes til 50%.

Yderligere vil tilskuddet til private institutioner udelukkende falde såfremt institutionerne vælger at afholde 2 lukkeuger.

Vælger de ikke at holde lukket vil deres tilskud være uændret.

Besparelspotentialet på dette punkt er derfor sat urealistisk højt og vil maksimalt slå

igennem med 60% af det budgetterede.

Børnehavestart fra 2 år og 10 måneder

At fremrykke børnehavestarten for de mindste vil have store konsekvenser for såvel de små som de store børn.

Hvis man vælger at lade børnene starte tidligere uden at tildele mere personale til børnehaverne vil det have den naturlige konsekvens, at pædagogerne er tvunget til at bruge markant mere tid på de helt unge børn - tid der vil gå fra de ældre børn.

Personalet er i forvejen pressede og tiden til pædagogisk arbejde er mindre og mindre, hvorfor vi ser stadigt flere børn, der har svært ved de sociale spilleregler, svært ved at indgå i sociale sammenhænge og er langt mindre skoleparate end de var tidligere.

At nedsætte alderen for børnehavestart vil betyde markant færre timer til rådighed for de ældre børn og derfor markant mindre pædagogisk vejledning til leg, sociale spilleregler og konflikthåndtering.

Denne besparelse vil direkte kunne aflæses i en stigning på det specialiserede område om blot få år.

Som en note til argumentationen om at andre kommuner også lader børnene starte tidligere kan bemærkes at de fleste kommuner fortsat giver vuggestuetakst frem til barnet fylder 3 år.

Sammenligningen er derfor ikke valid.

Mini FO

Umiddelbart ingen bemærkninger hertil

Samarbejdstid skoler og FO

Set i sammenhæng med de øvrige foreslåede besparelser på børneområdet er dette forslag urealistisk i sin konsekvensberegning.

Fra daginstitutionerne bliver til stadighed sendt mindre skoleparate børn afsted som ikke har fået den nødvendige forståelse for hvilke forskelle der er på at være børnehavebarn og skolebarn.

Dette er en direkte konsekvens af de stadige nedskæringer på dagtilbudsområdet og konsekvensen ses tydeligt i indskolingen.

De ekstra pædagogtimer kunne til dels kompensere for dette og har skabt mere ro i indskolingen, så at fjerne disse timer - i kombination med massive nedskæringer på dagtilbudsområdet - vil blot give indskolingen flere udfordringer og formentlig medføre et øget pres på det specialiserede område.

Materialebesparelse via tildeling

En smukt indpakket grønthøster som blot vil fjerne midler fra skolernes tildeling.

I forvejen har vi for mange urentable folkeskoler i Gribskov Kommune der kører med alt for få elever.

At reducere yderligere i tildelingen vil blot presse økonomien endnu mere - uanset hvad man kalder det.

Reduktion i midler til kompetenceudvikling

Igen en rystende ringe konsekvensberegning uden hold i virkeligheden.

En ringere uddannet personalegruppe vil mangle redskaber til at håndtere udfordrende børn, hvorfor enhver besparelse på efteruddannelse vil flyttes direkte over på det specialiserede område, blot med en let forsinkelse.

Hvis man derimod styrkede efteruddannelse ville det afspejles direkte i en reduktion i behovet for specialpædagogisk indsats.

På et møde vedr den specialpædagogiske indsats i Gribskov fortalte lederen af specialpædagogkorpset at antallet af indberetninger om udadreagerende børn var faldet markant efter en lang periode med mange indberetninger og en stor indsats på netop dette område.

Hun mente dog ikke, at det handlede om at pædagogerne i institutionerne efterhånden havde fået den nødvendige indsigt i de pædagogiske redskaber, men derimod blot et uforklarligt fald i antallet af udadreagerende børn generelt.

Der blev dog aldrig givet et klart svar på, hvad årsagen til det generelt øgede pres på det specialiserede område var, men set i lyset af denne holdning giver besparelsen mening.

For alle andre er det modsatte tydeligt; med en mere opdateret og veluddannet personalegruppe på det almene område vil besparelsen på det specialiserede område være markant større end udgiften til efteruddannelse.

Nedsætning af vikartildelingen med 30% til 2,45% af lønsummen.

I ethvert lønbudget findes en række forudsætninger for behovet for vikardækning, hvis målet er 100% bemanding.

Der skal inddækkes for fravær som følge af:

- Sygdom, herunder børns 1. Sygedag
- Mødeaktivitet, internt som eksternt
- Administrativt arbejde
- Efteruddannelse
- Ferie
- Afspadsering.

Den største fraværsårsag er ferie som jf ferieloven udgør 12,5% af arbejdstiden.

Sygdom varierer naturligvis fra arbejdsplads til arbejdsplads, men blandt pædagogisk personale i Gribskov kommune som helhed var det gennemsnitlige sygefravær i 2018 på ca 5,5% svarende til 12,5 dage om året.

Mødeaktivitet og administrativt arbejde udgør en stadigt større andel for pædagogisk personale, dels på grund af de øgede dokumentationskrav, dels på grund af stadigt større behov for møder med forældre, specialpædagoger og lignende pga stadigt flere udfordring med børn der ikke fungerer optimalt i børnegruppen.

Samlet set burde en vikardækning udgøre ca 20% af lønsummen hvis alt fravær skal inddækkes og normeringen skal overholdes.

I private institutioner med endog meget lavt sygefravær bruges lige over 10% af lønsummen på vikardækning.

Den afledte effekt af for lav vikardækning er at personalet er mere tilbøjelige til at møde på arbejde selvom de er småsyge, at interne møder udskydes eller helt aflyses og at efteruddannelse må nedprioriteres.

Erfaringen viser at disse faktorer fører til flere langtidssygemeldinger og dermed større behov for vikardækning.

Ligeledes mindskes trivslen og personaleomsætningen vil typisk øges med videnstab til følge.

Justere vikartildelingen i fritidsordninger

Samme argumentation som ovenfor;

Vikardækningen er i forvejen urealistisk lav og blot en enkelt langtidssygemelding som følge af stress eller andre følgevirkninger af dårligt arbejdsmiljø vil ændre besparelsen til en udgift.

Justere vikartildelingen i skoler

Igen en besparelse uden hold i virkeligheden.

Vikardækning burde ikke være en øvelse foretaget i et regneark, men derimod en reel afspejling af behovet.

Ved blot generelt at nedsætte vikardækningen udsætter man den samlede personalegruppe for et øget pres ligesom eleverne mister undervisning og dermed læring.

Generel nedsætning af normering

I Gribskov Kommune udregnes normeringen som et samlet timeantal pr enhed hvor vuggestuebørn tæller for 2 enheder og børnehavebørn tæller for 1 enhed.

I normeringen indgår også lederens tid, dvs den tid lederen bruger på administrativt arbejde går fra normeringen time for time.

Ligeledes kan øvrige medarbejders tid på administrative opgaver såsom

vagtplanlægning, udvikling af pædagogisk læreplan etc fratrækkes normeringen time for time.

Den af administrationens benyttede regnemodel for faktisk normering kan derfor ikke benyttes, men må justeres som følge af at lederens administrative timer skal fratrækkes normeringen hvis denne skal afspejle reelt benyttet tid med børnene.

Erfaringen fra private institutioner viser at lederen bruger ca 20 timer pr uge pr. 12 medarbejdere.

En typisk institution i Gribskov Kommune består af 16,9 fuldtidsansatte og lederen bruger derfor i omegnen af 28 timer på administrative opgaver om ugen.

Omregnet i årsværk betyder det at der forsvinder ca 0,6 fuldtidsstilling fra regnestykket som benyttes til at udregne timeantal pr barn.

Når administrationen yderligere vil fjerne 0,6 fuldtidsstilling ved nedskæring er vi nede på 15,7 fuldtidsstillinger brugt på pædagogisk arbejde i en typisk institution i Gribskov kommune imod de i beregningen anvendte 16,3.

Administrationens regnestykke er derfor ca 8% for positivt fsva timer brugt på pædagogisk arbejde pr barn.

I forvejen er den reelle normering meget lav i Gribskov, en direkte nedsættelse af denne vil være direkte kontraproduktivt fsva det pædagogiske arbejde.

Remisen

I sparekataloget er Remisen i Gilleleje sat på med en besparelse på 1,75 mio. ved lukning.

Denne besparelse vil have store konsekvenser for Gribskovs ungdomskultur og attraktion i forhold til tiltrækning af børnefamilier til denne del af kommunen.

For ved at gå fra to ungdomshuse til et vil en kommune på Gribskovs størrelse skabe store forskelle på alternative tilbud til unge.

Remisen har i sin 10 årig levetid skabt store resultater i Gilleleje, hvor det mest nærværende for budgetforhandlingerne er et markant fald i hærværk. Foruden tilbud driver unge rundt på må og få - det gælder København så vel som Gedser og Gilleleje. Og kedsomhed blandet med hormoner er en kombination, som ofte kan skabe ballade. Ser man bort fra den kriminalpræventive del, så giver Remisen en masse til kulturelt til Gilleleje og omegn.

Disse tilbud vil forsvinde med Remisen. Containerne, der er omdannet til øvelokaler, vil forsvinde, hvilket vil betyde, at musikalske talenter ikke har et sted at tage de vigtige skridt mod stjernerne.

For lad os bare være ærlige; de unge vil hverken tage fra Gilleleje til Helsingør eller omvendt, når transportmulighederne er som de er.

I seneste referat fra Kulturhavnen står der et tæt samarbejde beskrevet med Remisen i forhold til at trække flere unge ned på Kulturhavnen. Dette arbejde er frugten af, at kulturinstitutioner bruger hinandens styrker til at skabe et samlet kulturliv, som er med til at gøre livet i Gribskov vidunderligt for børn, unge, voksne og ældre.

Så vidt det er Forældre i Gribskov bekendt, så er bygningerne, hvor Remisen holder til, fredet. Det betyder, at kommunen kan få ganske svært ved at skille sig med dem med en fortjeneste. Derfor stiller vi os spørgende over for den samlede besparelse på 1,75 mio., da Remisen ikke har voldsomt meget pædagogisk personale ansat.

Ligeledes stiller vi os spørgende over for, hvordan besparelsen opnås, når man sender op mod 33 unge til Helsingør. Det må vel give et øget behov for pædagogisk personale i U-huset?!

Det er ikke kun Remisens brugere, der bliver ramt af besparelsen. Det gælder turister og kommunens andre unge, som finder glæde ved at køre på løbehjul, skateboard eller rulleskøjter, da en lukning af Remisen er en lukning af mulighederne for at bevæge sig på ramper mv.

Forældre i Gribskov ønsker at gøre det meget klart for byrådet, at vi ser begge huse forbliver åbne, da de begge er af stor betydning for Gribskovs Kommunes

attraktionsværdi over for målgruppen børnefamilier. Ved at have gratis øvelokaler kan unge udtrykke deres musikalske evner. Ved at have ramper og rails giver man unge muligheden for at bevæge sig på andre måder end efter en bold. Ved at have spillesteder for unge giver man borgerne i Gribskov muligheden for at forfølge deres kreative drømme - og man giver oplevelser til deres jævnaldrende og alle andre aldersgrupper.

Med Remisen og U-huset er i med til at skabe mennesker. I er med til at skabe kultur og social og kreativ dannelse.

Kapacitet på dagtilbudsområdet

Forældre i Gribskov er en anelse overrasket over punktet i sparekataloget omhandlende børnetal. Så sent som i februar 2019 meldte Gribskov Kommune forældre i Gilleleje, at børnetallet i kommunen ikke var stigende.

Knap 7 måneder senere står vi nu med en situation, hvor kommunen melder, at forældre og børn ikke kan få deres lovede ønske om pasningsgaranti i egen by opfyldt på grund af for mange børn mellem 0-5 år.

Forældre i Gribskov udtrykker alvorlig bekymring ved udsigten til, at forældre skal til at transportere sig langt for at bringe og hente deres børn. Det vil fjerne en af styrke ved Gribskov Kommune for børnefamilier.

Derfor opfordrer vi byrådet til meget nøje at overveje deres handlemuligheder. I arbejdet med tiltrækning af nye borgere bør man fx se på fremhævning af distrikter, hvor der er plads til flere børn i både vuggestue og børnehave.

Byer som Helsingør og Gilleleje vil i fremtiden blive presset af stigningen af forventede antal børn. Det vil sende nye borgere ud på længere rejser til andre byer, hvorpå de mister kvalitetstid med deres familie. Et argument, som kan få dem til at fravælge et liv i Gribskov Kommune.

Alternativt bør kommunen indgå i langt tættere dialog med de private tilbud om kapacitet og muligheder for optag af børn. Dette vil kunne medvirke til en pasningsgaranti i alle byer.

Opmærksomheden henledes her på at de private pasningstilbud giver kommunen budgetsikkerhed idet tildelingen er fast pr enhed.

Reduktion i antallet af undervisningstimer

Gribskov kommunes folkeskoler ligger i forvejen blandt landets dårligste folkeskoler målt på gennemsnitskarakterer og på antallet af elever der går videre i uddannelsessystemet.

En reduktion af antallet af undervisningstimer vil ikke styrke denne position hvorfor forældre i værste fald flytter deres børn til privatskoler.

Efter deltagelse i budgetmødet torsdag den 26.10.19, hvor administrationen gennemgik grundlaget for besparelseskataloget, samt svarede på spørgsmål herom, må vi konstatere, at vi gik derfra med langt flere ubesvarede spørgsmål end vi kom med. Det har ledt til, at vi i skolebestyrelsen på Bjørnehøj hermed vil give udtryk for vores uforbeholdne bekymring ift. langtidseffekterne af den overordnede linje, vi ser Gribskov Kommune lægge for børneområdet.

Vores bekymring bunder først og fremmest i, at sparekataloget udelukkende er forankret i en økonomisk forståelsesramme og uden den fjerneste forståelse og respekt for, at kommunen må anses for at være én stor organisation baseret på menneskelige ressourcer. Når en, så grundlæggende forståelse mangler, bliver vi som forældre og medborgere i Gribskov Kommune utrolig bekymrede for, hvilke konsekvenser dette får på kort og ikke mindst lang sigt for vores mindste medborgere, hvis stemme vi her repræsenterer sammen med et fokus på lærerne. Sparekataloget peger i vores optik udelukkende på hvilken økonomisk gevinst, der afstedkommes af besparelserne, men indeholder en utrolig mangelfuld konsekvensberegning, som ellers

Skolebestyrelsen
Bjørnehøjskolen

også burde fremgå. En mangelfuldt grundlag gør det svært for politikere forældre og andre interessenter at træffe velkvalificerede beslutninger angående sparekataloget. Vi må derfor konstatere at administrationen, som har udarbejdet sparekataloget arbejder ualmindeligt langt væk fra den virkelighed, vi som forældre, lærere og børn befinder os i.

Vi vil her pege på nogle af de konsekvenser, vi med vores kendskab til børn, lærere og forældre vil kunne se komme til at ske med store menneskelige og på længere sigt økonomiske konsekvenser.

1. Kommunen fremlægger en udfordring ift. antallet af børn og unge som får psykiske problemer og diagnoser inden for det psykiatriske spektrum og der er derfor et øget behov for en indsats inden for dette område. Samtidig ses en konstatering af, at SP-området ikke får tilført flere penge men tværtimod forventes at have en nedgang i antallet af børn med behov for specialpædagogisk støtte. Disse meldinger står i skarp kontrast til hinanden og vidner om et menneskesyn, som fra forældre, lærer og børneperspektiv må anses for at være helt uacceptabelt.
2. SP-området står overfor en nedskæring, som vil have meget store konsekvenser for de børn, der har behov for specialpædagogisk støtte, det vil betyde, at der vil være mange børn, der vil blive udsat for en strukturel stigmatisering. Børnene vil ikke blive tilbudt en kvalificeret indsats ift. deres behov og skolerne der skal varetage deres læring vil gøre, hvad de kan for at undgå barnet, da de ikke har økonomien og de menneskelige ressourcer til at løse opgaven. Det vil få vidtrækkende konsekvenser for det enkelte barns udvikling, trivsel og muligheder for at blive en bidragende samfundsborger, men det vil også have store økonomiske konsekvenser for de forældre, som ikke kan overlade deres barn i skolens varetægt i løbet af dagen. De kan blive tvunget ud i at gå hjemme og ikke kunne varetage deres arbejde på fuld tid og dermed ikke bidrage fuldt ud til samfundsøkonomien. Ligeledes vil det have betydning for de øvrige børn, der sidder i klassen, hvis undervisning bliver påvirket af et eller flere børn med specialpædagogiske behov, der ikke bliver mødt. Vi er bekendt med, at man i andre kommuner løser inklusionsopgaven ved at lade børn med kendte specialpædagogiske behov være i klasserne velvidende, at de ikke kommer til prøver eller deltager fuldt ud i undervisningen, idet der ikke er bevilliget SP-midler til at hjælpe dem. Vi vil spørge jer politikere, om det er den retning I ønsker Gribskov skal løse inklusionsopgaven? Vi vil benytte lejligheden til på det kraftigste at fraråde kommunen at begynde at operere med den form for mørketal, som vil være en falliterklæring ift. vores børn, lærere og forældre. Vi vil derfor understrege vigtigheden i samarbejdet mellem skole og FO ift. fortsat at samarbejde om SP-indsatsen.
3. Som vi hører, løsningen bliver på SP området, er det, at en mindre økonomiske ramme (end nu) skal dække behovet for hele den samlede SP -indsats uagtet, hvor mange børn det drejer sig om eller hvilke behov de har, dvs. en forringet indsats, hvor specialiseringen udvandes. Det er meget svært at forstå, hvordan kommunen kommer uden om det faktum at en tidlig specialiseret indsats er den mest effektive. Selvom vi ikke ynder at sidestille børns udvikling med økonomisk vækst, bliver det alligevel relevant at bringe Heckmann-kurven i spil, da den netop peger på, at så tidlig en indsats som muligt giver størst økonomisk udbytte på længere sigt. Det er ikke svært lave den modsatte beregning, hvis Kommunen svigter ansvaret ift. at give alle børn de bedste muligheder for at blive livsduelige borgere, der bidrager til samfundet. Det er dybt bekymrende for os, at Kommunen ikke tager de indlysende konsekvenser af denne sparermanøvre seriøst.

4. For ganske kort tid siden udkom en undersøgelse, som slår fast at rigtig mange børn går i skole hver dag uden at have voksenkontakt og at dette er meget uhensigtsmæssigt. Derfor vil nedlæggelse af lærer-og pædagogstillinger ligeledes have betydning for trivslen blandt alle de børn, der hver dag går i skole uden at blive set af en voksen, er det dét kommunen vil?
5. I relation til trivsel, er det værd at bemærke at den sidste Trivselsmåling på Bjørnehøjskolen pegede på at lærerne var dybt utilfredse med Gribskov Kommunes medarbejderpleje med store konsekvens for deres trivsel samlet set. Hvis Gribskov Kommune har i sinde at gennemføre nedskæringer på lærere og pædagoger samt SP- området og -indsatsen, vil det have direkte indflydelse på lærernes tilfredshed og trivsel, samt motivation for at løse deres daglige arbejde. Det vil derfor have stor betydning for den daglige drift, som de er med til at løfte og løse hver dag sammen med børnene. Det vil betyde at gode lærere vil forsvinde fra Kommunen og skolerne, hvilket vil have konsekvenser for den læringsmæssige kvalitet, som vi efterfølgende kan tilbyde vores børn. Det vil være svært at se, hvordan positiv psykologi kan løse den udfordring, de gode fortællinger kommer ikke af sig selv, dem skal i og vi være med til at skabe, det bliver svært med de forestående forringelser og stadige efterdønninger af lærerkonflikten, som endnu ikke har lagt sig helt. Som skolebestyrelse kan man blive i tvivl om, hvorvidt kommunen overhovedet ønsker at bevare en velfungerende og attraktiv folkeskole?

Hvis vi som skolebestyrelse skal komme med kvalificerede forslag til, hvor der kan spares på Bjørnehøj, så er det nødvendigt at vi har adgang til et budget, hvilket vi først har fået for ganske nyligt, ellers bliver det svært at være så detaljeorienteret ift. de spareforslag administrationen er kommet med. Som bestyrelse kan vi bekræfte, at skolerne er skåret ind til benet, der er ikke nogle lavt hængende frugter, som let kan plukkes og dermed oplagte steder at spare.

Hvis vi på Bjørnehøj skal komme med nogle enkelte forslag kan det være:

- 1) At ledelsen reduceres til 1 skoleleder, 1 viceskoleleder og i stedet for en FO-leder, så have en afdelingsleder for FO delen.
- 2) På længere sigt kan en besparelse findes ved at lægge driften om til mere grøn energi, der er et helt fladt tag, som ville være oplagt til fx solenergi.
- 3) At lærere inden for fx Håndværk og design deles af flere skoler, men med det store MEN, at det skal være noget en given lærer har lyst til og ikke på bekostning af et varieret skema for læreren.
- 4) At kantinen lukkes og overnatninger i FO'en afskaffes

Men som rette vedkommende nok kan læse, finder man ikke de millioner, man leder efter her.

Derudover mener vi i skolebestyrelsen, at det er relevant, at se uden for skolen og at administrationen glimrer ved sit fravær i sparekataloget, derfor vil vi foreslå, at man nøjsomt gennemgår om der:

- 1) Er administrative processer, der er unødigt lange og kræver unødigt mange menneskelige ressourcer på kommunalt niveau.
- 2) Er udliciteringer, som er meningsløse og dyrere end ved at holde arbejdet på egne hænder – både 1 og 2 kræver at kommunen vælger at undersøge disse.
- 3) Er andre kommuner, som Gribskov kan sammenligne sig med ift. hvordan en kommune kan drives mere hensigtsmæssigt, som kommunen kan lade sig inspirere af.

Det er bydende nødvendigt for kommunens troværdighed, at man også her kigger indad og bidrager til besparelserne, for at vise solidaritet med de lærere pædagoger og andre varme hænder, der hver dag skal effektuere besparelserne i mødet med børn og voksne medborgere. Derudover vil vi på det kraftigste opfordre kommunen at påpege denne umulige spare-disciplin overfor regeringen.

Slutteligt vil vi give udtryk for vores sympati med øvrige høringssvar fra bl.a. andre daginstitutioner skoler, skolelederne og MED- udvalget på Bjørnehøjskolen. Sparekataloget efterlader ikke meget godt at sige om den politik der føres, styring af økonomi med rettidig omhu og ej heller menneskesyn. Vi tror i skolebestyrelsen ikke på, at der kan gro noget godt ud af besparelser, hvis ikke i husker den menneskelige ressource.	
Har hørt fra nogle men ikke alle, men her er nogle af de bekymringer nogle af os har. Punkt 2 med tvunget luk. Som rammer både personale og forældre. Derudover risikerer man at børnene så kun holder de 2 ugers før og altså mindre ferie end før. Hvilket derfor ikke giver en reel besparelse. Punkt 8 med vikarer. Færre hænder til børnene er bare uacceptabelt ! Punkt 18 ændring i ledelse kan give mindre personlig ledelse og en leder der ikke har mulighed for at hjælpe til når der mangler pædagoger ved akut sygdom.	Troldehøjens Bestyrelse
Skolebestyrelsen på Nordstjernes skolen er bekymrede for den kommende besparelse men erkender, at kommunen står i en økonomisk udfordret situation. Vi vil i dette høringssvar pege i retning af de områder, vi har oplevet give skolen de største udfordringer de seneste år, og hvor vi ser en tendens, der må vendes. <u>Almenrammen versus specialområdet:</u> Som en stor folkeskole er det vores mål at rumme alle de børn, der søger skolen, både som skolestartere og også de børn, der senere i deres skoleforløb har brug for vores skoletilbud. Som "nabo" til en populær privatskole, har vi som folkeskole en større andel af elever, der har brug for et særligt skoletilbud. Det udfordrer SP rammen, og vi er derfor meget glade for den fornuftige SP model som skoleledergruppen har aftalt. Dog må vi i denne særlige situation hvor nettet strammes, også fokusere på de mange frem for de få. Vi ser ikke, at der kan spares yderligere på almenrammen for skoledrift, da denne i forvejen ligger lavt i forhold til landsgennemsnittet og i forvejen ligger en del lavere, end hvad kommunens private skoler har pr. elev til almen skoledrift. Vi er bekymrede for, at det almene folkeskoletilbud på Nordstjernes skolen og i Gribskov generelt, bliver så forringet at vi mister de ressourcestærke familier, og samtidig ikke kan tiltrække nye familier. De faldende børnetal er i forvejen bekymrende, og vi vil derfor gerne være med til at kunne gå foran for en stærk almen folkeskole, hvor der er plads til alle. Men jo mere vi udhuler almenområdet, des færre ressourcer er der til at rumme flest mulige elever. Når almenområdet er for udfordret, giver det større søgning til specialområdet, som i sidste ende koster endnu flere penge pr. elev. <u>Specialområdet og kørsel:</u> Vi bliver derfor nødsaget til at pege på SP området i forhold til en kommende besparelse. I forhold til Gribskovmodellen har kommunen allerede igangsat mange gode initiativer. Vi ser gerne dette tiltag styrket med fokus på, at kunne tilbyde flest mulige elever på SP området de gode SP tilbud vi har lokalt. Det vil styrke de faglige kompetencer at samle flere SP områder på en af de matrikler kommunen råder over. Det vil desuden minimere de meget store udgifter til kørsel. Desuden oplever vi at forældre har svært ved at stille sig tilfredse med de lokale SP tilbud, hvilket udhuler tanken i modellen. Vi må anerkende at vi er en økonomisk trængt kommune. Hvis familier ønsker frit skolevalg på SP området, må de selv betale for kørsel, hvis de fravælger det tilbud der er visiteret lokalt. <u>Store skoler versus små lokale skoler:</u> Som en stor folkeskole der har Ramløse skole som fødeskole, bliver vi også nødt til at pege på, at når kommunen vælger at fastholde mange små lokale skoletilbud, så	Skolebestyrelsen Nordstjernes skolen

strammer det økonomisk over hele skoleområdet. Vi er oprigtig glade for, at der findes små lokale og gode skoletilbud i både Esbønderup, Tisvildeleje og Ramløse. Men når man står med så store økonomiske udfordringer, må vi pege på, at det er en økonomisk prioritering med store omkostninger at drive skoler med 100 elever.

Vi har lige nu et godt samarbejde med Ramløse Skole om brobygning fra 6. til 7. klasse og har tilrettelagt Nordstjerneskolens udskoling således, at vi danner nye klasser for alle på skolen i 7. klasse. Det giver en god dynamik og et boost til alle udskolings elever som vi har mange positive tilbagemeldinger på.

Såfremt Ramløse skole fremadrettet bliver fødeskole til Bjørnehøjsskolen vil det naturligt få konsekvenser for elevtallet i udskoling på Nordstjerneskolen. Vi forudser, at forældre i Skærbød ud fra lov om frit skolevalg vil foretrække, at deres børn starter enten på Bjørnehøjsskolen eller på Nordstjerneskolen, for at deres børn kan gå på samme matrikel gennem hele skoleforløbet.

Desuden vil nedlæggelsen af HUC tilbuddet i 6. klasse have en stor negativ konsekvens for de elever der kommer fra fødeskolerne og skal videre i udskoling på en anden skole. Som det er i dag, har HUC en stor rolle i det sociale forarbejde for at danne gode 7'ende klasser på Nordstjerneskolen. Desuden ser vi ikke at de nuværende FO tilbud kan rumme eleverne fra 6. klasse, der derfor ikke længere vil have et fritidstilbud.

Elevrådet påpeger den store forringelse ved nedlæggelsen af HUC-tilbuddet for 6. klasserne vil være. De udtaler, at de på HUC får venner på tværs af skolerne, får lov til at være 'de store' og bliver forberedt til at skulle gå sammen i udskoling på de store skoler. De aktiviteter, som de har i HUC, vil de ikke kunne få i den almindelige FO, hvor de vil komme til at skulle være sammen med 3., 4., og 5. klasserne. Elevrådet er bekymrede for, at flere vil vælge FO fra, og at de i stedet vil komme til at sidde alene derhjemme eller hænge ud på steder, hvor der er problemer.

Administration og økonomisk styring:

Skolebestyrelsen vil gerne pege på, at vi har været stærkt udfordret af ikke at kunne godkende budgetter, idet skolens ledelse ikke har haft tilgang til de årlige gængse budgettal. Det er svært at drive en økonomisk bæredygtig skole (eller kommune), når den centrale administration på skoleområdet ikke kan levere de nødvendige budgetter.

Vi vil opfordre til, at man ser på den organisering der lige nu er på det administrative område. Vi oplever ikke, at hverken skolebestyrelsen eller skolens ledelse kan få den rette sparring eller de rette økonomiske arbejdsredskaber til at drive skole. Dette påvirker vores mulighed for økonomisk rettidig omhu og langtidsplanlægning i forhold til økonomisk og administrativ optimering af skolen. Vi vil opfordre til at ansætte få og specialiserede kompetencer, der kan arbejde koncentreret med Gribskovs skoler og deres økonomi, således at vi ikke igen skal gå ud af et skoleår uden at have kendt det pågældende års budget.

Vi er bekymrede for, at der bruges unødigt mange penge på, ikke at have de rette kompetencer på det centrale administrative og økonomiske område.

Ledelsesspændet:

Nordstjerneskolen har inden for det seneste år sparet 1,3 lederstilling. Selvom børnetallet falder, bliver ledelsesopgaven ikke mindre. Vi noterer os yderligere, at der ikke er indregnet ledelse af vikarer og praktikanter i den forelagte beregning. Vi ser derfor ikke at det er muligt at spare på ledelsesområdet uden det får store konsekvenser for skole/hjem samarbejdet og arbejdsmiljøet.

Samarbejdstimer i skole og FO:

Nordstjerneskolen har erfaret, at den rullende skolestart, samt den aldersintegrerede undervisning giver en god skolestart og nogle gode økonomisk bæredygtige klasser, der er mindre sårbare overfor svingende børnetal. Det fantastiske og tætte samarbejde mellem skole og FO gør, at vi kan fastholde de rigtige kompetencer i FO og have stærke pædagogiske kompetencer i både skoletiden og FO. Dette styrker

ligeledes den tidlige indsats og fokus på de sårbare børn. Vi er bekymrede for, at dette vil forsvinde hvis man ikke kan være fuldtidsansat i FO'en og på sigt vil det forringe den aldersintegrerede undervisning.	
Som forældre i Gilbjerg Børnehuse og Elverhøjen er det enormt frustrerende at læse forslagene for besparelserne indenfor dagtilbud for Gribskov kommune. Der lægges op til besparelser i både den daglige normering såvel som vikartimer til dækning ved sygdom, ferier ect. samt nedjustering af timer til uddannelse af personalet. Det skal holdes for øje, at dagtilbudsområdet allerede tidligere har gennemført besparelser på disse områder. Allerede nu, uden yderligere tiltag/besparelser opleves situationer hvor personalet er alene og/eller skal holde opsyn med 25-60 børn. Dette er, allerede, yderst kritisabelt i forhold til kvaliteten af dagtilbuddene. Disse forhold kan på ingen måde lægges personale til last eller ansvar, da de alle optræder ansvarsfuldt og prøver at udføre de opgaver mht. udvikling samt læreplaner, herunder den styrkede pædagogiske læreplan, så godt som ressourcerne tillader det. At foretage yderligere besparelser på disse områder vil alt andet lige medføre dårligere kvalitet for børn, personale og forældre til børn i dagtilbud i Gribskov, samt vil kunne føre til sikkerhedsmæssigt uforsvarlige situationer. Ved at gennemføre besparelser vil der være mindre tid og ressourcer til at varetage børnenes behov og forskelligheder, derved bør det være overflødigt at påpege flere børn vil "falde" udenfor de reducerede rammer dagtilbuddene vil kunne opretholde/tilbyde. Derved, vil en af konsekvenserne ved de foreslåede rammebesparelser (herunder især #8 samt #25 vedr. personale/vikar timer) medføre øgede udgifter til særforanstaltninger for disse børn der vil falde udenfor "kasserne" i dagtilbuddene. Så spørgsmålet er, om der ved de foreslåede tiltag, reelt vil kunne opnås besparelser i forhold til de øgede udgifter til stresset/presset personale samt børn, der grundet de decimerede rammer/ressourcer på dagtilbuds området vil kræve særlige dagtilbud. <u>Mini-FO fra 1. Maj (#4)</u> Rigtig god idé. Det giver en bedre overgang fra børnehave til skolen med en længere tilvænnings periode til de nye omgivelser. Samtidig kan det give en bedre mulighed for at afholde ferie, da nogle børn potentielt skal retur til børnehaven i 1-2 uger efter afholdt ferie, for så at starte i FO første august. Samtidig vil der henover sommeren potentielt være et lavere antal børn i dagtilbuddet, hvor sommerferien skal afholdes for personaler. <u>Ledelses struktur på dagtilbudsområdet (#18 + 19)</u> Forlaget om at ændre på ledelses strukturen og undersøge mulighederne for at én leder har ansvar for flere matrikler, mener vi giver rigtig god mening. Dette er bl.a. tilfældet i Gilbjerg Børnehuse (3 matrikler), der i øjeblikket også deler leder med Elverhøjen. I alt 4 matrikler med 328 pladser, svarende til ca. 25% af alle dagtilbudspladser. Ligeledes har Helsingør Børnehuse, Væksthuset og Boager, én leder til 230 pladser, svarende til ca. 18%. De resterende dagtilbud har mellem 50 – 90 pladser, svarende til at hver leder har under 10% af det samlede dagtilbudspladser. Alle tal er hentet på Gribskops hjemmeside. En løsning med én leder for flere matrikler forudsætter en daglig pædagogisk leder i alle huse. Disse også indgår som en del af normeringen og vil gøre det muligt at spare i fx stabsfunktionerne. Vi har kompetente ledere i vores dagtilbud og kan godt forvente at de kan administrere opgaver som at afholde personalesamtaler og skrive referater, ansætte medarbejdere og selv kan følge op på økonomien i deres afdeling. Hvis en dagtilbuds leder skal vælge mellem flere pædagoger imod selv at skulle påtage sig ansvar for nogle af de ovenstående opgaver, så er vi 100% sikre på at de vælger	Forældrebestyrelsen Gilbjerg Børnehuse og Elverhøjen

flere pædagoger!

Når man læser diverse sparekataloger, specielt på ældre- og børneområdet er det slående, at stort set alle forslag handler om service forringelser, nedskæring i normering og 'varme hænder'. Begynder man så at kigge på tilgængelige data, så kan det undre at der ikke er lagt op til en besparelse på ledelse og administration.

Kigger man på data fra Kend din Kommune, så er det tydeligt at vi i Gribskov Kommune ligger langt over landsgennemsnittet over administrative udgifter pr. indbygger. Faktisk ligger vi i "Top 10", stort set kun overgået af små ø-kommuner.

Dette burde føre til undren fra kommune/ledelsens side - hvorfor er det at vi anvender så markant flere penge? Hvad er det vi gør anderledes? Selvom data her er fra 2017 og der allerede er fundet besparelser for ca. 18 millioner, så kommer vi stadig ikke ned på landsgennemsnittet.

Hvilken kommune bruger penge pr. indbygger til ?

Her vises de kommuner, der bruger den flest penge pr. indbygger til administrativ organisation.

KOMMUNE	UDGIFT IALT	UDGIFT PR. INDBYGGER
1 Læsø	34 mio.	19.152 kr.
2 Samso	35 mio.	9.292 kr.
3 Fang	30 mio.	8.930 kr.
4 Albertslund	242 mio.	8.681 kr.
5 Ærø	49 mio.	7.942 kr.
6 Gribskov	318 mio.	7.725 kr.
7 Ballerup	363 mio.	7.521 kr.
8 Billund	198 mio.	7.461 kr.
9 Halsnæs	222 mio.	7.133 kr.
10 Vallensbæk	112 mio.	7.109 kr.
Hele landet	33 mia.	5.783 kr.

Kigger man på nøgletal fra Social og Indenrigs Ministeriet er det samme billede, der tegnes - dog her kun sammenlignet med Nordsjællandske kommuner.

i Udg. til central ledelse og adm. pr. indb.

		▼ 2017 ▲	▼ 2018 ▲	▼ 2019 ▲
		(A) (P) (I) (PL)	(A) (P) (I) (PL)	- - (I) (PL)
Region Hovedstaden				
190	Furesø	5.064	5.133	5.271
201	Allerød	5.135	5.286	5.420
210	Fredensborg	5.664	5.851	5.826
217	Helsingør	6.720	6.349	6.835
219	Hillerød	5.850	5.847	5.922
223	Hørsholm	6.647	6.291	5.825
230	Rudersdal	4.784	4.956	4.986
240	Egedal	6.332	6.797	6.625
260	Halsnæs	6.934	6.834	5.998
270	Gribskov	6.086	7.026	8.393
Gennemsnit		5.901	6.014	6.144

Samtidig med at vi anvender flest penge på administration, så ligger vi også i "Top 10" over kommuner, der anvender færrest penge på dagtilbud pr. indbygger. Både med det vi ser i hverdagen, med få hænder til mange børn og det vi ser fra data, så mener vi ikke det kan være forsvarligt på nogen måde at lave yderligere service forringelser på børneområdet.

Børn har brug for en tryk base. De har brug for, at der altid er en tilgængelig og opmærksom voksen, når de har behov for nærhed eller føler frygt og angst. Vi er allerede nede og skrabe bunden og på sigt vil det betyde at en masse børn bliver tabt af systemet og dermed give en endnu større udgift på specialområdet – både for børn og voksne.

Hvilken kommune bruger færrest ▼ penge pr. indbygger til Dagtilbud til børn og unge ▼ ?

Her vises de kommuner, der bruger den færrest penge pr. indbygger til dagtilbud til børn og unge.

KOMMUNE	UDGIFT IALT	UDGIFT PR. INDBYGGER
1 <u>Læse</u>	<u>3.6 mio.</u>	<u>2.006 kr.</u>
2 <u>Samsø</u>	<u>9.6 mio.</u>	<u>2.572 kr.</u>
3 <u>Ærø</u>	<u>16 mio.</u>	<u>2.634 kr.</u>
4 <u>Langeland</u>	<u>35 mio.</u>	<u>2.745 kr.</u>
5 <u>Faxe</u>	<u>105 mio.</u>	<u>2.936 kr.</u>
6 <u>Bornholm</u>	<u>117 mio.</u>	<u>2.952 kr.</u>
7 <u>Lolland</u>	<u>126 mio.</u>	<u>2.983 kr.</u>
8 <u>Gribskov</u>	<u>124 mio.</u>	<u>2.997 kr.</u>
9 <u>Vordingborg</u>	<u>139 mio.</u>	<u>3.027 kr.</u>
10 <u>Jammerbugt</u>	<u>126 mio.</u>	<u>3.263 kr.</u>
Hele landet	28 mia.	4.825 kr.

Et forslag kunne være at undersøge muligheden for i højere grad at dele administrativt personale med omegnskommuner. Dette ville også kunne være med til at personalet får et bredere og mere attraktivt fagligt miljø.

Lukkeuger (#2)

Som forældre og familie vil tvungne lukkeuger have en enorm påvirkning. Det er de færreste ansatte, der HVERT år kan garanteres at kunne få ferie i uge 29+30. Dette vil betyde at mange familier oftere ikke vil kunne afholde ferie samlet. Derudover vil det for familier, der ikke har skolebørn ikke være attraktivt med ferie i netop disse uger, da disse også er enormt dyre ferieuger.

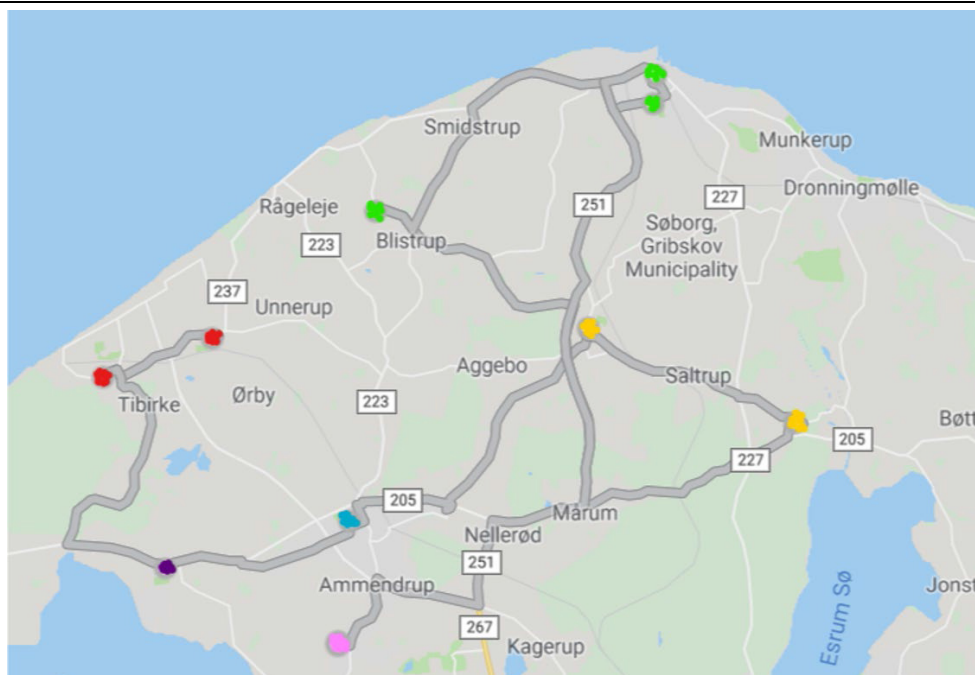
Det er ikke vores overbevisning at der vil blive afholdt mere ferie, men at denne blot skubbes til lukkeugerne. Samtidig vil bemanningen i være lav både i uge 28 og 31, da alle har ret til 3 ugers sammenhængende ferie.

Derimod vil vi anbefale at man i stedet for lukkeuger, ser på muligheden for at samle flere huse på én matrikel i 3-4 uger henover sommerferien, som det fx er tilfældet i Gilbjerg Børnehuse.

Analyse af kapaciteten på skoler (#26)

Vi har den dyreste folkeskole i Nordsjælland, hvilket understøttes af tal fra Social og Indenrigs Ministerium, skyldes en stor del af dette de mange skole matrikler, der er i Gribskov.

Læser man bilaget, Bæredygtige Skoler, fra Børn, Idræt og Families (BIF) møde 10. september 2019, fremgår det tydeligt at flere matrikler har for få elever til at opretholde økonomisk bæredygtige klasser. Blandt andet Sankt Helene skolen, hvor man har 2 matrikler med kun 3.6km imellem, har man for få elever begge steder. Hvad er det der retfærdiggør at fastholde 2 matrikler, hvor begge har 0.-6. klasse med så kort en afstand imellem? Ligeledes har Tingbakken mange klassetrin med under 22 elever.

Et forslag vil være at nedlægge 1-2 matrikler. Dette medfører selvfølgelig en øget udgift til buskørsel, men dette burde stadig være en billigere løsning frem for drift/vedligehold af ældre bygninger.

Børns basale behov før kunst!

Kunst og kulturelle oplevelser er uden tvivl med til at danne os som mennesker, øge vores kreativitet og for nogle helt sikkert også indlæring. Dog er der intet af dette, der gør gavn, hvis vi sparer så meget at de basale behov og trygge rammer ikke er tilstede for vores børn.

Som forældre har vi mulighed for at stimulere og udvide vores børns kultur og kreativitet på egen hånd uden for institutionernes åbningstid. Men det er ikke muligt at udskyde behovet for nærvær og tryghed til efter kl. 1600, når arbejdsdagen er slut. Munkeruphus er et selvejende Museum og kan dermed søge støtte fra private og fondsmidler. I en tid hvor vi står overfor så massive besparelser, bør vi vælge velfærd frem for kunst. Derfor bakker vi også op om forslag #16 i KEOs sparekatalog.

Hermed sendes bestyrelsens høringssvar vedr. "Prioriteringskatalog på Børn, Idræt og Familie" som indeholder de omfattende besparelser, som Gribskov Kommune lægger op til i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2020-2023.

Nedenstående høringssvar følger prioriteringskatalogets numre, hvor bestyrelsen har kommentarer.

Ad 2) Indføre to lukkeuger i sommerferien

Bestyrelsen kan ikke støtte forslaget.

Hvis vi skal kunne tiltrække børnefamilier og kompetent og kvalificeret arbejdskraft til kommunen, er det vigtigt IKKE at låse forældre og personale fast i valg af ferie. Det vil muligvis give en her og nu besparelse, men risikoen for manglende tilgang og faldende kvalitet i dagtilbud vil være en alvorlig effekt af besparelsen.

Børnefamilier holder i dag ikke ferie i "bestemte uger", bl.a. fordi det er særdeles dyrt at holde ferie i netop ugerne 29 og 30. Det vil derudover have utroligt stor indflydelse på forældrenes (manglende) fleksibilitet i forhold til planlægning af ferie på deres arbejdspladser. Det er en alvorlig forringelse af et forvejen ret lavt serviceniveau fra kommunens side. Det er derudover også vigtigt at påpege, at det er en stor forringelse af Bjørnegårdens personale arbejdsvilkår.

Ad 3) Børnehavestart fra 2 år og 10 måneder

Bestyrelsen for Den integrerede Institution, Bjørnegården

Bestyrelsen kan ikke støtte forslaget af såvel pædagogiske som økonomiske grunde. *Dette forslag påvirker børnenes udvikling, mulighed for omsorg, mulighed for voksenkontakt og nærværende voksne. Det er i barnets tidlige år, at hele fundamentet for livsduelighed formes, så der skal bruges ressourcer her, ikke spares ressourcer. Det er en investering i fremtiden, som giver god effekt senere.*

Det fremgår af forslaget, at det vil flytte den pædagogiske indsats fra vuggestue til børnehaven. Det er at betragte som en stor pædagogisk forringelse af en meget væsentlig indsats overfor de børn, der skal starte fra 2 år og 10 måneder og for de børn, der allerede går i børnehave, fordi den pædagogiske normering er noget lavere i børnehaven. Børnene vil få mindre voksenkontakt, personalet skal løbe stærkere og det vil tydeligvis forringe kvaliteten af den pædagogiske indsats. *Det bliver svært at understøtte barnets dannelse, trivsel, udvikling og læring, når ressourcerne bliver væsentligt mindre.*

Den økonomiske besparelse er desuden så lille, at det virker helt urimeligt at gennemføre forslaget jf. den store indflydelse, det vil have på børnenes udvikling.

Ad 4) Mini-FO fra 1. maj på Bjørnehøjskolen, Gilbjergskolen, Gribskolen og Ramløse Skole

Bestyrelsen kan ikke støtte forslaget.

Den besparelse på dagtilbud (720.000 kr. i de kommende fire år), som man forventer at få ved forslaget, er en skrivebordsbesparelse. Det er ikke muligt for daginstitutionerne at gennemføre en personalemæssig reduktion, der smøres ud over et helt år, som i princippet kun vil gøre sig gældende for de 2 måneder, hvor børnene starter i MiniSFO.

Bestyrelsen opfordrer til, at der foretages en grundigere beregning af de ekstra udgifter og lønomkostninger, som vil følge af mere personale i miniSFO. Det beskrives for nuværende i forslaget, at der skal være mere personale i de 4 skolars FO, for at man kan tage hånd om de ekstra børn, der vil være i miniSFO, hvorfor den (minimale!) besparelse, som er opstillet, kan vise sig at blive spist i så høj grad af ekstraomkostningerne, at det ikke giver mening af gennemføre forslaget jf. også, at det vil medføre administrative meromkostninger at forvalte ændringerne. Beregninger virker dermed usikre.

Ad 7) Reduktion i midler til kompetenceudvikling

Bestyrelsen støtter forslaget.

Ad 8) Justere vikardelingen i dagtilbud

Bestyrelsen kan ikke støtte forslaget. Normeringen i daginstitutionerne er i dag presset. Vikardækningen er derfor grunden til, at der ikke er store huller i personalets tilstedeværelse hos børnene, ved "almindeligt" sygefravær blandt det faste personale. Det er urealistisk at forestille sig, at man presse normering og vikardelingen mere uden, at det vil gå ud over børnenes dagligdag og udvikling.

Ad 11) Kan-opgaver

Bestyrelsen støtter forslaget.

Ad 13) Økonomisk bæredygtige skoler og klasser

Bestyrelsen opfordrer til, at der foretages meget grundigere beregninger af, hvorvidt der er nok besparelsesgevinst ved at ændre på skoledistrikterne i forhold til de administrative udgifter, som omlægningen vil koste.

Ad 16) Reduktion af udgifter til skolebustransport på almenområdet ved at ændre skoledistrikter

Bestyrelsen opfordrer til, at der foretages meget grundigere beregninger af, hvorvidt der er nok besparelsesgevinst ved at ændre på skoledistrikterne og deraf følgende reduktion udgifter til skolebustransport i forhold til de administrative udgifter, som omlægningen vil koste.

Ad 18) Ledelse i daginstitutioner, skoler og fritidsordninger

Bestyrelsen støtter ikke forslaget. Forslaget er forsøgt gennemført før uden nogen

former for succes – og blev derfor også rullet tilbage. Erfaringen tilsiger altså, at den foreslåede model <i>ikke virker</i>. <u>Ad 24) Reduktion af antal undervisningstimer per elev på skoler</u> Bestyrelsen kan under ingen omstændigheder støtte forslaget. Det er et alvorligt slag mod vores børns udvikling, tryghed og faglige styrker. <u>Ad 25) Reduktion i antal pædagog/medhjælpertimer per barn i dagtilbud</u> Bestyrelsen kan under ingen omstændigheder støtte forslaget. Det er et alvorligt slag mod vores børns udvikling, tryghed og mulighed for voksenkontakt, som er så afgørende for, at de bliver livsduelige mennesker. Det strider imod vores og regeringens tanker om minimumsnormeringer, og det er alvorligt tillidsbrud i vores forståelse af såvel Gribskovs politiske flertal som den samlede kommunalbestyrelses syn på, hvordan børn og unge skal behandles i Gribskov Kommune. Gribskov bliver ikke en attraktiv kommune, hvis vilkårene for børn i dagtilbud fortsat forringes. Det vil være et alvorligt slag mod den indsats, som er nødvendig for at tiltrække flere børnefamilier til Gribskov Kommune, der kan øge det indtægtsgrundlag, som kommunen har så stort behov for.	
Forældrebestyrelsen i Sankt Helene Børnehus takker for høringsmaterialet, vi har på vores bestyrelsesmøde 25/9-2019 gennemgået materialet, og har følgende kommentarer. <u>Forslag:</u> 1-4: Vi støtter op om disse forslag og har ikke yderligere kommentarer til dem. 5: Vi støtter ikke op om dette forslag. Samarbejdstimerne mellem skole og FO er meget værdifulde. Pædagogerne er med til at sikre børnenes trivsel i indskoling. Særligt de nye skolestartere og de børn der har brug for ekstra støtte til at klare en skoledag, har brug for de kompetente pædagoger der er omkring dem. Desuden ser vi store udfordringer med at fastholde fagpersonale i FO, hvis timerne bliver beskåret yderligere, dette vil betyde at der ikke er vil være pædagoger omkring børnene i deres FO. 6: Ingen kommentarer – vi har ikke nok viden til at kunne udtale os. 7: Vi støtter op om forslaget, men vi vil gerne sikre os at de ansatte til stadighed har mulighed for at efteruddanne sig. Dog vil vi gerne foreslå at medarbejderne opfordres til at bruge kompetence fonden for offentlige ansatte i stedet for hvis denne besparelse gennemføres. Yderligere vil vi gerne opfordre til at der kigges på den uddannelse der gives pr. automatik. Som eksempel kan DOL (lederuddannelse) nævnes. Det ville give mere mening hvis man så på hvad der var relevant for den enkelte leder, i stedet for at bruge penge på noget der måske er overflødigt. 8: Det kan vi ikke støtte op om. Det faste personale ville skulle dække hinanden ind, dette vil kun generere flere timer der skal afspadseres og dermed skabe endnu flere timer der skal dækkes ind. Vi frygter også en øgning i sygefravær hos det faste personale, der i så fald også skal dækkes ind. 9: Vi støtter ikke op. FO er drastisk beskåret i indeværende budget. 10: Vi støtter ikke op. 11: Vi støtter op. Kan-opgaverne er alle spændende tiltag som er med til at sikre dannelse af vores børn og unge, men med kommunens situation støtter vi op om at kan-opgaverne bortfalder. 12: Intet punkt 13: Vi opfordrer kommunen til at tænke i lokale løsninger i stedet for at alle skoler og institutioner skal passe ned i kasser og regneark. Se på drift i de individuelle institutioner og skoler. Se på om børnehave/skole/ FO kan tænkes sammen. I Sankt Helene området har vi store fordele ved at dele matrikel og ledelse. 14: Vi støtter op. 15: Vi støtter ikke op.	Forældrebestyrelsen Sankt Helene Børnehus

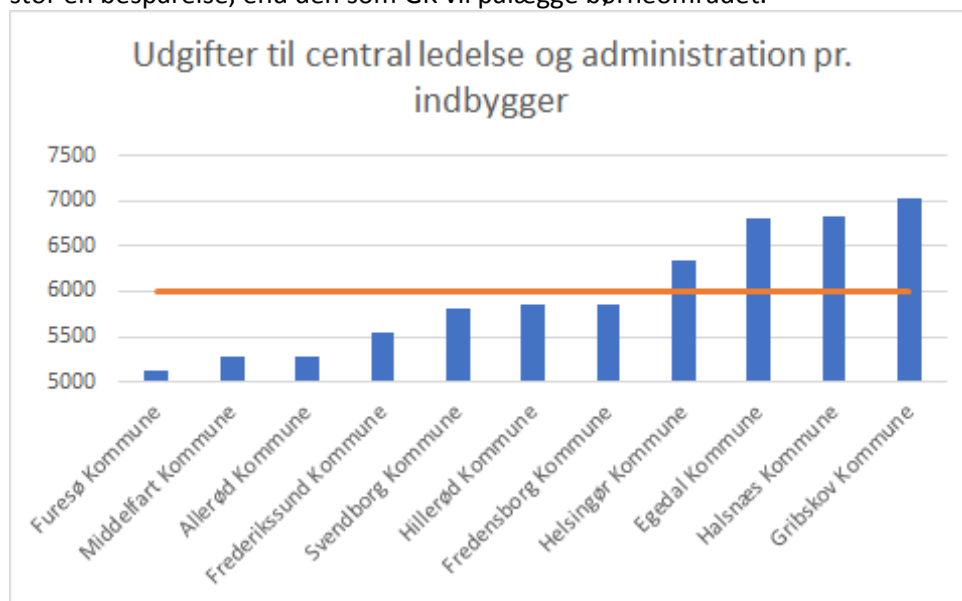
16: Ingen kommentarer 17: Vi støtter op. 18 - 19: Vi støtter ikke op. Det bliver institutionerne der skal bekoste udgiften, og det betyder færre timer til børn. Vi referer til vores kommentarer i punkt 13. 20: Der er brug for retvisende prognoser, så vi kan tilpasse kapaciteten. Dette har gang på gang vist sig at være svært, og vi må opfordre til at administrationen får de tilstrækkelige værktøjer til at kunne håndtere denne opgave. 21: Vi støtter op. Det giver mening for yderområderne hvor børn vælger HUC fra. Vi synes det er vigtigt at der er et pasningstilbud til børnene fremfor at de går hjem. 22: Ingen kommentarer 23: Ingen kommentarer 24: Ingen kommentarer 25: Vi støtter ikke op. Der må på ingen måde reduceres i normeringen på dagtilbudsområdet. Vores institutioner er i forvejen presset på dette punkt. 26: Ingen kommentarer 27: Ingen kommentarer Vi har i forældrebestyrelsen desuden følgende kommentarer som vi håber udvalget vil tage med i jeres overvejelser. Vi henstiller til at administrationen også kigger sig selv efter i sømmene. For os ser det ud som om der er meget dobbelt arbejde der med fordel kunne ligges ud i de enkelte institutioner. Her tænker vi blandt andet på tastearbejde. De enkelte institutioner kunne selv betale regninger, i stedet for at sende ting frem og tilbage, for derefter at skulle kontrollere om det er korrekt. Her kan vi også nævne oplysninger om personale ved for eksempel ny ansættelser. Desuden er der en kommunal indkøbsaftale, som virker til tider mere omkostning fuld for den enkelte institution, der risikerer et merforbrug i forhold til aftalen på varer, der omfattes af aftalen, men skaffes billigere andre steder. På dette punkt, kan vi se fordelene i at købe uden for udbudsafgifter, til fordel for institutionens forbrugsbudget. Indkøbsaftalens produkt-katalog er ikke intuitive nok, til at aftalen giver mening for den enkelte institution, hvor der skal bruges tid på søgning efter produkter, for først at se om varen overhovedet eksisterer på aftalen, og derefter for at bekræfte prisen. De ansatte er fuldt ud kompetente nok til at søge og købe det de har brug for uden disse ordninger. Forældrebestyrelsen vil gerne udtrykke dyb bekymring over konsekvenserne af denne massive sparerunde. Vi har forståelse for den økonomiske situation kommunen befinder sig i, men vi er dybt bekymrede over de langsigtede bivirkninger der uden tvivl vil komme når der skæres så drastisk i midlerne til vores børn og unge. Vi henstiller på det kraftigste til at administrationen og byrådet vælger at finde midler andre steder end hos vores børn og unge – de er trods alt Gribskov Kommunes fremtid.	
Generelt kan forældrebestyrelsen ikke stå inde for spareforslagene på daginstitutionsområdet, da vi har nået smertegrænsen for hvad der er rimeligt. I de seneste år har rammebesparelser været flittigt benyttet, og nu kan institutionerne snart ikke holde til det længere. Hvert et forslag omhandlende besparelser på daginstitutionsområdet er i direkte modstrid med fokus på børnene, tidlig opsporing, Gribskovmodellen og tryk tilknytning til pædagoger, forældre, lærere, og allerede i dag er det svært at finde tiden til at bruge modellerne optimalt. <u>Forslag som alternativ til nuværende besparelsesforslag</u> Besparelser på central administration - Hvis andre kommuner kan, så kan Gribskov også! I 2013¹ brugte Gribskov Kommune (herefter GK) 6.296 kr./indbygger på central ledelse og administration. Dette tal er steget i løbet af årene, og i 2018 var beløbet	Forældrebestyrelsen Tingbakkens Børnehuse

¹ Noegletal.dk, hovedfunktion 6.45

7.026kr./ indbygger. På 5 år har GK formået at bruge 33,6 mio. kr. mere på central ledelse og administration, hvilket svarer til det dobbelte af hvad GK vil spare på børneområdet.

På nedenstående graf vises der en oversigt over GK, dens nabokommuner, samt kommuner der ligner GK mest hvad angår yderkommune og indbygger/kvm. Her ses det at GK ligger i top med flest udgifter til central ledelse og administration pr. indbygger, samt at det nuværende gennemsnit på tværs af kommunerne er lavere end GK's udgifter i årene 2013 – 2018.

Kunne GK bringe sine udgifter til central ledelse og administration ned på gennemsnittet, vil det svare til at GK frigav 42,5 mio. kr., hvilket er knap 3 gange så stor en besparelse, end den som GK vil pålægge børneområdet.

Kilde: noegletal.dk

Af konkrete forslag kan nævnes

- den store hjælp daginstitutionerne får i HR
- at den snarlige implementering af økonomisystem kan spare en person i økonomi for at tage ud til samtlige institutioner for at forklare hvordan deres økonomi ser ud

Kommentarer til udvalgte spareforslag

Skære i normering (25 og 8)

I øjeblikket har vi situationer hvor medarbejderne i institutionerne er alene med mange børn. Bliver der skåret i normeringerne, vil der komme flere situationer hvor medarbejderne står alene, fordi normeringen ikke er til det, eller fordi der er skåret i vikarbudgettet. Det er uholdbart, og en direkte kontrast til de valgløfter der blev givet omkring minimumsnormeringer.

→ Vi ønsker at disse punkter udgår af sparekataloget

Lukkeuger i sommerferieperiode (2)

Vi vil gerne minde politikerne om at denne besparelse har været benyttet før, hvor at daginstitutionerne for egen regning kunne holde åbent igen. Forslaget går på kun at tage 75 % af budgettet i de 2 uger – men vi bruger mindre end 75 % i de uger, hvilket betyder at der skal spares andre steder. Regnestykket hænger ikke sammen, og kan man spare på et område man i forvejen har sparet væk? Det er en skjult rammebesparelse, netop som vi også oplevede med åbningstiderne, hvor 5 % af budgettet blev frataget institutionerne, da man tog 5 % af åbningstiden – Man glemte dog at der ikke var fuld personaledækning i ydertiderne, materialeforbrug mm.

→ Vi ønsker at dette punkt udgår af sparekataloget

Spar på ledelse (18)

1.4 mio. regnes der med at kunne spares på dette område, men man skal tænke over at i denne manøvre, skal der sættes penge af til daglige pædagogiske ledere. Det gør at besparelsen i sig selv ikke er så stor, men samtidig skal der også afsættes tid af til ledelse hos de daglige pædagogiske ledere, som alt i alt giver færre timer med børnene. Vi frygter at det kan ende med en skjult rammebesparelse eller færre tid med børnene. → <i>Vi ønsker at dette punkt udgår af sparekataloget</i> <u>Kapacitet på skoleområdet (26)</u> Vi vil gerne de lokale skoler. Noget som har fungeret i andre kommuner, er privat/offentlige partnerskaber, og det vil vi anbefale GK at kigge på. Det kunne være med til at sikre stabile udgifter på anlægsområdet. Derudover har Gribskov Kommune selv udarbejdet en analyse over kapacitet og efterspørgsel på dagtilbudsområdet. juli . Her ses en stigning i antallet af børn i Græstedområdet, samt en klar konklusion om at der er den rette kapacitet. Esbønderup ygehus kommer også til at skabe plads til ekstra børnefamilier i området, og vi ønsker ikke at vores område skal belastes af kortsigtede løsninger. <i>Børnene skal passes ligegyldigt hvor meget der bliver sparet, for det er den samme opgave som skal løses.</i> Det er et spørgsmål om kvalitet. Skulle vi vælge mellem unødigt service til daginstitutionernes ledelse eller flere besparelser på de varme hænder, så vælger vi tid til børnene.	
Tak for muligheden for at kommentere på årets sparekatalog i Gribskov Kommune samt for invitation til dialog omkring sparekataloget 26. september. Forældrebestyrelsen i den selvejende institution Sandslottet anerkender, at der skal spares anseelige beløb for at få Gribskov Kommunes økonomi rettet op efter de præsenterede konsekvenser af både udefrakommende og selvpåførte problemer. Dette års katalog for kommunale besparelser ligger jo netop i forlængelse af adskillige års sparekataloger samt diverse løbende sparetiltag, der har haft påvirkning af muligheden for at yde en tilstrækkelig service for kommunens børn. Forældrebestyrelsen i den selvejende institution Sandslottet ønsker derfor ikke at kommentere enkeltdele af det foreliggende, men udelukkende at forholde sig til den samlede effekt af de opstillede forslag. En så markant forringelse af den samlede ramme må være en politisk beslutning alene, som vi hverken kan eller vil forholde os til som andet end en kraftig advarsel om at Gribskov Kommune med de foreslåede besparelser risikerer at komme ned på et uacceptabelt niveau for både nuværende og eventuelt kommende familier. Som det blev diskuteret på dialogmødet savner vi derfor en overordnet sammentælling af de foreslåede besparelser og ikke mindst hvilke konsekvenser, de vil have hvis gennemført for muligheden for at yde en acceptabel service. En umiddelbar sammentælling af besparelserne på børne og skoleområdet synes at vise, at daginstitutionerne skal spare samlet 8 mio. kr, og skolerne 3 mio. kr. For en institution som Sandslottet anslår vi det således til at de foreslåede besparelser vil betyde samlet omkring 300.000-700.000 kr. for 2020, eller anslået 5-10 procent af de samlede driftsmidler. Med en så markant besparelse vil vi gerne anmode administrationen om en samlet vurdering af de anslåede konsekvenser på ikke blot kort, men også lang sigt. Vi anser den kommunale kernopgave for særligt at være varetægelse af borgernes tarv, særligt børn, ældre og udsatte. Derfor undrer det meget at der til dialogmødet blev vist som eksempel, at det var besluttet at fjerne besparelsen på kystlivredningstjenesten på 850.000 kr. og springvand til 216.000 kr. anbefaledes til at blive bibeholdt. Vi er også interesserede i både livreddere ved strandene, springvand og julebelysning, men set i lyset af de massive besparelser på daginstitutioner og skoler synes det som en markant fejlprioritering at fastholde dette til fordel for at	Forældrebestyrelsen Sandslottet

fjerne pædagoger i daginstitutionerne og lærere på skolerne. Vi vil derfor kraftigt opfordre både kommunalbestyrelsen og administrationen til at gennemgå muligheder for at opnå de ønskede besparelser ved så vidt muligt at friholde de borgernære service. I Gribskov kommune ligger vi i 'Top 10' over kommuner, der bruger flest penge pr. indbygger på administration. Der bør være rum for besparelser her. Vi står naturligvis altid til rådighed for yderligere dialog om den samlede ramme, hvis dette er ønskeligt, men vi vil gerne understrege, at vi ikke ønsker at kommentere enkeltelementer, der ikke direkte vedrører Sandslottet.	
Vi kommenterer de punkter vi synes har været vigtige for os: 5. Man skal ikke spare her. Der vil blive færre voksne til eleverne. Det er en dårlig ide at spare pædagogen væk, fordi pædagogen kan hjælpe dem der har det svært og trække dem til siden, der har behov for det. Pædagogen kan være med til at hjælpe alle eleverne i klassen på rette vej. 10. Vi vil ikke undvære de dygtige vikarer. Hvis der er en lærer der er syg, så er det godt med vikarer, men hvis vikaren ikke kan det fag han vikarierer i, så kan det være ligegyldigt.	Gribskov Fælleselevråd
11. Vi vil gerne beholde puljer til diverse demokratiske opgaver. Det er en god ide med børne-ungedemokrati. Gang i Gribskov er vigtigt – vi møder de andre fra de andre skoler og man er med til at se hvilke muligheder der ligger i vores fritid. Bliver cykelpatruljen overhovedet brugt – hvis ikke, så spar den væk. Børne-ungehøringen skal ikke spares væk. Det er der vi får vores budskab ud og giver videre til alle elevrådene i Gribskov og som her kan blive videreført ud til skolerne. Det omhandler vigtige emner, der rører sig for os børn og unge i kommunen. Børnebyrådsmødet hjælper hver enkelt skole og det er en god læring for de 5. klasser der deltager. Det er en demokratisk proces. Generelt skal vi ikke spare på puljerne – det er vigtigt at bevare alt, hvad der vedrører ungedemokrati.	
21. Fritidsklubberne skal blive hvor de er. De skal ikke ud på skolerne. Fritidsklubben ligger for sig selv og der kommer ikke andre årgange, hvilket giver os mulighed for at udfolde os og finde os selv og lære andre at kende. Hvis det ligger på skolerne, så kommer 6. klasserne ikke til at møde de andre skolars 6. klasser. Vi kommer til at mangle fællesskabet. Fritidsklubben er også et godt tiltag ift. overbygningsklasserne i 7. klasse. Der er en mulighed for at møde dem man kommer til at gå i skole med, senere hen, hvis man går i fritidsklubben, og så er et skoleskift og en sammenlægning i 7. ikke helt så farlig. Det er fedt at man har sit eget sted, at det ikke er samme sted som skolen. Man møder andre unge fra andre skoler og får nogle nye venskaber. Man kan møde andre, som måske har samme interesser som en selv – det har man måske ikke i sin egen klasse. I Fritidsklubberne er der ikke lige så mange regler – de voksne er mere på, i FO'en, ift. regler og hvad man kan/må og hvad man ikke kan/må. I fritidsklubben er der flere muligheder for udfoldelse. De tilbud vi får, altså at gå i FO-ordninger, sker fra helt lille, og derfra bliver tilbuddene kun federe, i takt med at vi bliver større. Man bliver glad når man rykker fra den lille FO til den store FO - der bliver det federe. Når man så kommer i fritidsklubben, bliver det endnu federe. Det handler nok om de skift der og de overgange der er i vores liv og i og med at vi bliver ældre og har brug for flere muligheder og udfordringer.	

Hvis vi sparer fritidsklubben væk, så rammer det langt flere end hvis vi sparer andre steder. 22. Remisen i Gilleleje skal ikke spares væk. Det er for de store, hvor de kan være sig selv, uden de "små". Og uden altid at de voksne skal være der. Man kan være sammen med sine venner i vores eget ungdomshus – det er der fritiden kan bruges – hvor skal man ellers være. Der vil være for langt til u-huset i Helsingør.	
24. Vi skal ikke have færre timer end det vi har nu, men de timer vi har må gerne ligge, så vi har fri nogenlunde samme tid hver dag og derved undgå de sene dage. Det er forkert at spare på skoletimerne. Vi er samfundets fremtid, så vi skal da have det mest optimale ud af vores skolegang og vores timer. Hvis vi får færre timer, så får vi flere lektier der skal laves hjemme og hjemme har vi ikke samme mulighed for lektiehjælp. Der er allerede nu for få timer i enkelte fag ift. den læring vi skal have. Nogle af de fag vi har, i få timer, dem skal vi til eksamen i, uden egentlig at have den rigtige viden til, at føle os klar til at gå eksamen. <u>Idræt.</u> 2. Det vil være ærgerligt hvis træner, redskaber osv. bliver sparet væk. Vi får ikke det samme ud af vores træning og kan ikke dygtiggøre os. Vi får ikke den samme motion hvis tingene ikke er i orden. Hvis ikke der er ikke gode nok redskaber, så bliver det heller ikke sjovt at gå til idræt. Idræt bliver kedeligt hvis alt skal spares væk. Hvis det bliver kedeligt, hvem gider så gå til idræt? Og så kan vi begynde at tale om sundhed. Og skal vi ikke være aktive i vores børneliv og gå videre med det aktive liv ind i vores voksenliv. Og jo mere man bevæger sig jo gladere bliver man og jo bedre lærer man (i skolen). 3. Det er vigtigt at der er lokaler til vores fritidsinteresser. Der er mange haller i Gribskov – måske man kan spare nogle af de lokaler væk, som ikke bliver brugt og slå dem sammen. Det er vel ikke alle lokalerne der bliver brugt hele tiden. 4. Idrætssværestedet i Ramløsehallen skal ikke lukkes - der kommer mange brugere og vi ved, at en hel klasse benytter sig af tilbuddet. Det er et gratis tiltag og har man ikke råd til FO, kan man benytte sig af det tilbud i Ramløse. Man kan komme fra alle de andre skoler også. Cafeteriet serverer en sund snack efter værestedet lukker. 9. Det kan godt spares væk – vi tror på, at dem der skal hyldes, bliver hyldet lokalt. Gribskov Fælleselevråd er klar over, at der skal spares på området Børn, Idræt og Familie. Vi håber og ønsker at det kommer til at gå ud over de færreste og foreslår, at man finder nogle punkter hvor det rammer og berører mindst og hvor det gør mindst ondt.	
Bestyrelsen i Gribskov Ungdomsskole anerkender, at Gribskov kommune står i en alvorlig økonomisk situation, og at besparelser er nødvendige. I bestyrelsen vil vi kommentere spareforslagene punkt 21 og punkt 22. Som bestyrelse ser vi med stor alvor på de varslede besparelser, der vil medføre væsentlige forringelser af serviceniveauet indenfor ungdomsskolen, hvis de bliver gennemført. <u>Punkt 21</u>	Bestyrelsen Gribskov Ungdomsskole

I bestyrelsen har vi svært ved at se idéen i, at de unge mennesker ikke længere skal have 6. klasses tilbud i ungdomsskole regi efter skole. Det har stor betydning for de unge mennesker, at hele skoledagen ikke finder sted på samme matrikel. De har behov for at opleve andre unge fra mange andre skoler. Klubberne er brobygning for gode sunde venskaber og sociale relationer på tværs af skolerne i hele kommunen. De unge er ikke interesseret i at kommunen bliver opdelt i byer. Tilbuddet er med til at gøre de unge mere selvstændige og giver dem flere muligheder og oplevelser. Vi ved, at de unge mennesker er glade for at komme i klubberne rundt omkring i kommunen. Det kan vi se på baggrund af at 65% - 85% af de unge, årligt benytter sig af tilbuddet. Prisen for tilbuddet, 174 kr./md., har en væsentlig betydning for den store deltagelse, idet vi har skabt et tilbud, hvor alle kan være økonomisk med. Vi er overbeviste om, at antallet af unge vil falde drastisk med en pris på 909 kr./md., hvis I vælger denne løsning. Ydermere er vi bekymret for at konsekvensen af lukningen vil medføre mange unge der ikke får et socialt netværk. Samtidigt tænker bestyrelsen: Hvor mener politikerne at de unge så skal være? Vi kan være meget bekymret for at de unge vil hænge mere ud i gadebilledet. De dygtige medarbejdere i klubberne er de bedste til at skabe den gode relation, samt at være relevante rollemodeller for de unge mennesker. Rekrutteringsgrundlaget til den øvrige del af ungdomsskolen bliver meget fattigere. Via fritidsklubben modnes de unge, og får kendskab til at bruge ungdomsskolens mangfoldige tilbud. En central værdi i klubberne er graden af medbestemmelse. De unge mennesker oplever hele tiden en høj grad af involvering i de aktiviteter, der finder sted. Vi mener, at det præger de unge mennesker til at blive gode demokratiske borgere senere i livet. Gruppeordningen er for de svageste unge og med en lukning af fritidsklubben, vil eleverne med særlige behov ikke have et tilbud, med de menneskelige og faglige kompetencer, der er beskrevet i ovenstående. <u>Punkt 22</u> Bestyrelsen mener, at hvis man nedlægger Remisen i Gilleleje, ødelægges en væsentlig del af de unges muligheder for et værested. Man vil opnå en skævvridning af de ældre unges vilkår. Tilbuddet er for 9. klasse og op efter. Remisen er værestedet, hvor de unge skal opleve demokratiet i praksis. I bestyrelsen er vi meget utrygge ved at kommunen i værste fald helt lukker Remisen. Vi mener, at de unge i stedet vil hænge ud på gader og stræder. Derfor er der i den grad fremadrettet et begrundet behov for et ungdomshus både i Helsingør og Gilleleje. Overordnet synes vi at besparelser på børne/unge området er en dårlig investering.	
Vi har siden skolens selvstændiggørelse kæmpet med at skabe tryghed ved skolens udvikling, og har på alle parametre skabt øget trivsel. Det gælder elevtrivsel, personaletrivsel og forældretilfredshed. Det er et arbejde, vi er stolte af, og som er skabt gennem en stor indsats af alle parter i skolens liv. Arbejdet er dog sat noget tilbage med de politiske udmeldinger omkring skolelukninger. Vi var glade, da vi fik vores selvstændighed tilbage i foråret 2019. Vi håber at vi sammen kan få genskabt tilliden til skolens virke. Vi er nået langt i forhold til at lave samarbejde på matriklen. Vi er opmærksomme på, at skolelukninger er nævnt som mulige veje at gå. I den forbindelse er det vigtigt at nævne, at vores bygninger rummer mange funktioner udover vores almenskole: RAM-huset, kunstværkstedet, specialbørnehaven, Skolehus (internt specialtilbud), FO, børnehaven og vuggestue. Vi er kommet langt i processen med at bruge hinanden til alles gavn, hvilket ville sættes over styr ved en skolelukning. <u>Andre spareforslag - Administration</u> Generelt i forhold til høringsmaterialet så er det stærkt bekymrende for vores	Forældrebestyrelserne i Ramløse Skole og Børnehus

dagtilbud og skolevæsen, at der lægges op til så massive besparelser. Vi undrer os over, at der ikke kigges på besparelser i administrationen, i stedet på de borgernære opgaver som dagtilbud, skole og ældre. Vi har kigget lidt på nøgletal på www.kenddinkommune.dk og kan se, at Gribskov bruger mange resurser på administration sammenlignet med resten af landet. Derfor undrer det os, at vi i høringsmaterialet ikke kan se noget om besparelser på dette område. Vores oplevelse som forældre er, at der findes mange konsulenter i kommunen, både eksterne og interne, som ofte genererer ekstra arbejde både i skolen og børnehus, uden at det viser direkte effekt på børnenes trivsel og faglige udvikling.

Styringsværktøjer

Vi oplever især på skoleområdet at blive præsenteret for budgetter og regnskaber, der i den grad ikke lever op til at være et styringsværktøj. Vi bruger meget af vores tid som bestyrelse på at gennemskue beregningerne og kan høre at det samme gør sig gældende for skolens ledelse. Samtidig modtager vi ofte regnskab og næste års budgetter så sent, at det er svært ændre på forbruget inden regnskabsåret er gået. Der er ifølge årsberetning for regnskab 2018 114 fuldtidsansatte i Økonomiafdelingen. Det må derfor være muligt, at de kan hjælpe med at få skabt et styringsværktøj for de enkelte skoler, så man ikke sidder med budgetter, der ændre sig med 300.000 Kr. i løbet af 3 dage. Vi vil også opfordre til at SP-midlerne bliver taget ud af skolernes budget. Vi er flere gange blevet lovet vandtætte skotter mellem de to områder, men det opleves stadig som forbundne kar, hvor pengene desværre kun kan strømme den ene vej, mod SP-området.

Kørsel

Der bliver i Gribskov Kommune brugt mange penge på transport til specialtilbud. Måske kan der laves et kommunalt vedtaget serviceniveau i forhold til dette, så solokørsel undgås. Opgaven kan evt. løftes af personalet i tilbuddene, og give mulighed at benytte køretøjerne i den pædagogiske praksis i løbet af skoledagen. Man kan få lavet en businesscase på hvad det vil koste at lease nogle minibusser (op til 9 pers. Incl chauffør), kontra priser på de nuværende kørselsordninger. Man kunne også kigge på de køretøjer, der allerede findes hos flere institutioner og ungdomsskolen.

Skoledistrikter

Vi er positive omkring høringsmaterialets forslag om, at skolen bevarer sin selvstændighed, men gøres til fødeskole til Bjørnehøj. Vi har et fint samarbejde med Nordstjernes skolen, som vi er fødeskole til i dag, men oplever i spørgeskemaundersøgelsen, som blev gennemført om til og fravalg af Ramløse Skole, at der blev peget på, at man ikke ønsker at skifte til Nordstjernes skolen, og at man ønsker udskoling i Ramløse igen. Vi ser, at de to lokalsamfund (Ramløse og Annisse) minder om hinanden, og er derfor positive omkring at blive tilknyttet udskolingen på Bjørnehøj. Vi er selvfølgelig også positive omkring at ændre i skoledistrikterne, så Skærød hører til distrikt Ramløse. Derudover foreslår vi, at Ågerup og Tågerup også skal høre til Ramløse som de tidligere har gjort.

Rammebesparelser

Mange af de forslag, der er lagt op til er rene rammebesparelser. Vi mener ikke, at der kan spares uden at det får betydning for børn og personale.

Set i lyset af, at der i forvejen, fra i år er indført lukkedage mellem jul og nytår, plus der i flere institutioner er reduceret i åbningstiden, er vi bekymrede for at yderligere lukkeuger, samt dårligere normeringer og ringere vikardækning vil afholde nye familier, fra at flytte til Gribskov Kommune.

Der er en generel bekymring for, at der med de foreslåede besparelser ikke bliver mulig at yde den kerneydelse som ligger til for grund barnets trivsel og udvikling.

Vi er dybt bekymrede i forhold de besparelser der foreslås i punkt 2,3,4 og 8, da flere af dem foringer vores kerneydelse i skoler og daginstitutioner. Det vil blive vanskeligt at rekruttere kvalificerede medarbejdere til kommunen. Der bliver stillet at for store

krav til medarbejdernes flexibilitet, med lukkeuger, manglende vikardækning og ringere vilkår. Vi undrer os over hvordan man er kommet frem til besparelsen på ledelsen i punkt 18 og 19. Hvis man kigger til Halsnæs kommune, kan vi se, at områdeledelse har kostet betydeligt mange penge og at man nu er gået tilbage til selvstændig ledelse igen. Vi foreslår at man IKKE indfører områdeledelse. Der er brug for synlig selvstændig ledelse i institutionerne. I forhold til samarbejdstimerne mellem Skole og FO: Det vil have markant negativ påvirkning i forhold til at løfte inklusionsopgaven. Samtidig vil det være meget vanskeligt at fastholde medarbejdere, da der kun vil kunne tilbydes ansættelser med meget få timer ugentligt. Noget af dette kan dog opvejes ved at indføre Mini FO, så pædagogerne kan læse mange timer i foråret. I forhold til skolen, så vil besparelser på vikartildeling, materialer, ledelsesspænd, samarbejdstid, mindre kompetenceudvikling og flere UV lektioner, gøre Gribskovs samlede skolevæsen meget mindre attraktivt som personale, og det vil kunne mærkes på kvaliteten af børnenes skolegang. På Ramløse Skole har alle lærere de 26 UV lektioner, som den nyligt indgåede aftale giver mulighed for. De eneste, der ikke har dette timetal, er de tillidsvalgte og en nyuddannet lærer jf. aftalen. I begge bestyrelser er vi meget optagende af, at man bevarer alt, der handler om børnedemokrati. <u>Yderligere spareforslag</u> Derudover foreslår vi at Haver til Maver bliver nedlagt. Langt de fleste skoler og institutioner har selv mulighed for at lave en have. Vi foreslår også at man skærer tilskuddet lejrskoler væk.	
Skolelederforeningen anbefaler, at der kigges på modeller for, hvordan der kan skabes økonomiske- og pædagogisk faglige bæredygtige enheder på skoleområdet. I det arbejde vil vi rigtig gerne inddrages, men der er i den forbindelse også brug politisk mod, hvis der skal skabes en ny struktur. I det nuværende prioriteringskatalog er der peget på rigtig mange rammebesparelser, hvilket samlet set vil forringe kvaliteten i det samlede skolevæsen betydeligt. Som skolelederforening er vi meget bekymrede for skolernes mulighed for at leve op til de politisk vedtagne mål, hvis de forslag i prioriteringskataloget gennemføres. Vi ser for eksempel ikke, at det er muligt at nedsætte elevernes timetal, og samtidig overholde folkeskolelovens bestemmelser omkring minimumstimetal. Skoleledelserne oplever på skolerne, at efter der er lavet en god arbejdstidsaftale med lærerne, er det blevet lettere at rekruttere dygtige medarbejdere. Det kan meget hurtigt sættes over styr, hvis man vil skrue op for lærernes UV tid, og der samtidig laves store rammebesparelser på det samlede skoleområde. Hvis der samtidig ændres i ledelsesstrukturen med samme antal matrikler, vil det betyde væsentligt ringere vilkår for at drive god og nærværende ledelse. Dette giver også et mindre attraktivt arbejdsmiljø for bl.a. lærerne og større distance til at sikre den rette progression i skolernes faglige resultater. Skolernes administration oplever lige nu at der er en centralisering i gang, set i forhold til at forvaltningen "hjemtager" opgaver til eksempelvis CKI, som hidtil har været varetaget fint af skolernes sekretærer. Dette til trods for at opgaverne har været løst uden revisionspåtegning, og kan fra skolens side opleves som en unødigt centralisering. Skoleledelserne oplever samtidig at det er sværere at være ansvarlig ind i en sund økonomi, når økonomiske opgaver centraliseres. Skolelederforeningen opfordrer til, at SP området i Gribskov omorganiseres med et centralt visitationsudvalg med nødvendige faglige kompetencer med overblik over både den faglige kvalitet og den økonomiske ramme. Det er for os afgørende, at almenområdet ikke udhules yderligere, ved merforbrug på SP området. Det gør at	Skolelederforening Gribskov

skolerne ikke har en mulighed for at løfte den meget store inklusionsopgave. Det undrer skolelederforeningen at der i prioriteringskataloget ikke er peget på besparelser i centraladministrationen. Når der kigges på nøgletal som sammenligner Gribskov Kommune med sammenlignelige kommuner, så har Gribskov Kommune en meget dyr administration. Vi oplever ofte at få stillet opgaver af konsulenter (både eksterne og interne) i forvaltningen, som ikke har positiv effekt på elevernes læring og trivsel. Der er idag rigtig mange kompetencer i den samlede skoleledergruppe i Gribskov, som med fordel kunne bringes mere i spil.	
1. Vi bakker op omkring besparelsen ud fra de bemærkninger, der fremgår af forslaget om, at de forældre, der reelt kunne have behov for dette tilbud vælger det fra, fra starten eller henover tid. 2. Vi bakker op omkring besparelsen, vi anbefaler dog at ugerne er de samme som FO lukkeuger. Vi anbefaler ligeledes at der kun er to matrikler der holder nødåbent disse to uger. Sidstnævnte ud fra egne erfaringer om antallet af fremmødte børn henover sommerferieperioden. 3. Vi bakker op om besparelsen, dette da vi i Helsingørsk Børnehuse oplever et godt og fleksibelt brobygningsarbejde mellem vuggestue og børnehave, der i forvejen letter overgangen fra vuggestue- til børnehavebarn. 4. Vi bakker op omkring besparelsen ud fra tanken om en "blød" opstart og lettere overgang fra børnehave til skole. 5. Vi bakker ikke op om besparelsen. Vi mener at konsekvenserne af dette, kommer det til at ramme hårdt i forhold til inklusion, ligeledes mener vi der på sigt med stor sandsynlighed vil være en øget udgift i forhold til børn der får behov for specialtilbud. 6. Det kan vi ikke tage stilling til da vi ikke kender konsekvenserne af det. 7. Vi bakker ikke op omkring dette. Begrundelsen for dette er, at det fremadrettet bliver svært at holde på de kompetente medarbejdere, der vil søge alternative jobmuligheder, hvor ønsket om kompetenceudvikling kan honoreres. Ligeledes at sikre en høj faglighed i daginstitutionerne er med til at fastholde attraktiviteten overfor private dagtilbud. Hvis vi skal være attraktiv for både medarbejder og børnefamilier er vi nødt til at kunne sikre uddannelse af vores medarbejdere. 8. Vi bakker ikke op dette, da det ikke er muligt at få dagen til at hænge sammen ved meget sygdom, eks alvorlig sygdom. Analyse af den aktuelle drift vidner om, at det bestående budget kun er tilstrækkeligt ved "normal" drift. Erfaringsmæssigt ved flere langtidssygemeldinger er det aktuelle vikarbudget udfordret. 9. Vi bakker ikke op om dette, da det ikke er muligt at få dagen til at hænge sammen ved meget sygdom, eks alvorlig sygdom. 10. Vi bakker ikke op dette, da det ikke er muligt at få dagen til at hænge sammen ved meget sygdom, eks alvorlig sygdom 11. Vi kan godt se at der er noget samfundsmæssigt fornuftigt i disse kan-opgaver, men skal vi prioritere disse spareforslag, mener vi at vi godt kan undvære disse. Undervisning og læring om f.eks. den demokratiske proces kan gennemføres på anden vis. 12. Her henstiller vi til at politikerne kigger på de kloge kvadratmeter på skoleområdet, som de gjorde på dagstilbudsområdet. Vi mener ikke det giver mening kun at kigge på at ændre skoledistrikter og ledelse, man er nødt til at kigge på om det er bæredygtigt med de små skoler og turde tage stilling til eventuel sammenlægning af matrikler. 19. Vi vil meget gerne påpege at der er en fejl i bilaget vedr. ledelsesspænd, Helsingørsk Børnehuse har ikke 2 daglig pædagogiske leder men kun 1. Vi mener	Bestyrelsen Helsingørsk Børnehuse

generelt at der skal kigges mere på begrænsning i antallet af områdeledere; læs: fælles ledelse af flere institutioner men gerne på flere matrikler – ikke nødvendigvis fysisk sammenlægning.	
Gribskov kommune vil gerne være attraktiv for helt almindelige børnefamilier, iværksættere mm. Kommunen ønsker, at disse mennesker bosætter sig eller bliver i kommunen, fordi den er 'lidt mere attraktiv', der er 'lidt mere natur', 'lidt mere kultur', og 'lidt mere hus for pengene'. Hvis kommunen ønsker at tiltrække denne type almindelige mennesker, er faktum, at disse mennesker normalt er i arbejde og en del af dem endda udenfor kommunens grænser, specielt dem med højere indkomst. Ønsker vi derfor 'lidt flere' helt almindelige familier i kommunen, der kan nyde vores 'lidt mere skov', 'lidt mere strand', og 'lidt billigere boliger', så fordrer det også, at de bruger 'lidt mere tid' på deres job og transport, hvilket ikke er fysisk muligt, når vi sparer 'lidt mere' på åbningstider, normeringer og serviceniveau. Det er simpelthen ikke muligt at finde et helt almindeligt job nær København, hvor man hver fredag skal holde fri senest kl. 14.30 for at kunne være sikker på at nå at hente sine børn i Gribskov kommune, fordi institutionen er blevet pålagt at lukke tidligt. Ønsker vi derfor i Gribskov kommune 'lidt flere' børnefamilier, bliver vi nødt til som minimum at fastholde og stolt fremvise det 'lidt bedre' serviceniveau vi kunne have, i forhold til de omkringliggende kommuner. Vi er derfor som udgangspunkt skeptiske overfor besparelser på børneområdet, da konsekvensen af besparelser her er direkte forbundet med vores mulighed for at tiltrække og fastholde børnefamilier i kommunen, samt kommunens vision om, at det skal være godt at være barn og ung i Gribskov. Ydermere er konsekvenserne for barnets udvikling og trivsel slet ikke nævnt i dette katalog, hvilket er dybt bekymrende, også set fra et økonomisk synspunkt, da ikke-velfungerende børn og unge er en særdeles dyr post. Prioriteringskataloget for Børn, Idræt og Familie, indeholder flere beregninger og konsekvensbeskrivelser, dog er disse i flere tilfælde fejlbehæftede og mangelfulde, hvilket fremstiller forslagene mere fordelagtige end de er i den virkelige verden. Flere af disse bliver adresseret herunder: <u>Punkt 2:</u> Beregningerne er fejlbehæftede, jf. Thomas Jung, der kan gennemskue det økonomiske aspekt. Forslaget medfører ikke en 'lidt bedre' service for børnefamilierne i Gribskov kommune. Man kan frygte, at de familier, der ikke kan holde ferie sammen, da kommunen de facto planlægger to af forældrenes tre ugers sommerferie, vil samle deres familier på ferier uden for skolernes ferie. Dette er en problematik, som skolerne allerede nu flere gange har påpeget. <u>Punkt 3:</u> Forslaget belyser kun den isolerede set økonomiske konsekvens af en tidligere børnehavestart (2år og 10mdr) og bruger som argument, at andre kommuner har lavet lignende sparreøvelser. Netop fordi andre kommuner har lavet lignende sparreøvelser, har vi allerede nu stort set enslydende forskningsresultater og ekspertudtalelser, der viser, at denne beslutning har en skadelig konsekvens, både for barnets udvikling og for personalets evne til at varetage barnets behov. Dette, sammenholdt med kommunens ønske om samtidig at skære i normeringen i børnehaven (jf. punkt 25), samt at flytte børn fra børnehaven til skole i en tidlig alder (jf. punkt 4), vil lægge et yderligere pres på både børn, forældre og personale. Hver for sig har ovennævnte punkter allerede hver især en beviselig negativ indvirkning på barnets udvikling og trivsel. Når alt dette så skal ses i en samlet kommunal helhedsplans for børns udvikling og trivsel, peger alt på, at det vil komme til at have uoverskuelige konsekvenser for alle involverede parter. Det må forventes, at der økonomisk set, hvis dette gennemføres, vil medføre større	Forældrebestyrelsen Naturbørnehuset i Annisse

udgifter til sygedækning pga. stress og langtidssygemeldinger hos personalet, højere personaleomsætning, børn der er mindre skoleparate, mere mistro hos børn i skolestartfasen, og derved højere udgifter til specialtilbud, psykologbistand og andre tilbud, der relaterer sig til barnet og familiens trivsel.

Punkt 4:

Der er flere elementer i dette forslag, som ikke er medregnet, og som gør forslaget både udviklingsmæssigt og økonomisk uattraktivt. Børnehaverne arbejder i dag med styrkede lærerplaner, som sikrer barnets trivsel og skoleparathed. De sidste måneder op til skolestart gennemgår barnet stor udvikling indenfor de kompetencer, der er behov for at kunne mestre i skolen. Denne periode kan ikke forkortes med tre måneder, uden at det har konsekvenser for barnets skoleparathed. Det vil heller ikke være muligt, at støtte barnet i denne udvikling i Mini-FO, hvor personaleallokeringen er væsentlig mindre end i børnehaven.

Logistisk og økonomisk set er der ikke medregnet de lokaler, mini-FO'en skal være i. Mini-FO'en kan ikke benytte det personale og de lokaler, som børnene ved skolestart skal benytte, da disse allerede er i brug. Der skal således oprettes helt nye lokaler og personale, som kun benyttes til de tre måneders Mini-FO. Fra børnenes side betyder det også, at de ikke vil møde det samme personale eller de samme lokaler, når de begynder i skole, som de gjorde da de var i Mini-FO. En blid overgang synes derfor at være en tilsnigelse, da det børnene vil opleve, er et mellemtilbud mellem børnehave og FO, men ikke en reel introduktion til skole og FO, da disse tilbud allerede er fuldt benyttede på det tidspunkt man ønsker at komme flere børn ind i disse.

Alternativt skal dette tilbud benytte allerede eksisterende bygninger og personale, hvilket dermed vil forringe og forstyrre den allerede igangværende skoleundervisning.

Punkt 18:

I Annisse Naturbørnehus indgår lederen som del af normeringen. Konsekvensen for at sparre denne væk vil derfor være, at der skal ansættes en ny fagligt uddannet pædagog for at varetage de timer, som lederen pt. varetager. Samtidig må forventes flere vikartimer, da lederen i dag har mulighed for at dække andet personales sygdom, kursusdage mm. Denne fleksibilitet vil ikke kunne forekomme, hvis det kun er lederens nuværende timer på gulvet, der erstattes.

Naturbørnehuset i Annisse er ved at udvikle en unik profil, der har et helt specielt fokus på det gode og nære børneudliv. Naturbørnehuset er lokal med de lokale og er både med nede hos den lokale biavl og smage honning, ude på æblerov i naboernes haver og er med til at gøre Annisse og omegn til et attraktivt sted for børnefamilier at bosætte sig.

Der er ikke kun søgning på børnehaven i dens eget geografiske område, men fra stort set hele kommunen, samt enkelte uden for kommunens grænser netop pga. naturprofilen. At opbygge et så stærkt brand i en kommunal integreret institution fordrer målrettet, langsigtet og strategisk arbejde, både hvad angår pædagogik, kommunikation, ledelse og samarbejde med lokalsamfundet. Dette arbejde vil ikke kunne fortsættes af en deltidsleder, der ikke har en fast daglig tilknytning til stedet. Derfor vil en tilbagerulning af ledelsesstrukturen også medføre, at arbejdet for at videreudvikle og samskabe Naturbørnehuset i Annisse, med den brede søgning og blomstrende brandværdi, som institutionen allerede har i kommunen, ikke vil kunne fastholdes.

Punkt 25:

Udover de åbenlyse fejlbehæftede beregninger, så råber det til himmelen om, at den eneste konsekvens ved at spare personalet i institutionerne væk, synes at være, at det bliver billigere at være borger i kommunen. Hvis man skal følge den logik til dørs, kan vi lige så godt lukke institutionerne, og derved øge besparelserne både på drift, anlæg og service uden at det vil have nogen konsekvens for hverken børn, stress hos personalet, eller for familier, der har behov for børnepasning. I den virkelige verden er

den reelle konsekvens af at spare på personale, at dette personale mangler. Derved mangler også det arbejde personalet ville have udført. Det er ikke muligt for det resterende personale at dække over denne mangel. Man kan ikke skifte to bleer på en gang, kramme et barn mere eller både være på legepladsen og have den pædagogiske samtale med forældrene samtidig. Mindre personale er lig med dårligere service. Desuden ligger der et alvorligt paradoks i at have ambitioner med lærerplaner, hvis der ikke er voksne nok til at arbejde med dem og dermed børnenes udvikling. Tomas Ellegaard peger på, at den manglende voksenkontakt, betyder noget for barnets sociale tryghed, og at det også har en betydning for, hvordan barnet udvikler sig i forhold til sprog, begrebsdannelse og sociale relationer. Lavere normeringer påvirker børnenes udvikling af sociale kompetencer. Det har Grete Kragh Müller flere gange sat fokus på. Det bliver sværere for børnene at lære at følelsesregulere, og det bliver sværere for dem at koncentrere sig, hvis der ikke er voksne nok, som de kan spejle sig i. Ligeledes bliver det sværere for dem at sætte sig i andres sted. Det går altså ud over en lang række af de færdigheder, der er vigtige for at kunne begå sig i livet, siger hun. Man kunne få den tanke, at netop en reduktion af 'voksne på gulvet', vil spænde ben for ideen med lærerplaner. <u>Afrunding:</u> Vi opfordrer til, at man politisk tør at se på Børn, Idræt og Familie området som en langsigtet investering fremfor, som dette katalog lægger op til, kun betragter det som isolerede, kortsigtede besparelser, da alle eksperter peger på, at denne sidste tilgang både menneskeligt og økonomisk er fejlslagen.	
<u>De faglige organisationers bemærkninger</u> BUPL Nordsjælland og FOA Nordsjælland skal indledningsvis beklage, at kommunen igen finder anledning til at stille forslag om yderligere besparelser på børneområdet. Endnu engang tages forslag frem om yderligere begrænsning af åbningstiden både i form af lukkeuger og indskrænket åbningstid. Hvis Gribskov Kommunes politikere har ambitioner om at tiltrække borgere (herunder forældre) til kommunen, skal BUPL Nordsjælland og FOA Nordsjælland opfordre til, at man i stedet for gentagne åbningstidsbegrænsninger og besparelser, investerer i gode dagtilbud, skolefritidsordninger og klubber, der matcher de behov forældrene har, med fleksible åbningstider og tilstrækkeligt med pædagogisk personale i institutionerne. Det betyder som minimum fjernelse af forslag om yderligere åbningstidsforringelser og fjernelse af forslag om normeringsforringelser. Ydermere skal de faglige organisationer beklage, at de stillede forslag stort set har undladt konsekvensbeskrivelser for børn, forældre og helt uden konsekvensbeskrivelser for personale. Vi mener, at det er nødvendigt, at politikerne får disse konsekvenser beskrevet på en sådan måde, at det kan indgå som en integreret del af det beslutningsgrundlag, som politikerne skal træffe beslutningerne på. Endelig skal BUPL Nordsjælland og FOA Nordsjælland komme med nogle betragtninger i forhold til nogle af de konkrete besparelsesforslag der stilles: - Det foreslås, at børnehavestart skal ske når børnene er 2 år og 10 måneder. I materialet er beskrevet, at andre kommuner herunder Gentofte har samme model. Den eneste kommune af de nævnte, der tildeler børnehavenormering ved tidlig børnehavestart er Egedal. De øvrige kommuner tildeler vuggestuenormering indtil barnet er 3 år. Også på dette punkt er konsekvensbeskrivelsen mangelfuld. - Det foreslås, at der indføres miniSFO. Konsekvensbeskrivelsen for dagtilbuddenes økonomi og de afledte effekter af dette er totalt fraværende. Såfremt dette forslag besluttet, vil vi på det opfordre til, at der besluttet nogle kvalitetsparametre som skolerne skal agere ud fra og som sikrer, at opgaven varetages af kvalificerede medarbejdere.	BUPL Nordsjælland FOA Nordsjælland

- Det foreslås, at samarbejdstimerne skole/FO reduceres. Vi vil på det kraftigste advare mod dette. I Gribskov anvendes samarbejdstimerne bl.a. til inklusions- og støtteopgaver. Hvis samarbejdstimerne reduceres, vil Gribskov Kommune være nødsaget til at ansætte støttepædagoger til at løse opgaven, og det vil blive dyrt. Hvis Gribskov Kommune skal sammenligne sig med andre kommuner på dette område, skal der ske en sammenligning mellem Gribskovs samarbejdstimer og andre kommuners pædagog/ lærersamarbejde + anvendelsen af støttepædagoger. - For både dagtilbud, fritidsordninger og skoler stilles der forslag om nedjusteringer i vikartildelingen. Konsekvensen er ganske rigtigt beskrevet som værende færre voksne pr. barn og dertil kan vi supplere med en betydelig forringelse i kvaliteten af det dagtilbud eller den skole/FO som I tilbyder kommunens børn og unge, samt en stærk forringelse af jeres medarbejderes arbejdsmiljø. Opfordringen skal være, at Gribskov Kommunes politikere viser en helt anden vej: Åbningstider og normeringer der muliggør, at det pædagogiske personale kan give børnene og de unge et tilbud, der matcher deres behov. Det betyder investeringer i at gøre området attraktivt og ikke gentagne besparelser og åbningstidsforringelser. - Det foreslås desuden at der spares på ledelsen på området. Uden i øvrigt at gøre sig overvejelser om hvilken betydning det har på udførelsen af det pædagogiske arbejde. De faglige organisationer skal også i dette forhold undre sig. Det er vores opfattelse, at for at politikerne reelt skal kunne vurdere, hvilke implikationer disse eventuelle sammenlægninger eller reducere af ledelsen kan have, som minimum må forudsætte beskrivelse af de faglige begrundelser, der kan ligge til grund for forslagene og hvilke ledelsesmæssige samt personalemæssige konsekvenser, disse ledelsesreduktioner vil føre med sig. KL påpeger, at der i ledelsen af institutioner skal være reel, faglig, daglig ledelse. Det kan vi ikke se sker med de foreslåede besparelser på ledelse. Vi kan konstatere, at de steder, hvor der allerede er sparet på ledelsen gennem flere år, skal det pædagogiske personale kigge langt efter den daglige, faglige ledelse og den opleves absolut ikke som værende reel. Når vi omregner de foreslåede besparelser til årsværk, vil der sammenlagt være tale om en personalereduktion i 2020 på 27 årsværk og i 2021 når besparelserne er fuldt indfaset er der en reduktion på 31 årsværk. Det er ikke konsekvenser man kan læse i materialet, og det vil sammenlagt betyde en fuldstændig afvikling af grundlaget for, at det pædagogiske personale kan udvikle og danne børn og unge. Dertil kommer, forslaget om reducere af kompetencemidler, som vi som faglige organisationer må stille os undrende over for. Muligheden for efter- og videreuddannelse bør være et højt prioriteret område, da det er et vigtigt middel til at højne kvaliteten af området. De faglige organisationers anbefaling er; drop besparelserne og indfør i stedet et nyt begreb, ikke tidligere anvendt i den kommunale verden; rammeudvidelse! Afslutningsvis skal vi igen opfordre politikerne til at træffe beslutninger, der kan danne et bedre grundlag for arbejdet med børn og unge i Gribskov Kommune, og skal derfor anbefale politikerne at fjerne besparelserne fra området, og i stedet påbegynde arbejdet med at genoprette normeringerne og skabe en for alle (også forældrene) bedre ramme for børn og unges trivsel og udvikling.	
Skolebestyrelsen har på møde den 19. september 2019 gennemgået de foreslåede besparelser i det såkaldte prioriteringskatalog med særligt fokus på de forslag, der vil kunne ramme skoleområdet, og vi har en række bemærkninger. Overordnet finder vi, at der bør kigges på muligheden for at skære ned på administration og konsulenter, og i stedet lægge flere opgaver, f.eks. lønregnskaber og økonomistyring ud til de enkelte skoler. Gribskov kommunes administrationsudgifter ligger generelt over landsgennemsnittet, og der bør her være mulighed for effektivisering og forenkling med deraf følgende besparelser.	Skolebestyrelsen Gribskolen

Vi vil også foreslå at man arbejder med at nedsætte personaleomsætning, som jf. forslag 14 angives som højt, og evt. ser på nedsættelse af sygefraværet. Også her vil der være en besparelse, såfremt disse to kan nedbringes.

Vi har til de enkelte forslag følgende bemærkninger:

Til forslag nr. 4: Vi finder at forslaget har både positive og negative aspekter. Det har i andre kommuner vist sig at have god pædagogisk effekt på overgangen mellem børnehaver og skole, men hvor stor effekten vil være konkret på Gribskolen er tvivlsom, da der i forvejen er et brobygningsarbejde, der sikrer en god start.

Idet normeringen i FO er lavere end i børnehaver, finder vi at såfremt forslaget skal udmøntes, at normeringen som altoverskyggende hovedregel skal bestå af uddannet pædagogisk personale. Ellers vil den forventede positive effekt forsvinde, med en vanskeligere skolestart og større behov for to voksne i klasserne i indskolingen til følge.

Det skal desuden bemærkes, at FO-taksten i Gribskov kommune er højere end taksten i børnehaver, såfremt morgenmodul tilvælges, hvilket forudsættes i beskrivelsen af Mini-FO. Forældrene vil således opleve at skulle betale mere for et tilbud med lavere normering, hvilket vi ikke forventer vil blive taget positivt imod. Der er tale om en forskel på 253 kr. pr måned, hvilket må siges at være en ikke ubetydelig takststigning. Vi er bekendt med at der ikke er betaling i juli måned, men det opvejes af at der er tale om 2 lukkeuger, hvilket også må antages at påvirke forældrenes mulighed for ferieplanlægning negativt.

Til forslag nr. 5: Bestyrelsen kan ikke støtte forslaget om at skære yderligere i samarbejdstimerne mellem skoler og FO. Timerne har stor betydning for trivslen i klasserne i indskolingen, og især for de børn, for hvem skolen kan være lidt svær at være i. Det er en stor støtte for særligt de lidt udfordrede børn, og også en støtte for lærerne, at der er en ekstra voksen med en anden faglighed til stede. Forskellige fagligheder ser forskellige ting og har forskellige tilgange til børnene, hvilket medfører en større helhed og nuancering i vurderingen af de enkelte børn. Og da timerne især har betydning for de børn, der har det lidt svært, kan vi frygte, at en besparelse her vil føre til en mindselse af den tidlige forebyggende indsats, med deraf følgende stigning i udgifterne til specialområdet og til placering af børn udenfor almene klasser.

Den foreslåede besparelse i 2021 vil så vidt vi kan vurdere svare til en reel afskaffelse af samarbejdstimerne, hvilket vi finder stærkt betænkeligt. Det anføres desuden, at der ikke er dokumentation for effekten af samarbejdstimerne. Dette er ikke korrekt, idet der i perioden 2012-2016 blev udført et forskningsprojekt i regi af DPU og Aarhus Universitet, som viste at timerne med to voksne har god effekt for trivsel og læring. På den baggrund kan vi ikke anbefale, at timerne afskaffes.

Til forslag nr. 6 og nr. 7: Forslagene har karakter af en grønthøster, hvor det bliver op til den enkelte skole at træffe beslutningerne om, hvor besparelserne skal findes. Skolebestyrelsen kan ikke bakke op om denne metode, og finder generelt, at det bør være udvalget, og i sidste ende Byrådet, der er ansvarlig for at finde besparelserne, og ikke den enkelte skole.

Særligt til forhold til forslag nr. 7 skal behovet for kompetenceudvikling også vurderes ift. kravene i folkeskoleloven om linjefagsuddannede undervisere. Skæres der i kompetenceudviklingen, risikeres det, at målsætningen ikke opnås.

Til forslag nr. 10: Bestyrelsen finder det problematisk at skære i tildelingen af timer til vikardækning, idet den nuværende sats allerede er lavt sat ift. det reelle fravær. De beskrevne alternative vil fsva. fleksibel tilrettelæggelse og samlæsning være en forringelse af kvaliteten i undervisningen, og vil kunne presse personalet yderligere, med forventeligt højere sygefravær og deraf større behov for vikarer til følge. Fsva. aflysning af timer vil det kunne være i strid med folkeskolelovens krav om minimumstimetallet, og vil kun kunne realiseres såfremt der på den enkelte skole er planlagt med flere timer end minimumstimetallet, eller timerne kan læses på et andet

tidspunkt – det vil ofte kun kunne være i weekender, hvilket vil medføre tillæg til lærerne og dermed føre til en merudgift. Bestyrelsen kan derfor ikke bakke op om forslaget.

Til forslag nr. 11: Bestyrelsen finder, at de beskrevne kan-opgaver er gode tiltag og godt for elevernes generelle dannelse, herunder demokratidannelse, men under de konkrete økonomiske forhold finder bestyrelsen, at der er tale om tiltag, der kan fjernes uden de store konsekvenser, hvorfor bestyrelsen kan tilslutte sig forslaget.

Til forslag nr. 13: Bestyrelsen vil klart fraråde en reduktion af antallet af selvstændige skoler. Erfaringer fra andre kommuner, samt fra daginstitutionsområdet viser, at tiltaget er uhensigtsmæssigt, og er flere steder ved at blive rullet tilbage. Ændring i skoledistrikter vurderes også som værende uhensigtsmæssig, jf. bemærkninger til forslag nr. 16.

Til forslag nr. 14: Bestyrelsen finder, at det hidtil har haft god effekt på skolerne, at der er en socialrådgiver tilstede på skolerne, som personalet har kunnet snakke med, f.eks. ved vurdering af om der skal laves en indberetning. Vi kan være bekymrede for at en besparelse her på sigt kan føre til, at den tidlige og forebyggende indsats forringes, og at udgifterne til det specialiserede område derfor vil stige markant.

Til forslag nr. 16: Bestyrelsen kan ikke se det økonomiske incitament til at ændre skoledistrikterne for at reducere skolebuskørslen – især ikke set i sammenhæng med, at en ændring af skoledistrikterne også vil påvirke muligheden for at danne "økonomisk bæredygtige klasser", jf. forslag 13. Besparelsen ses at være meget lille, men vil have en stor påvirkning af de familier, der rammes, hvilket i yderste konsekvens kan medføre en forøgelse af privatskolefrekvensen. Det må antages, at analysen af den potentielle besparelse overskrider den potentielle besparelse. Bestyrelsen kan ikke bakke op om forslaget.

Til forslag nr. 17: Bestyrelsen finder forslaget yderst positivt, og kan bakke fuldt op om det. Såfremt forslaget vedtages og har positiv effekt håber bestyrelsen, at tilbuddet kan udvides så flere børn kan hjemtages. I al stilfærdighed vil bestyrelsen dog bemærke, at der jf. bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder er krav om mindst 10 pladser ved oprettelse af et internt tilbud, og formoder at administrationen er bekendt hermed, og at materialet og den tilhørende besparelse tilrettes i overensstemmelse hermed. Bestyrelsen bemærker i øvrigt, at der ikke er indregnet de formodede investeringer, der skal foretages i bygningsmassen for at gøre tilbuddet muligt.

Til forslag nr. 18 og nr. 19: Bestyrelsen kan ikke bakke op om forslaget. På Gribskolen er der allerede sket en reduktion, idet en afdelingslederstilling ikke er genbesat og ledelse af FO og indskoling er slået sammen. Yderligere reduktioner vurderes ikke mulige. Det skal bemærkes, at ud over antallet af personale under en leder er der også et stort arbejde med forældresamarbejde, særligt for specialklasserne, hvor det forventes at der er en leder med til de ofte svære møde med forældrene. Det stiller store krav om, at ledelsen er tilstede og tilgængelig og det vurderes derfor ikke hensigtsmæssigt, at ledelsen beskæres yderligere.

Til forslag nr. 21: Bestyrelsen kan ikke bakke op om forslaget om at overføre fritidsklubberne til FO'erne. Dels er der en bekymring omkring den manglende brobygning til andre lokalområder – det risikerer at medføre et endnu mere lukket ungdomsmiljø, hvis ikke integrationen på tværs af skolerne fastholdes. Dels er der spørgsmålet om prisen – bestyrelsens enstemmige vurdering er, at ikke mange – om nogen – forældre vil betale 909 kr. pr. måned. Konsekvensen heraf vil være, at de unge går hjem eller hænger på gaderne i stedet, med hvad deraf kan følge af uhensigtsmæssig adfærd og begyndende kriminalitet. Der er desuden en særlig bekymring for eleverne i de specialpædagogiske tilbud, idet der ikke længere vil være særlige tilbud til denne gruppe, hvilket bestyrelsen finder betænkeligt. De nuværende

tilbud vurderes som velfungerende og meget benyttede.

Til forslag nr. 22: Bestyrelsen finder forslaget om sammenlægning af ungdomskulturbuse meget uhensigtsmæssigt og kortsigtet. En nedlæggelse af Remisen vil medføre, at de unge igen vil hænge på gaderne med hvad deraf følger af potentiel ungdomskriminalitet og anden uhensigtsmæssig adfærd. På sigt vil det formentlig medføre øgede udgifter til SSP-arbejde og andre indsatser for unge på kanten. I forvejen finder bestyrelsen, at der er for få steder, unge kan opholde sig i fritiden, når de bliver for gamle til Karslminde og lign. I Græsted hænger de unge meget ud i Folkeparken, hvilket dels kan medføre en utryghed for andre brugere af parken, dels et øget behov for vedligehold og oprydning. Og det kan også medføre de ovenfor nævnte konsekvenser i form af bl.a. øget småkriminalitet. De unge vil formentlig helt fravælge ungdomskulturhuset i Helsingør, da den offentlige transport er begrænset og meget besværlig – især i ydertimerne.

Til forslag nr. 24: Bestyrelsen finder, at der er tale om en rigtig dårlig ide. Minimumstimetallet er lovbundet og kan ikke ændres. Øges antallet af lærerklokketimer vil det medføre, at alt andet arbejde end den direkte undervisning må bortprioriteres, herunder arbejdet med forebyggende indsatser som ordblindeindsatsen og andre læringsunderstøttende tiltag. Bestyrelsen vurderer, at det i forvejen er meget få timer pr. elev, der tildeles, og at en yderligere reduktion, ud over påvirkningen af det lærerfaglige arbejde, også vil have negative konsekvenser for lærernes og elevernes trivsel.

Til forslag nr. 26: Overordnet finder bestyrelsen ikke, at det er en god ide at sende et så ukonkret forslag i høring i stedet for aktivt at fremlægge en plan. Vi finder ikke, at det er vores opgave at påpege de ganske givet upopulære besparelser, der vil skulle gennemføres, og opfordrer derfor til at udvalget, og i sidste ende Byrådet, tager ansvaret på sig. Til de mere konkrete ting i forslaget finder bestyrelsen ikke at skolelukninger er vejen frem. Lukning af f.eks. Tingbakken/Esrum vil være katastrofalt for et lille samfund som Esrum og Esbønderup, og vil med sikkerhed medføre, at færre børnefamilier vil vælge at slå sig ned der. Det vil formentlig også øge antallet af elever fra de små samfund, der vælger privatskoler frem for folkeskolen, især hvis det private tilbud ligger tættere på bopælen end det offentlige. I forvejen lukkes mange ting ned i de små samfund, den offentlige transport forringes mv. og erfaringer fra andre dele af landet viser, at affolkningen sker endnu hurtigere, når der lukkes skoler. De projekterede lejligheder i Esbønderup vil også vanskeligt kunne tiltrække nye børnefamilier til kommunen, hvis der ikke længere er en lokal skole, i hvert fald for de mindre klasser.

Konkret omkring Tingbakken vil vi også henlede opmærksomheden på, at der pt. pågår en større renovering af taget på skolen – en investering som må antages at være spildt, såfremt det skulle besluttes at lukke skolen. Skolen fylder i øvrigt 60 år til august 2020, og har ry for at være rigtig god og tryk skole. Indflytning af daginstitutioner på skolen har været undersøgt, med deraf følgende usikkerhed blandt forældre, og er blevet afvist, da ombygningsinvesteringerne langt ville overstige det potentielle provenu ved salg af de eksisterende daginstitutioner. Det vurderes derfor ikke som en farbar vej for Tingbakken. Bestyrelsen indstiller til, at man fra udvalgets side ikke lukker de små skoler og dermed sikrer bevarelse af de små landsbysamfund.

Til forslag nr. 27: Bestyrelsen kan ikke tilslutte sig forslaget om at øge lærernes undervisningstid. Vi finder, at det vil forringe kvaliteten i undervisningen, da alle andre opgaver, herunder forebyggende indsatser, nedprioriteres, med kvalitetstab til følge. Forslaget er læst i sammenhæng med forslag nr. 24, og samme indvendinger gør sig gældende for begge forslag. Bestyrelsen kan ikke anbefale forslaget.

Afslutningsvis vil bestyrelsen gerne gøre opmærksom på, at vi gerne havde set en mere inddragende proces, og at der allerede tidligere – så snart de økonomiske vanskeligheder var kendt – var blevet kommunikeret herom, så det havde været

muligt at indgå i en mere grundig dialog om de nødvendige ændringer.	
Gribskov Idrætsråd har eksisteret siden Græsted-Gilleleje og Helsingørskommune blev lagt sammen. Vi synes modellen er rigtig god da vi har fået en god dialog og samarbejde med administration og de politiske udvalg. Som idrætsforeningernes talerør er vi med til at sætte den overordnede dagsorden for de mange frivillige som laver et kæmpe arbejde med såvel breddeidræt, som eliteidræt i vores kommune. Idrætsrådet synes at oversigten over spareforslagene på idrætsområdet er meget voldsomme og nærmest total nedlæggelse af idræt i kommunen. <u>Vi ser følgende konsekvenser hvis fremlagte spareforslag gennemføres:</u> De selvejende Haller er de bærende lokale kræfter i byområderne, og har brug for hjælp til vedligehold for at opretholde standarden, således at borgerne har lyst til at komme i lokalerne. De mindre idrætslokaler rundt om i lokalsamfundene er flere steder afhængig af tilskud, og det vil være katastrofalt hvis nogle må lukke i de små samfund pga. besparelser i større omfang. Lavere aktivitetstilskud vil medføre, at det bliver dyrere at gå til foreningsidræt. Vi vil se et fald i idrætsaktive borgere, hvilket kan give ringere sundhed, som kan koste dyrt for kommunen senere. Forholdene i de enkelte foreninger vil blive ringere for de frivillige og idrætsudøvere. Puljer som lukkes vil give forringelse på materialer, flere nedslidte faciliteter, færre nye tiltag. Foreningerne må klare sig selv og vi vil se frafald af frivillige som er presset i forvejen. Det er kendt i Gribskov kommune, og over hele landet, hvor svært det er at få frivillige i foreningsidrætterne, og kommunen har et stort medansvar for at give de bedste vilkår. Idrætssværestedet i Ramløse blev fastholdt da skolesammenlægningen blev en realitet. De unge som kom "hjem" til Ramløse efter skole skulle have en mulighed for at samles og det blev i Ramløse hallen. Fastholdelse af unge i idrætten er generelt svært og alle gode initiativer skal støttes. Elite i Gribskov går hånd i hånd med breddeidrætten, og det vil være katastrofalt hvis det store arbejde, der er lagt i de sidste 10 år skal stoppe. Gribskov gymnasium og mange eliteudøvere i kommunen har fantastisk gavn af dette tilbud, som giver de unge mulighed for at udvikle sig og komme frem i idrættslivet til større mål. Flere vil fravælge Gribskov kommune og flytte til andre kommuner hvor der er bedre elite tilbud. Hvis det lykkes helt ned vil det være rigtig svært at få op igen. Prisudbetalingen i Gribskov kommune er en stor anerkendelse af de mange idrætsudøvere som dyrker sport og henter fine resultater hjem til foreninger og kommunen. Man kan aldrig få for meget anerkendelse så her kan man måske tænke en ny model som er mindre økonomisk udfordrende. Vi vil rigtig gerne være med til at løfte den økonomiske udfordring som kommunen står overfor og har derfor følgende forslag. Forslagene ses som en besparelse og nogle puljer kan udgå for en periode, men vil helt klart anbefales at der findes midler til disse på et senere tidspunkt når kommunens økonomi er bedre. Idrætsrådet foreslår at følgende puljer kan udgå af kommende budget: Udviklingspuljen: 59.379kr Idrætspuljen: 149.000kr Halpuljen: 82.000kr Såfremt det besluttes at foretage flere besparelser på de nævnte øvrige forslag, vil vi selvom det bliver svært bedre kunne leve med den %-vise samme besparelse på disse forslag.	Idrætsrådet
Gribskov Elite og Talentudvikling (GETU) har med bekymring læst det kommunale	Gribskov Elite og

sparekatalog og set, at det kan blive en mulighed at spare hele foreningens tilskud væk, både det årlige foreningstilskud på 150.000 kr., og den nyoprettede eliteidrætspulje på 100.000 kr. GETU tillader sig derfor at indgive høringsvar. GETU arbejder for og med dygtige, kompetente og målrettede unge mennesker, der har en langsigtet målsætning. De har gennem GETU et tilbud, der modsvarer de tilbud, der tilbydes i andre kommuner. Atleterne har aktivt tilvalgt deres lokale forening og Gribskov kommune, fremfor at søge til større klubber andre steder i landet, eller udlandet. De potentielle verdensatleter, som på nuværende tidspunkt har søgt og fået penge fra Gribskov kommunes eliteidrætspulje/hæderslegat, har fået gode muligheder for at nå deres mål. For disse unge mennesker, vil det være en katastrofe, hvis det kommunale tilskud til GETU spares væk, da de så skal til at lave helt om på deres planlægning for at nå deres mål. For kommunen vil det også betyde, at de sender resursestærke unge mennesker væk. "GETU har siden 2013 været en fast del af Gribskov Kommunes formulerede idrætsstrategi som en central aktør i eksekveringen af kommunens formulerede <u>eliteidrætsstrategi</u>. Derfor ser vi en nedlæggelse af GETU som et klart fravalg af eliteidræt i kommunen med deraf følgende flugt af talenter til nabokommuner med bedre tilbud" Gribskov Elite og Talentudvikling, har siden 2012 arbejdet på at skabe forhold for vores lokale idræts talenter og eliteudøvere, der modsvarer de tilbud, der tilbydes i andre kommuner. Vi har gennem de sidste 4 år udviklet et tæt samarbejde med Gribskov Gymnasium, som er blevet godkendt til eliteidræts gymnasium. Målet er, at fastholde de unge i et lokalt elitemiljø, og tiltrække unge udefra. Dette er allerede lykkedes i stort omfang. Gribskov Elite og Talentudvikling har udviklet sig fra at tilbyde 1 ugentligt basistræningspas, til nu, at kunne tilbyde 4 ugentlige pas fordelt på forskellige lokaliteter tidspunkter og ugedage, så flest mulige unge idrætstalenter får glæde af dem. Derudover tilbydes mentaltræning, diætistforedrag, fælles klubtræning, inspirationsforedrag mv. Vi er solidt forankret i det lokale idrætsliv. De super kvalificerede trænere som er tilknyttet Gribskov Elite, kommer fra vore lokale foreninger, blandt de aktive eliteudøvere og idrætslærerne på Gribskov gymnasium. Bestyrelsen består af repræsentanter fra de lokale idrætsforeninger, samt repræsentant udpeget af idrætsrådet. De er alle frivillige og arbejder gratis, i modsætning til andre eliteidrætskommuner, som har ansatte eliteidræts koordinatore, til at varetage denne opgave. Hvis GETU mister deres tilskud, kommer foreningen og arbejdet næppe i gang igen. Gribskov Elite og Talentudvikling anmoder om at blive friholdt for besparelser.	Talentudvikling
Det fremgår af besparelseskataloget for Budget 2020-23, at man vurderer partnerskabsaftalen med Nordsjælland Håndbold. <u>I dette høringsvar skal Nordsjælland Håndbold kort give vores kommen-tarer:</u> Nordsjælland Håndbold vil først og fremmest udtrykke vores store glæde ved at have vores 3 hjemkommuner, som partnere. Dette har været med til at sikre, at vi fortsat kan være med til at sætte Nordsjælland på det sportslige landkort i en af Danmark i en af de sportsgrene som har størst udbredelse og tilskuerappel i Danmark. Håndboldens appel til alle viser dig ikke alene ved at VM-finalen i januar blev set af 2.7 Milioner Danskere, men også i på seertallene til kampene i håndboldligaen. Nordsjælland Håndbold (NH) var i sæsonen 2018-19 den mest eksponerede ligaklub med 15 TV-kampe (ude og hjemme) og 810.000 seere i alt. TV 2 Analyse opgjorde i marts 2019, at der er klart flere TV-seere til NH's kampe end når fodboldklubberne FC Nordsjælland, FC Helsingør og Lyngby BK og ishockeyholdene Rødovre Mighty Blues og Rungsted Seier Capital er på skærmen. 3 af de 15 TV-kampe blev spillet i Helsingør Hallerne, så Nordsjælland Håndbold var på	Nordsjælland Håndbold

helt unik måde med til at eksponere Gribskov. <u>NH og Eliteudvikling</u> NH arbejder på at optimere talentarbejdet i de 3 moderklubber, for bl.a. at give unge håndboldspillere incitament til og mulighed for at komme på det bedste hold. Talentarbejdet er legendarisk: Da Danmark vandt VM i januar 2019 havde 1/3 af de danske spillere en fortid i NH! Indløbene med op mod 100 børn er et stort øjeblik for dem (og deres forældre og bedsteforældre på tilskuerpladserne!). Nogle af topspillerne fungerer som trænere i moderklubberne og medvirker i eksempelvis håndboldskolen i Team Helsingør Håndbold med omkring 130 børn. NH-målmand Marcus Holmen er tilknyttet en ny satsning på udvikling af målmænd i THH, så arven fra Kristian "Nøller" Asmussen og Sandra Toft kan løftes. <u>Andre effekter</u> Gribskov Jobcenter deltager i NH's Erhvervsnetværk, og bekræfter, at det giver værdi i form af kontakter til erhvervslivet i Gribskov, Helsingør og Hillerød og et målbart resultat er, at flere borgere kommer i virksomhedspraktik. NH har i efteråret 2019 sat yderligere fokus på at gøre netværket attraktivt og på det seneste møde deltog over 70 partnere, herunder Gribskov Kommunes Jobcenter. Kommunerne får eksponering på bander og gulve, billetter til kampe og tilhørende VIP-arrangementer, logo på kamptøj, synlighed på NH's hjemmeside, i mail til VIP-medlemmer, Kampavisen m.v. NH har i 2018 beregnet, at Gribskov Kommunes investering på 250.000 kr. giver eksponering for 625.000 kr. NH har i begyndelsen af 2019 optrappet markedsføring og kommunikation, så eksponeringen yderligere øges – og som eksempel kan nævnes at vi har eksponere kommunerne og området på "vores" plads i tophaandbold: https://tophaandbold.dk/nsh. <u>Den korte version</u> • NH skaber oplevelser for borgerne, der mødes til tophåndbold. Men det går også den anden vej, idet topspillerne også arbejder med træning af børn og unge i de tre moderklubber i Gribskov, Helsingør og Hillerød. • Kommunerne får som samarbejdspartnere adgang til ét af Nordsjællands stærkeste erhvervsnetværk. • Ligaholdet sikrer kommunerne en kraftig eksponering; ikke mindst via de mange TV-kampe. Og en beregning viser, at de 250.000 kr. hver kommune investerer, giver en eksponering til en værdi af 625.000 kr. • NH har nytte af langsigtede partnerskaber, der giver mulighed for at tilknytte unge talenter med udviklingspotentiale på 2-3 kontrakter. Til allersidst skal fremhæves at Nordsjælland Håndbold er helt enestående på eksempel frivilligt arbejde. Alt det daglige arbejde incl kamparrangementer udføres af ca. 100 frivillige, der styres af enkelt deltids ansat pensionist. Sportchef, Direktør, bestyrelse er alt sammen af frivilligt arbejde.	
Hermed fremsendes høringsvar på prioriteringskatalog for Børn, Idræt og Familie. Nogle af de fornemste opgaver en tillidsvalgt har, er at være med til at sørge for gode og rolige arbejdsforhold på arbejdspladsen, være talerør for kollegaerne og påpege kritiske forhold på arbejdspladsen. Gribskov kommune skal være "den bedste arbejdsplads i Danmark", siger Anders Gerner Frost, det vil vi som tillidsrepræsentanter gerne hjælpe til med. Vi håber I ser os som en ressource på arbejdspladserne, hvor vi sammen med vores ledere og arbejdsmiljørepræsentanter har fokus på at få ro til at udføre vores kerneopgave <u>det pædagogiske arbejde</u> med vores fremtidsbærerne <u>børn</u>. Vi ser et prioriteringskatalog som ikke er gennemskueligt i forhold til de personalemæssige konsekvenser, herunder heller ikke hvordan mellemregningerne	FOA Tillidsrepræsentanter for daginstitutions-, dagpleje- og skole/FO området Gribskov kommune

ser ud for de konkrete besparelser. Nogle at de besparelser vi bliver præsenteret for i kataloget ændre størrelse under vejs i høringsforløbet, dette skaber uro og bekymring for om der reelt kan opnås den ønskede besparelse og om de enkelte punkter er blevet belyst tilstrækkeligt. Vi opfordrer derfor Børn, Idræt og Familieudvalget til at læse samtlige indkommende høringssvar på området, for en yderligere kvalificering af beslutningsgrundlaget. Vi er ydermere bekymret for de besparelser som muligvis ikke inddrager medarbejderne og vores ledere før der er truffet en afgørelse herom. Når der sker ændringer i den økonomiske tildeling til daginstitution, dagplejen og skole/FO området, kan det få betydning for personalets trivsel, stolthed i arbejdet, sygefraværet og øge risikoen for arbejdsrelateret stress. Den seneste trivselsundersøgelse fra 2018 viste, at en stor del af medarbejderne ikke var stolte over deres arbejde i Gribskov kommune og de fleste følte sig ikke som en del af det store kommunebillede, der er altså for langt fra top til gulv. Det der blandt andet skabte arbejdsglæde, for den enkelte medarbejder, var de gode kollegaer. Vil vi skabe en kommune med attraktive arbejdspladser og stolthed samt danne <u>bæredygtige</u> sunde børn, skal vi tænke investering på længere sigt. Skære vi i normeringen, er der mindre tid til hvert enkelt barn. Alle vores børn er særlige og flere og flere kalder på særlig opmærksomhed fra medarbejderne, men er dette muligt at give? Vi skal screene børnene, teste i Hjernen og Hjertet, planlægge og udføre aktiviteter i overensstemmelse med den styrkede læreplan, det pædagogiske grundlag og omsætte børne og ungepolitikken i hverdagen. Vi holder forældremøder, forældresamtaler, deltager i tværfagligt samarbejde med fysioterapeuter, psykologer, talepædagoger mv, vi afholder personalemøder, brobygning og meget mere. Resten af tiden er naturligvis kun til børnene, hvis ikke der er sygdom, rekrutteringsproblemer eller endnu en ny timelønsansat, som skal sættes ind i det pædagogiske arbejde med børnene og de opgaver der forventes at blive indfriet. Vi har svært ved at påpege hvilke punkter i kataloget I bør vælge, da vores faglige stolthed og omsorg for børnene rækker ud over det som en besparelse kan give. Vi håber, at I vil pege på hvilken service I ønsker og ikke blot lægge det ud som en grønthøstermetode og forvente samme service til borgerne eller overlade det til os selv at løse. De tillidsvalgte er med til at forhandle uddannelsesaftaler, som giver arbejdspladserne et fagligt løft og motivere personalet til kompetenceudvikling. I forhold til fastholdelse og rekruttering af uddannede og fagligt kompetente medarbejder, vil en reducere af kompetencemidler ikke bidrage til at gøre Gribskov kommune til Danmarks bedste arbejdsplads. Kommunen står over for store økonomiske udfordringer, og vi sender dette høringssvar til jer i tider hvor hver en krone kan have betydning for vores <u>arbejds miljø</u> og vores fremtid som er afhængig af at have <u>bæredygtige børn</u>.	
FU har nærlæst alle høringssvar. FU påpeger at der er kommet brugbare høringssvar med konstruktive forslag og vigtige påpegninger af konsekvenser for de enkelte områder så frem at spareforslagene bliver vedtaget. FU ønsker at politikerne tager ansvar for følgevirkninger for deres politiske beslutninger og melder ud til borgene hvilket serviceniveau de kan forvente i Gribskov Kommune. Det er ikke realistisk at tror at medarbejderne kan opretholde den samme faglige kvalitet for færre midler. Løsninger af opgaver /beslutninger skal ligge så tæt på virksomhedernes daglige virke som muligt, så vi undgår at samme opgave løses af flere. De forslag hvor det åbenlyst kommer til at koste medarbejder timer / stillinger, er en kæmpe forringelse af vores arbejdes vilkår og en trussel for børnenes trivsel og udvikling. Vores anbefaling er finde besparelser så langt væk fra de borgernære opgaver som muligt. Politikeren har store visioner for Gribskov Kommune. Sparekataloget afspejler ikke den	Fællesudvalg for Børn og Unge medarbejdersiden

politiske intentioner i forhold til at tiltrække børnefamilier.	
Medarbejdere i Teambehandling er dyb bekymret for den økonomiske situation Gribskov kommune står i. Vi håber på at politikkerne har mod på at træffe de nødvendige beslutninger der kræves for at få økonomien i balance. Dette har store betydning for arbejdsmiljøet på kort sigt og lang sigt. I så fald Gribskov kommune bliver nødsaget til at spare på service på børneområdet som der bl.a. forslås, er det vigtig at driften fungerer optimalt. Optimal drift sikres bedst ved tæt samarbejdsflader på tværs i hele børneområdet. Tænkningen bag Gribskov modellen er et bevis på dette, idet hele den organisatoriske opbygning understøtter og vedligeholder tæt samarbejde. Interessenterne under Gribskovmodellen var i den forrige organisering i det samme center. Det almene børneområde og det specialiseret børneområde var tæt forbundne og kunne derfor let samarbejde og være i kontakt. Børn og familier med udfordringer fik således hurtig hjælp, og mens det var ukompliceret og dermed billigt. Pengene i det to kasser havde forbundne kar altså en samlet kasse så alle havde gavn af det. I den nuværende organisering er børneområdet delt i to centre. Det almene børneområde i Center for Børn og Unge, og det specialiseret børneområde i Center for Social og Sundhed. Vi kan være bekymret for, at der kan opstå kassetænkning i løsninger for udsatte børn og deres familie grundet den nuværende organisering som på bundlinjen bliver dyrere for Gribskov kommune. For at anvende resurserne bedst i hele børneområdet, samt at kunne imødekomme nye vanskelige udfordringer i fremtiden, foreslår vi at der bliver ét samlet børneområde. Dette sikre, at anvendelsen af medarbejdere ressourcerne bliver optimal i forhold til borgerne. Dette kan gøres ved at: • At flytte Team Familie- og Ungeindsats, Myndighed Børn Familie, FSI og SSP og Familieplejen sammen til Center for Børn og Unge i enten et samlet center med én centerchef og færre ledelseslag, eller en selvstændig søjle med én chef og færre ledelseslag.	LU Team Familie- og Unge indsats
Vi er et område der skaber Kultur, oplevelser, giver livskvalitet og yder tilskud til foreninger, der gør det muligt at samle lokalbefolkningen omkring trivsel og sundhed. Med et meget lille rammebeløb i det samlede kommunale budget har området en vigtig opgave i forhold til at tiltrække og fastholde borgere og gøre det attraktivt at bo i Gribskov kommune. Det er vigtigt at have fokus på at fjernelse af div. tilskud til foreninger og haller kan medføre en betydelig forringelse idet kontingentet muligvis vil stige, udstyr der nedslides m.v. Det kan få den konsekvens, at der bliver færre foreningsaktive borgere og dermed færre fællesskaber at deltage i. Foreningerne er med til at løfte en opgave som giver alle børn muligheder for at interagere socialt og motivere dem fysisk og som understøtter Gribskov kommunes Sundhedspolitik. Vores byer har brug for at kunne tilbyde oplevelser, koncerter, kulturnætter, teater, veteran tog, observatorium, torvedage mm. til både borgere og turister for netop at skabe levende byer, der tiltrækker og fastholder. De levende byer generer indtægter til lokalsamfundet som erhvervslivet også nyder godt af. Det vil være en styrkelse for kommunen med det brede samarbejde i form af samskabelse. Hvor kommune, frivillige og iværksættere kan løfte både socialt og kulturelt og dermed skabe nye muligheder og relationer for borgere, iværksættere og erhverv. Det bør prioriteres.	LU for Kultur & Fritids administration, Bibliotekerne, Legetek, Svømmehal og Arkiv

Vi forstår til fulde at der er et tvingende behov for at få vores økonomi rettet op og på rette kurs. Alle medarbejdere, Lokaludvalg og Fællesudvalg har i det sidste stykke tid arbejdet seriøst med prioriteringskatalogerne. Alle har bidraget konstruktivt ind i de høringssvar som er vedlagt. Fælles for høringssvarene er en bekymring for fremtiden såfremt besparelserne på de sårbare områder (børn, voksne med særlige behov, ældre) gennemføres. Besparelser der er kortsigtede bliver helt sikkert dyrere senere. Nedenstående er essensen i de mange høringssvar: • Gribskov Kommune har brug for at politikerne går forrest og tager ansvar for konsekvenserne af serviceforringelser. • Gribskov Kommune har brug for en robust organisation der hænger sammen og som får reel mulighed for at arbejde på en måde som forhindrer udgifterne i at løbe løbsk. Medarbejderne i Hovedudvalget henviser derfor til alle høringssvarene fra LU'erne og FLU'erne. Her finder man nemlig konsekvenserne af besparelserne samt supplerende forslag.	HU medarbejdersiden
Vi oplever at kataloget indeholder mange konsekvensberegninger for brugerne, men mangler at der kigges på personalets trivsel, øget stress og arbejdsmiljø. Alle forslag, oplever vi, forringer muligheden for at udfører vores professionelle arbejde med børnene og dermed give dem den optimale start på livet. Vi ønsker os kontinuitet i arbejdet med de redskaber vi nu benytter. Ro på området og ikke flere dyrt indkøbte konsulenter og projekter. Vi kunne tænke os et økonomisk løft til området. Nogen modige og ambitiøse politikere der tør sætte området først og dermed tiltrække de børnefamilier vi så gerne vil have til kommunen. 2: Vi er imod gennemførsel af forslaget på baggrund af: - Skemateknisk kan det give store udfordringer når alle personaler skal afholde deres sommerferie fordelt på kun 4 uger - Vi forestiller os ikke at forslaget vil betyde at flere børn holder længere sommerferie og derfor opnås der ingen reel besparelse. - Beregninger fra BUPL viser at besparelsen i kroner og ører kommer til at ramme os på normeringen resten af året, da beløbet skal indhentes i arbejdstimer. - Kommer forslaget på tale opfordrer vi til at lukkeugerne lægges samtidig med FO lukkeuger 3: Vi er imod gennemførsel af forslaget på baggrund af: - Forslaget vil give dårligere bevilling og derfor dårligere mulighed for at udfører målrettet, godt pædagogisk arbejde på målgruppen. - Med tanke på Gribskov kommunes ønske om at alle børn skal have en uddannelse, ser vi det som et tab af mulighed for trivsel og udvikling på aldersgruppen, hvilket kan føre til på sigt at børnene ikke gennemføre ungdomsuddannelser. - Vi ser det som en forringelse af personalet arbejdsmiljø og børnenes sikkerhed da der i forlængelse af dette skal bruges citat "mere af deres samlede tid på at understøtte og hjælpe de yngre børn i børnegruppe". 7: Vi er imod gennemførsel af forslaget på baggrund af: - Vi oplever øget kvalitet i arbejdet at vi uddanner vores personale - Uddannet personale bidrager og styrker den samlede kvalitet i praksis og giver en synergieffekt i personalegruppen og påvirker positivt vores målgruppe. 8: Vi er imod gennemførsel af forslaget på baggrund af:	LU Helsinge børnehuse

- Da det er vores oplevelse at det er en lille besparelse med store konsekvenser for udførelsen af vores arbejde. - Ved langtidssygdom er "ventetiden" på en vikar i forvejen 4 uger, da der først kommer refusion ved 4 uger. - Forslaget vil betyde færre voksne pr barn ved fravær af fast personale, hvilket betyder forringelse af kvaliteten i arbejdet - Når det faste personale er presset i hverdag, vil der på sigt opstå øget fravær hos personalet. 14: Vi er imod gennemførelse af forslaget på baggrund af: - Det kan konstateres at børneområdet endnu ikke er i mål ifht den foreløbige implementering af Gribskovmodellen. Yderligere besparelser vil ikke gavne effekten af det pædagogiske arbejde, der bla består i at opdage mistrivsel hos børn og familier. Men dårligere normering på sigt vil vi miste nærhedsprincippet som er det bærende for at vi nærmer os målsætningen. - Daginstitutionerne oplever et kæmpe plus i at have tættere kontakt til bla ppr, sundhedsplejeske mm. 18/19: Vi er imod gennemførelse af forslaget på baggrund af: - Vi ønske at fastholde den nære ledelse da det styrker og opbygger relationer mellem forældre/personale/ og højner og gavner sparringsog refleksionsrummet i daginstitutionen. - I forvejen opfylder vi VIVEs anbefaling af ledelsesspændet på 14-40 medarbejdere. 20: Vi er imod gennemførelse af forslaget på baggrund af: - Vi undrer os om nomeringsløftet følger med, når der indskrives de kommende børn. - Er hensigten at de nuværende personaler skal varetage det pædagogiske arbejde med yderligere 46 enheder eller vil der vil blive tilført personale? 25: Vi er imod gennemførelse af forslaget på baggrund af: - Vi forstiller os at børneområdet har kapacitetstilpasset til grænsen af hvad der er rimeligt og forsvarligt for både ansatte og borgere! - Vi henholder til kommunen eget udsagn om, at der er tale om den rette kapacitet på børneområdet. - Vi kan se i punkt 26 at der ikke har været den tilsvarende kapacitetstilpasning på skoleområdet. Vi opfordrer til at der kigges på kapaciteten skoleområdet. Trio /punkt 23: Vi bakker op omkring: - At BTU fjernes eller reduceres til hver 3. år - Frivilligt brug af Hjernen og hjertet. - Stopper obligatorisk sprogscreening af børn.	
Nr. 2: sommerferie lukket i 2 uger – ja tak. – vi er dog meget bekymret over at det jo er en nednormering. Nr. 3: vi mener ikke det vil være klogt at sparer her. Børnehave start når børn er 3 år , ja tak. Nr. 4: Mini FO god ide vi tænker 1. April. - da børnene når at falde godt til på 3 måneder fremfor 2 måneder. Nr. 7: ok Nr. 17: ok Nr. 18: – nej tak Nr. 19: skoledistrikt – her ønsker troldehøjen at komme i distrikt med Bjørnehøj/Ramløse -derved kan vi være med til at børn vælger Ramløse skole og den kan bestå – vi har rigtig mange forældre der kommer fra Skærød. Derfor giver denne opdeling mening. Når det er sagt – vil vi til hver en tid holde på at vi forbliver som nu med en leder i huset og ikke, områdeledelse. Nr.23: Ud med bruger undersøgelsen. Den siger ikke rigtig noget om kvaliteten alligevel.	Troldehøjens LU

Nr.25: Nej tak – vi vil ikke spare på hænder – der må ses på indirekte hænder i form af den service vi modtager fra rådhuset.

Vi påpeger, dog at i de økonomiberegninger der er vedhæftet, kan vi se at GK har et stort forbrug i administrationen i forhold til andre kommuner.

Vi foreslår at vi selv kan udføre noget af den service og at der ikke bliver pillet ved vores kerneydelse i form af timer og hænder.

Vi påpeger, at vi i beregningerne i vedhæftede økonomiberegning, kan se vi at Gribskov Kommune har et meget stort forbrug i administration, i forhold til andre kommuner vi normalt sammenligner os med. Vi mener derfor at der her, der må være en besparelse at hente. Vi foreslår at vi selv, at varetage noget af den service, som vi på nuværende får fra kommunen, frem for at der bliver sparet på kerneydelsen.

Ramløse Børnehus LU

Ramløse Børnehus

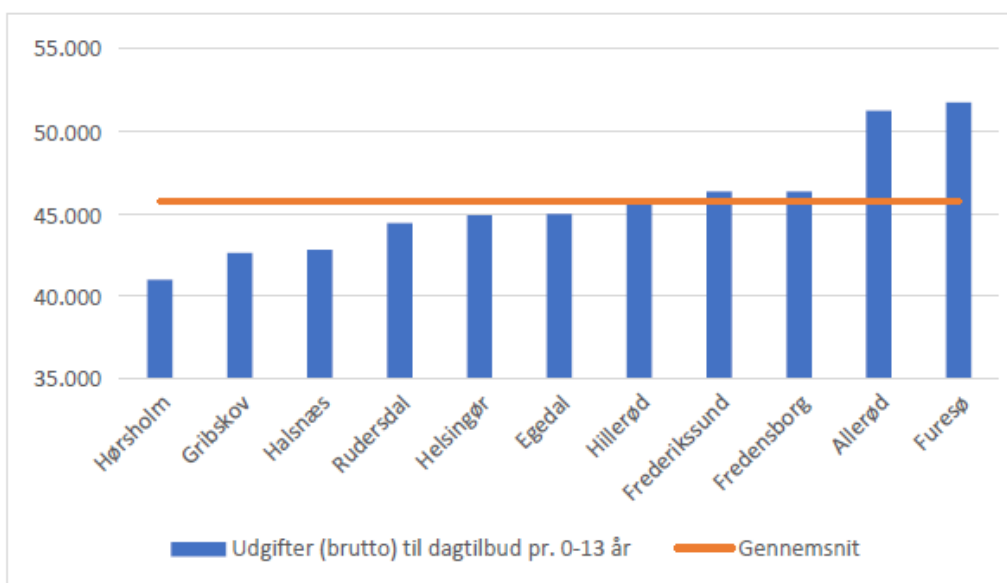
Fra Noegletal.dk

Tal fra 2018 - burde være regnskabstal...

Tal udtrukket 16. september 2019.

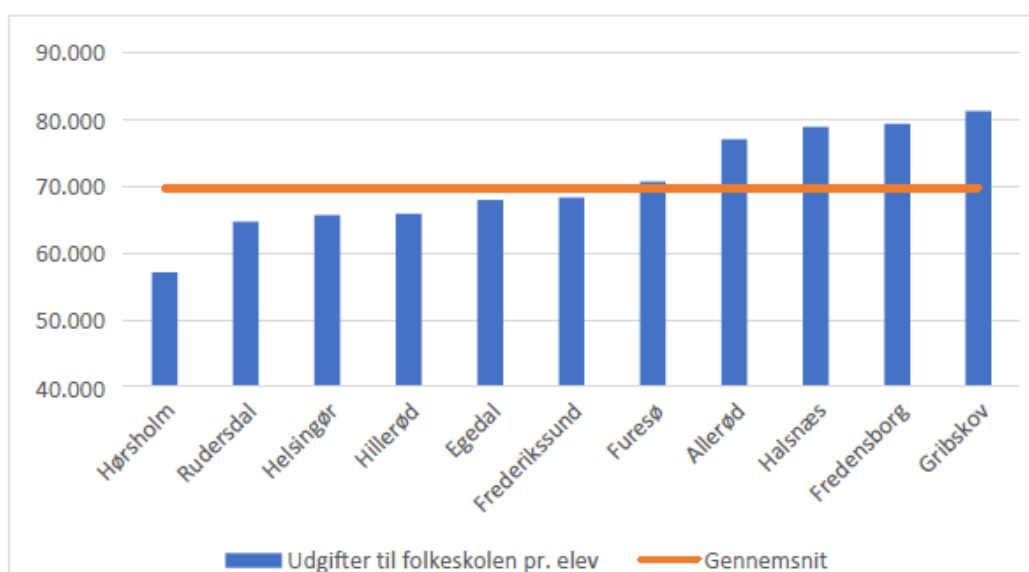
Udgifter (brutto) til dagtilbud pr. 0-13 år

223 Hørsholm	40.992	45.767
270 Gribskov	42.618	45.767
260 Halsnæs	42.811	45.767
230 Rudersdal	44.439	45.767
217 Helsingør	44.915	45.767
240 Egedal	44.977	45.767
219 Hillerød	45.571	45.767
250 Frederikssund	46.346	45.767
210 Fredensborg	46.351	45.767
201 Allerød	51.238	45.767
190 Furesø	51.734	45.767

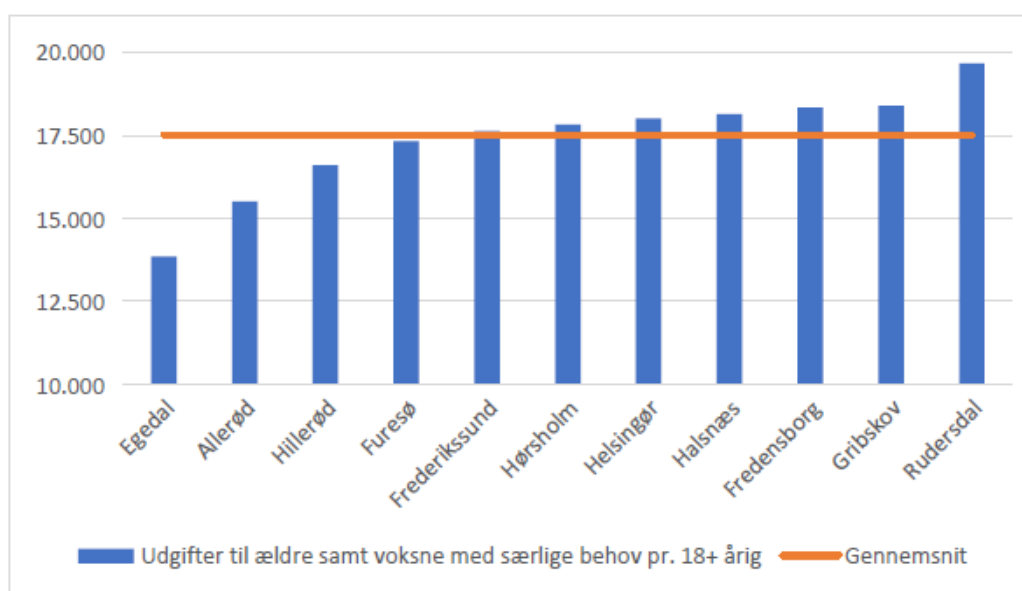
Udgifter til folkeskolen pr. elev

223 Hørsholm	57.089	69.661
230 Rudersdal	64.683	69.661
217 Helsingør	65.674	69.661
219 Hillerød	65.842	69.661
240 Egedal	67.862	69.661
250 Frederikssund	68.296	69.661
190 Furesø	70.651	69.661
201 Allerød	77.004	69.661
260 Halsnæs	78.787	69.661
210 Fredensborg	79.269	69.661
270 Gribskov	81.162	69.661

Udgifter til efterskolen pr. elev

240 Egedal	13.844	17.511
201 Allerød	15.512	17.511
219 Hillerød	16.594	17.511
190 Furesø	17.331	17.511
250 Frederikssund	17.630	17.511
223 Hørsholm	17.827	17.511
217 Helsingør	18.004	17.511
260 Halsnæs	18.140	17.511
210 Fredensborg	18.335	17.511
270 Gribskov	18.391	17.511
230 Rudersdal	19.665	17.511

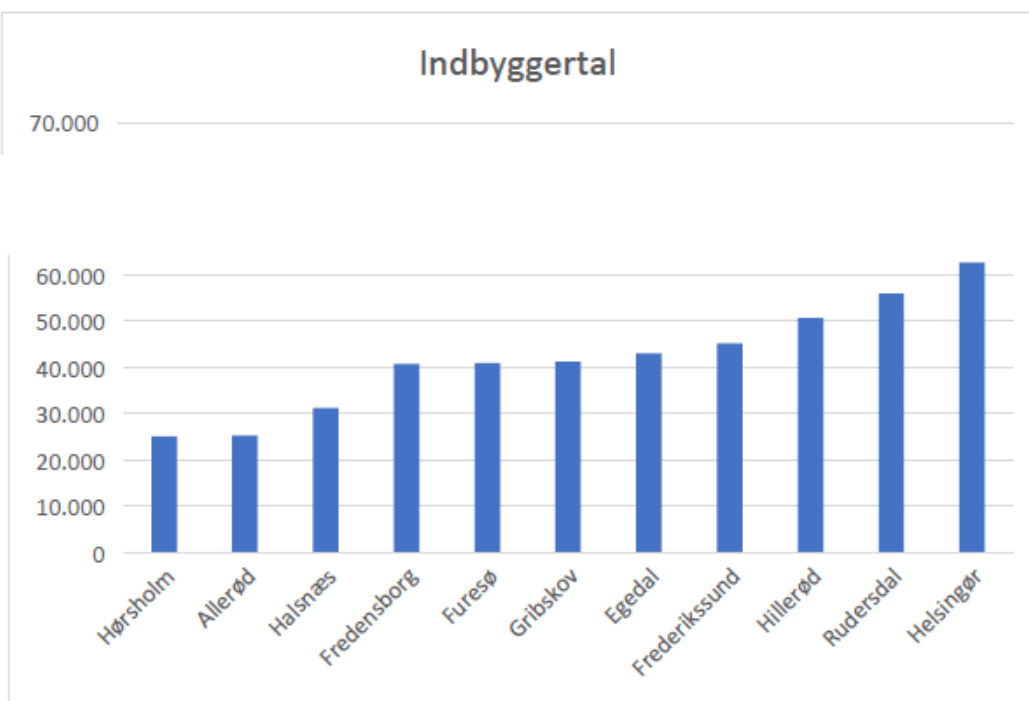
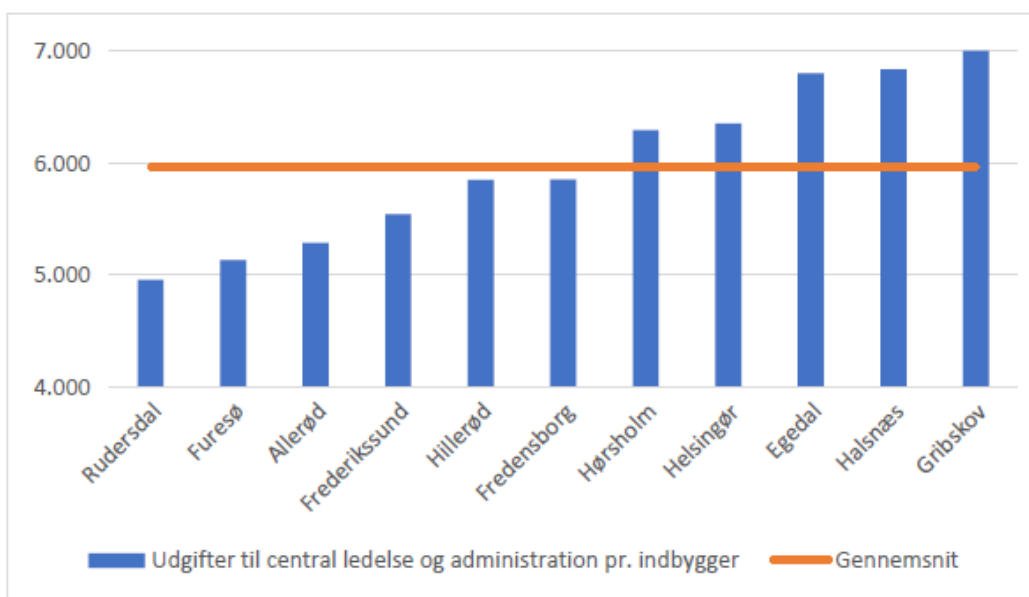

Udgifter til ce Gennemsnit

230 Rudersdal	4.956	5.968
190 Furesø	5.133	5.968
201 Allerød	5.286	5.968
250 Frederikssund	5.540	5.968
219 Hillerød	5.847	5.968
210 Fredensborg	5.851	5.968
223 Hørsholm	6.291	5.968
217 Helsingør	6.349	5.968
240 Egedal	6.797	5.968
260 Halsnæs	6.834	5.968
270 Gribskov	7.026	5.968

Indbyggertal

223 Hørsholm	25.028
201 Allerød	25.235
260 Halsnæs	31.168
210 Fredensborg	40.779
190 Furesø	40.911
270 Gribskov	41.217
240 Egedal	43.000
250 Frederikssund	45.189
219 Hillerød	50.650
230 Rudersdal	55.989
217 Helsingør	62.686

	Udvalgets ramme 2021	Administrationens oplæg	i %	Anbefalet af udvalget	i %	Ikke beregnede forslag
BIF - børn/familie	663297	22245	3,4%	22245	3,4%	Min 5 mio kr.
BIF - idræt	30442	2240	7,4%	2240	7,4%	0
Heraf dagtilbud	136652	8235	6,0%	8235	6,0%	0
Ældre, social og sundhed	864214	35941	4,2%	10318	1,2%	0
Kultur, Erhverv og oplevelse	44753	12459	27,8%	5464	12,2%	?
Beskæftigelse og unge	Ikke tilgængelig endnu					
Udvikling, by og land	Ikke tilgængelig endnu					
Økonomiudvalget	Ikke tilgængelig endnu					

Overvejelser om budget 2020-2023

Spørgsmål til forudsætninger:

Hvad er udgangspunktet? Er "ansættelsesudsættelser på velfærdsområderne" stadig med næste år (6,5 mio vist)

Er besparelsen på administrationen fra sidste år ("Ny organisation") reelt gennemført?

Er tildelingen til minimumsnormeringerne stadig med, så der kan "spares" 7 mio kr. fra 2021/2022 ved at rulle dem tilbage?

Mulige besparelser, som vil få mindst betydning for kvalitet og arbejdspress i dagtilbud

1. prioritet - nærmest uden betydning for kerneydelsen i dagtilbud

Besparelse på central administration

Hvis vi i GK kan nå ned på gennemsnit for Nordsjælland, så kan vi spare kr. 1.000 er indbygger eller ca. 41 mio kr.

Jeg kender ikke hele organisationen, men bl.a. Er der rigtig mange konsulenter i HR: Koncernpartnere, HR partnere (bl.a. én, der alene tager sig af elever), rekrutteringskonsulenter, diverse ledelses- og udviklingskonsulenter.

Desuden "flyver" funktionen som Grit har og Alex' opgaver hos os.

Måske skal der også ses på økonomiafdelingen - der er i hvert fald mange folk med ind over forskellige opgaver.

Hvis alt dette fjernes, vil det markant mindske service til decentrale institutioner. Men er det Nice-to-have eller Need-to-have?

Lukning af skolematrikler

Vi har alt for få skolebørn til at drive alle vores skoler, og der bliver færre børn fremsdrettet.

To matrikler færre giver en besparelse på ca. 4 mio kr.

Vi bruger markant flere penge pr. elver i folkeskolen end de andre kommuner i Nordsjælland - men skolerne oplever ikke at de har mange ressourcer, fordi pengene er bundet i mursten og strukturer omkring klasser med meget lave klassekvotienter.

Vi kan spare mange penge - og samtidig give skolerne flere ressourcer, der ikke er bundet, så de reelt selv kan prioritere

Giver længere til skole for nogle elever, og vil koste på buskørsel. Bedre skoledistrikter kan måske udligne dette, da der også bruges for mange penge på kørsel nu?

Undvær to konsulenter i BUS. Besparelsen omkring 1 mio. kr. årligt.

Nogle opgaver vil så ikke blive løst eller understøttet centralt. Nice-to-have eller Need-to-have?

Er som sådan en del af den øverste centrale besparelse, men kan gennemføres mindre indgribende og ligger indenfor BIFs område.

Lærerne underviser 1 lektion mere om ugen = besparelse på mindst 5 mio. kr.

Beregning: Alene på tildelingen til almenundervisning (forslag 24) er der 102.800.000.1/25-del af dette er ca. 5 mio kr.

Der kommer dog øget undervisningstillæg til lærerne - men ovenstående er under halvdelen af skolerne budget, tror jeg (36000 pr. elev ud af et gennemsnit på 81.000)

Potentielt kan dette altså spare over 10 mio kr.

Lands gennemsnittet er 784 timer (oecd-rapport, kilde folkeskolen.dk), svarende til 26,13 lektion om ugen.

Konsekvens: Lærerne får mindre forberedelsestid. Kan være sværere at fastholde og rekruttere dygtige lærere. (men har vi råd til at ligge under lands gennemsnit for UV-tid, når vi skal spare 100 mio?)

2. prioritet - med begrænset betydning for kerneydelsen i dagtilbud

Nedenstående påvirker os, da vi skal omorganisere og tilpasse, men vi vil efterfølgende have stort set samme ressourcer pr. barn.

Tidlig FO start

Er nok beregnet forkert. Slag på tasken er en besparelse på 1,6 mio i dagtilbud med indførsel 1. maj inkl. reduceret forældretakst. Kan også indføres 1. april og evt. 1. marts.

Dertil skal lægges udgifter til ekstra normering i FO

Forudsætning: 141 skolestartere på de fire skoler i år. Ca. 5.000 pr. bh barn pr. måned = 1,5 mio inkl. forældrebetaling fra 1. maj.

Afledt besparelse: 141 dagtilbudspladser færre i tre måneder = 35 færre helårspladser. Flere pladser, hvis flere måneder. Måske kan vi lukke en matrikel?

Konsekvens: Samme ressource pr. barn i dagtilbud. Lavere ressource i FO, så anden service. Men erfaringer fra andre kommuner viser, at det kan blive en pædagogisk bedre løsning alligevel.

Kræver lang forberedelse i FO, så det kan tidligst indføres i 2021 vurderer jeg.

Sommerferielukning i 2 uger i dagtilbud

Kan være en relevant mulighed, men beregningen er forkert.

Vi bruger i forvejen under halvdelen af personaleressourcerne i de to uger midt i skolernes sommerferie, som man må formode der peges på for at genere færrest mulige borgere.

Over halvdelen holder ferie i de uger. Og hvis der lukkes, skal der fortsat være nogle på arbejde til nødpasning.

Der kan derfor ikke regnes med 75% med snarere med det halve af dette i beregningen.

Vigtigt: Besparelsen må derfor anses for halveret, hvis den ikke skal have konsekvenser for normeringen i de øvrige uger.

Fastholdes beregningen med de 75%, ryger vi ned under prioritet 3, da en del af besparelsen vil gøre at vi skal løse samme opgave for færre penge.

Start i BH ved 2 år og 10 måneder

900 0-2 årige = 600 i vuggestue/dagpleje = ca. 50 børn færre i vuggestue og 50 flere i børnehave

Vi kan måske lukke en matrikel / undvære 15 dagplejere?

Konsekvens: Samme personaleressource pr. barn, men ikke pr. enhed. Dårligere service til de nu mindste børnehavebørn / før ældste vuggestuebørn.

Spar på ledelsen ved at sammenlægge institutioner. Hver lederstilling = 1 kvart mio.

Konsekvens: Der skal flere DPL'er = færre pædagoger. DPL'er i små huse kan dog have en del børnetimer. Dog stadig lidt færre børnetimer.

Afledt besparelse: Med overordnede ledere kan der måske spares HR partnere, koncernpartnere, flyvere

(Hvordan pokker kan der spares 1,4 mio på at rulle ledelsesstrukturen tilbage til før 2016?)

3. prioritet - rammebesparelser, hvor vi skal løse samme opgave med færre ressourcer
Dette er næsten ikke sikkerhedsmæssigt forsvarligt, da vi i forvejen har meget svært ved at skemalægge uden at medarbejderne har alenetid med børnegrupper en del af dagen.

Overvejelse:

Hvis det fortsat er nødvendigt med rammebesparelser på dagtilbud, så overvej at gennemføre en besparelse på de institutioner, der har 52 timers åbningstid.

De andre institutioner fik fjernet knap 5 procent af personaleressourcen, da der blev sparet knap 5 procent på åbningstiden.

Reelt har der nok kun været anvendt 1-2 procent af personaleressourcen i den ydertid, der er sparet væk.

De sidste 3-4 % er reelt en rammebesparelse på den generelle normering i husene med kortere åbningstid.

Det skaber A og B institutioner, hvor normeringen midt på dagen er forskellig.

Derfor kan det overvejes, om der skal spares 3-4% af ressourcen, der tildeles institutioner/huse med 52 timers åbningstid, uden at reducere åbningstiden.

Det vil påvirke normeringen der, men vil sidestille den med normeringen i husene med lavere åbningstid.

Det er svært at gætte på besparelsen, da jeg ikke kender alle tal nøjagtig. Et gæt kan

være, at halvdelen af børnene går i institutioner med 52 timers åbningstid. Det giver så en anslået besparelse på 3,5% af halvdelen af 136 mio kr., eller ca. 2,4 mio kr. årligt Dette kan først gennemføres med relevante opsigelsesvarsler og får derfor først 100% gennemslag i 2021. Øvrige spareforslag vil samlet set have alvorlige konsekvenser for dagtilbud i GK. Derudover foreslår vi at Haver til Maver bliver nedlagt. Langt de fleste skoler og institutioner har selv mulighed for at lave en have. Der bliver i Gribskov Kommune brugt mange penge på transport til specialtilbud. Vi foreslår at kommunen selv stiller busser og chauffør til rådighed. Flere institutioner ejer allerede selv busser. Vi er dybt bekymrede i forhold til de besparelser der foreslås i punkt 2,3,4 og 8, da de forringer kerneydelsen i skoler og daginstitutioner og børnenes vilkår vil blive så forringet, at det vil påvirke deres trivsel og udvikling i deres fremtidige liv. Det vil også blive vanskeligt at rekruttere kvalificerede medarbejdere til kommunen. Der bliver i dag stillet at for store krav til medarbejdernes flexibilitet, med lukkeuger, manglende vikardækning og ringere vilkår. Der er derfor en generel bekymring hos medarbejderne, for at med de foreslåede besparelser, ikke bliver muligt at yde den kerneydelse som ligger til grund for barnets trivsel og udvikling. Set i lyset af, at der i forvejen, fra i år er indført lukkedage mellem jul og nytår, plus der i flere institutioner er reduceret i åbningstiden, er vi bekymrede for at yderligere lukkeuger, samt dårligere normeringer og ringere vikardækning vil afholde nye familier, fra at flytte til Gribskov Kommune. Vi foreslår at der bliver set på, om der kan ligge en besparelse i at reducere i brugen af test i daginstitutioner. Vi undrer os over hvordan man er kommet frem til besparelsen på ledelsen i punkt 18 og 19. Hvis man kigger til Halsnæs kommune, kan vi se, at områdeledelse har kostet betydeligt mange penge og at man nu er gået tilbage til selvstændig ledelse igen. Vi foreslår at man IKKE indfører områdeledelse. Der er brug for synlig selvstændig ledelse i institutionerne. Vi er positive overfor forslaget om, at Ramløse skole gøres til fødeskole for Bjørnehøj. Ligeledes er vi positive overfor forslaget om ændring af skoledistrikter, så Skærød kommer til at høre til Ramløse. Derudover foreslår vi, at Ågerup og Tågerup også skal høre til Ramløse som de tidligere har gjort. Vi har i høringsvaret ikke forholdt os til de ting i sparekataloget som ikke vedrører vores område, da vi kun i begrænset omfang har indblik i disse.	
LU i Sankt Helene Børnehus & FO takker for høringsmaterialet. vi har på vores LU møde 25/9-2019 gennemgået materialet, og har følgende kommentarer. Generelt tager vi afstand fra rammebesparelser – det mener vi, at udvalget selv må pege på. Uanset hvad, vil der være tale om en serviceforringelse af format. Forslag: 1. Familieiværksætterne. Vi bakker op. 2. Lukkeuger. Vil betyde en harmonisering mellem dagtilbud og FO. Kan implementeres uden de store konsekvenser. Vil betyde, at nogen børn der i dag ikke holder ferie, kommer til at holde ferie. 3. Børnehavestart 2,10 år. Har været prøvet før og kan godt lade sig gøre 4: Mini- FO. Har været praktiseret i andre kommuner tidligere – med stor succes. Vi bakker op om forslaget – ikke kun pga. den økonomiske gevinst, men pga. den værdi det vil have for børnene. 5: Samarbejdstid skoler og FO reduceres. Vi støtter ikke op om dette forslag.	LU Sankt Helene Børnehus & FO

Samarbejdstimerne mellem skole og FO er meget værdifulde. Pædagogerne er med til at sikre børnenes trivsel i indskoling. Særligt de nye skolestartere og de børn der har brug for ekstra støtte til at klare en skoledag, har brug for de kompetente pædagoger der er omkring dem. Desuden ser vi store udfordringer med at fastholde fagpersonale i FO, hvis timerne bliver beskåret yderligere, dette vil betyde at der ikke vil være pædagoger omkring børnene i deres FO.

6: Materialebesparelse. Ingen kommentarer – vi har ikke nok viden til at kunne udtale os.

7: Reducere i midler til kompetenceudvikling. Vi støtter op om forslaget, men vi vil gerne sikre os at vi til stadighed har mulighed for at efteruddanne os. Dog vil vi gerne opfordres til at kompetence fonden for offentlige ansatte bruges yderligere i stedet for hvis denne besparelse gennemføres. Yderligere vil vi gerne opfordre til at der kigges på den uddannelse der gives pr. automatik. Som eksempel kan DOL (lederuddannelse) nævnes. Det ville give mere mening hvis man så på hvad der var relevant for den enkelte leder, i stedet for at bruge penge på noget der måske er overflødigt.

8: Justere i vikartildelingen i dagtilbud. Det kan vi ikke støtte op om. Det faste personale ville skulle dække hinanden ind, dette vil kun generere flere timer der skal afspadseres og dermed skabe endnu flere timer der skal dækkes ind. Vi frygter også en øgning i sygefravær hos det faste personale, der i så fald også skal dækkes ind.

9: Justere vikartildelingen i fritidsordninger. Vi støtter ikke op. FO er allerede drastisk beskåret i indeværende budget og det vil være umuligt at få hverdagen til at hænge sammen ved fravær, hvis der ikke er mulighed for vikardækning.

10: Justere vikartildelingen i skoler. Vi støtter ikke op.

11: Kan-opgaver. Vi støtter op. Kan-opgaverne er alle spændende tiltag som er med til at sikre dannelse af vores børn og unge, men med kommunens situation støtter vi op om at kan-opgaverne bortfalder.

12: Intet punkt

13: Økonomisk bæredygtige skoler og klasser. Vi opfordrer kommunen til at tænke i lokale løsninger i stedet for at alle skoler og institutioner skal passe ned i kasser og regneark. Se på drift i de individuelle institutioner og skoler. Se på om børnehave/skole/ FO kan tænkes sammen. I Sankt Helene området har vi store fordele både pædagogisk og økonomisk ved at dele matrikel og ledelse.

14: Gribskovmodellen. Vi har umiddelbart svært ved at overskue konsekvenserne af, at spare ½ million årligt her. Vi vægter den tidlige, forebyggende indsats for vores familier højt, men er også blevet rigtig dygtige til at løse meget lokalt SAMMEN med vores kollegaer fra PPR.

15: Fritidsklubstruktur. Er ikke et reelt forslag.

16: Skoledistiktsoptimering/skolebus. Ingen kommentarer

17: Skole dagbehandlingsskole. Vi støtter op om det udmærkede og længe ventede initiativ. Vi ønsker os noget tilsvarende på dagtilbudsområdet.

18 - 19: Ledelsesstruktur og ledelsesspænd. Vi støtter ikke op. Det bliver institutionerne der skal bekoste udgiften, og det betyder færre timer til børn. Vi referer til vores kommentarer i punkt 13. Vi appellerer til, at der i stedet ses på ledelsesstruktur i lokalområder. Færre matrikler skole og dagtilbud. Sammentænke ledelse og skole/FO/dagtilbud på tværs hvor det giver mening. Sikre Rød tråd i børnenes liv.

20: Kapacitet. Der er brug for retvisende prognoser, så vi kan tilpasse kapaciteten. Dette har gang på gang vist sig at være svært, og vi må opfordre til at administrationen får de tilstrækkelige værktøjer til at kunne håndtere denne opgave.

21: Fritidsklub. Vi støtter op. Det giver mening for yderområderne hvor børn vælger HUC fra. Vi synes det er vigtigt at der er et pasningstilbud til børnene fremfor at de går hjem. I Tisvilde oplever vi pt. at størstedelen af 6. klasse benytter sig af FO'en

22: Sammenlægning. Ingen kommentarer

23: TRIO. Ingen kommentarer 24: Reduktion af undervisningstimer. Ingen kommentarer 25: Reduktion af tildelingen i dagtilbud. Vi støtter ikke op. Der må på ingen måde reduceres i normeringen på dagtilbudsområdet. Vores institutioner er i forvejen presset på dette punkt. 26: Ingen kommentarer 27: Ingen kommentarer Vi har i LU desuden følgende kommentarer som vi håber udvalget vil tage med i jeres overvejelser. Vi henstiller til at administrationen også kigger sig selv efter i sømmene. For os ser det ud som om der er meget dobbelt arbejde der med fordel kunne lægges ud i de enkelte institutioner. Her tænker vi blandt andet på tastearbejde. De enkelte institutioner kunne selv betale regninger, i stedet for at sende ting frem og tilbage, for derefter at skulle kontrollere om det er korrekt. Her kan vi også nævne oplysninger om personale ved for eksempel ny ansættelser. Desuden har kommunen nogle besværlige og til tider meget dyre indkøbsordninger, ofte er ordningerne en hindring for at institutionerne kan købe det vi har brug for. Vi bruger meget tid på at søge efter det vi skal bruge. Endvidere tænker vi at det kan være værdifuldt at se på: - SP-korps på skoleområdet a la det på dagtilbudsområdet. Sikre hurtig og kompetent hjælp i stedet for dyre lappeløsninger.. - Ansætte skolechef OG dagtilbudschef i stedet for centerchef. Vil sikre kompetent, faglig sparring og ledelse TÆT på hhv. skoler og dagtilbud. - Give forældre kørselstilskud for transport af egne børn i stedet for at betale bus/flex kørsel. - Stramme op på tilsyn i de "ikke kommunale" specialtilbud. - Olle-kolle. Samle de ældre i bo-fællesskaber. Hjemmeplejere kører et sted hen. Man hjælper hinanden.	
Personalemøde Brumbassen den 23-9-2019. Personalet udtrykker stor bekymring omkring det udsendte prioriteringskatalog. Vi kan se at den pædagogiske dagligdag vil ændre sig markant, det vil være svært at leve op til de krav og forventninger der er i forhold til de styrkede pædagogiske læreplaner, samt opfyldelse af effektprogrammet. Vi oplever en presset hverdag, hvor mange ting skal løses hverdag, vi skal sørge for at børnene udvikler sig og er i trivsel. Det gør vi også, vi vil gerne præstere det bedste hver dag, vi er fagligt stolte at den indsat vi leverer, vi ser forældrene i øjnene og kan sige til dem hvordan deres barn har haft det i dag, med disse markante forringelser bliver det svært at få hverdagen til at hænge sammen, at skabe motivation hos os selv, vi kan frygte at det ikke længere er attraktivt at være ansat i Gribskov kommune, at forældre ikke længere synes at det er trygt at aflevere børnene i institutionen. I Brumbassen er vi stolte af vores arbejde og vi synes vi gør et godt stykke arbejde og har tilfredse forældre, det vil vi gerne blive ved med. Vi har udvalgt dele af kataloget: • <u>2: Lukkeuger i dagtilbud.</u> Vi har en bekymring i forhold til at børnene vil møde op i store dele af sommerferien, og det vil være svært at personalet at afholde ferie i tre sammenhængende uger. Der vil skulle bruges en del mere vikar til at dække personalet sommerferie. Personalet har et stort ønske om selv at bestemme hvornår de skal holde ferie, det er vigtigt i forhold til arbejdsmiljøet. Vi har svært ved at se besparelsen, da vi i sommerferien alligevel køre med nedsat drift.	Personalet Brumbassen

Ved at påtvinge lukkeuger, har vi en bekymring om at forældrene vil vælge en privat daginstitution, hvor de selv kan vælge hvornår de holder ferie.

- 3: Børnehavestart fra 2.10 år.

Vi kan være bekymret for, at børn der kommer i børnehave som 2.10 år også for den støtte og omsorg som de har brug for at skabe udvikling og trivsel.

- 4: Mini Fo fra 1 maj.

Brumbassen har et rigtig godt brobygningsforløb med den lokale skole, det vil være svært at opretholde, på kortere tid.

Børnene for en meget god og god blid start på skoleforløbet ved at starte 1 august, vi kan risikere at de vil være flere skoleudsættelser, da nogle børn kun vil være 5.5 år når de starter mini fo De sidste måneder har stor betydning for børnenes udvikling.

Økonomisk vil det ramme en lille institution rigtig hårdt, hvis vi f.eks sender 14 børn i skole mister vi 5.46 time pr. barn pr uge i ca. 12 uger.

Forældrene vil opleve en væsentlig forringelse i forhold til personaleressourcer, samtidig med en øget forældrebetaling.

- 7: Kompetenceudvikling.

Det er vigtigt at der er midler til kompetenceudvikling, det betyder rigtig meget i forhold til arbejdsmiljøet at man som medarbejder har mulighed for at udvikle sig og dygtiggøre sig. At man føler sig klædt på fagligt til de øgede arbejdsopgaver der er.

Hvor attraktivt er det at være ansat i Gribskov kommune, hvor er det gode arbejdsmiljø.

- 8: Vikartildeling i dagtilbud.

Et lille sted som Brumbassen vil det være meget sårbart at skære i vikarbudgettet, vi er meget afhængige af at kunne sætte vikar på ved sygdom, ferier, og uddannelse, for at kunne dække en daglig åbningstid.

Færre voksne til flere børn, der vil blive meget "råpasning", meget legepladstid.

- 14: Gribskovmodellen.

Som institution profiterer vi rigtig godt af Gribskovmodellen, vi har fremskudt rådgiver, psykolog, og

logopæd, tæt på vores dagligdag, det gør at vi tidligere kan komme i gang med arbejdet omkring de børn der har udfordringer, i samarbejde med forældrene. Forældrene har også et rigtig godt samarbejde med de tværfaglige der kommer i institutionen. Vi oplever at rigtig mange ting bliver løst inden det bliver en alvorlig sag.

- 18 -19: Ledelse i daginstitutioner., kommenter vi samlet.

Vi ønsker at bevare vores leder, hvis det alligevel ikke kan lade sig gøre, ønsker vi at der som minimum er en daglig pædagogisk leder.

Med ledelse tæt på bliver mange ting løst hurtigere og mere effektivt.

Det giver stor tryghed for forældrene at vide at der er en tilgængelig leder dagligt

Der kom et forslag om at høre under skolens ledelse, da det kan give god mening i det lille lokalsamfund.

Vi samarbejder i forvejen rigtig meget med skolen i forhold til brobygning.

- 20: Kapacitet på dagtilbud.

Er enige i at de eksisterende anvisningskriterier fastholdes.

Vi oplever en øget tilgang af børn og der er venteliste.

- 23: Trio processen

Kig på Brugertilfredsheds undersøgelsen er det nødvendigt.

Kig på Effektprogrammet får vi det ud af det som vi tror

- 25: Reduktion i antal pædagog/medhjælpertimer pr. barn i dagtilbud.

Vi oplever i forvejen en meget presset dagligdag, så vi har svært ved at se hvordan der kan skæres i

tildelingen af timer pr. barn, der er ting vi ikke længere kan, f.eks. effektprogrammet, alle de sociale

arrangementer vil der blive skåret i, såsom sommerfest, julefest, spiseaftner.

Reduktion af personalemøder, bestyrelsesmøder, forældremøder. • <u>26.</u> Brumbassen er meget velfungerende daginstitution som har fysiske rammer der fungerer supergodt, har en god beliggenhed og har venteliste, vi har intet ønske om at blive lagt ind på skolen, da det vil have store økonomiske omkostninger at bygge om på skolen til en daginstitution, der skal etableres nye lokaler, samt anlægges en legeplads.	
I en meget lang periode har vi gået med en usikkerhed om vores to huse skulle sammenlægges på skolen eller ej. Vi er nu godt i gang med at finde fodfæste igen. Ny usikkerhed om lukninger, sammenlægninger og nedskæringer vil skabe ny uro for både personale og forældre. Udsigten til yderligere besparelser på daginstitutionsområdet, hænger ikke sammen med kommunens visioner om en børnevenlig kommune. <u>Nr.2 – Indføre to lukkeuger i sommerferien</u> For personalet vil det betyde at over 3 uger af deres ferie er fastlagt. Vores erfaring viser at mange af vores børn kun holder to ugers ferie. Det betyder at der er mange børn i institutionen på begge sider af de to lukkeuger. Dette vil betyde der skal være vikar dækning, så personalet kan afholde tre sammenhængende uger. I punkt nr. 8 vil I justere i vikardelingen i dagtilbuddet. Dette kommer ikke til at hænge sammen. Det er ikke attraktivt for børnefamilier at vælge en institution med fastlagt ferie. Det bliver svært at konkurrere med de private institutioner, hvilket vil medføre lavere børnetal i de kommunale institutioner. <u>Nr. 3 Forslag om børnehavestart fra 2 år og 10 måneder</u>, vil give både en forringelse for børn og personale. Det vil kræve ekstra ressourcer i børnehaven at modtage yngre børn, og da tildelingen bliver mindre, ser vi det ikke som en mulighed. <u>Nr.4 Mini FO fra 1.maj.</u> For institutionerne vil det betyde, at vi kommer til at mangle børn og derved den økonomiske tilførsel 3 mdr. om året. Der udover er det ikke alle børn der er parate til det ryk så tidligt. Da vi allerede er skåret helt ind til benet, kan vi ikke se, at yderligere besparelser er mulige. Der er i de senere år blevet indført nyt sagsbehandlingssystem, hjernen og hjertet, og vi står overfor indførelses af AULA. Det er alt sammen opgaver der har krævet og kræver mange tid. Hvis der skal spares mere på vores område, hvilke opgaver er det så vi ikke længere skal varetage? <u>Nye forslag:</u> Da Gribskov kommune er en af de kommuner i landet der bruger flest penge på ledelse og konsulenter, foreslår vi derfor at der bliver sparet på dette område. - Man kunne f.eks. som leder selv afholde syge/fraværssamtaler. - Der er en ansat til at varetage opgaver omkring de studerende, denne opgave kunne institutionen /leder selv varetage. - I forbindelse med nye projekter der skal implementeres, ydes der ofte konsulentbistand i institutionerne, f.eks. i forbindelse med Hjernens og hjertet, bliver der holdt oplæg af en konsulent på P-møder. Dette kunne lederen selv varetage. Hvis vi havde pengene til det, ville det være en fin og god service, men da dette ikke er tilfældet, foreslår vi at bruge pengene på kerneydelsen i stedet for.	LU Tingbakkens Børnehuse
Elverhøjens og Gilbjerg Børnehuses LU ønsker med dette høringssvar: • At sætte fokus på de beskedne midler i dagtilbud ved at udfordre nøgletal fra VIVE.	Elverhøjens og Gilbjerg Børnehuses LU

- På det kraftigste at understrege, at flere besparelser på normeringer i dagtilbud er yderst betænkeligt med henblik på både sikkerhed og kvalitet, herunder også den tidlige og forebyggende indsats.
- At pege på enkelte områder indenfor dagtilbud, hvor der meningsfuldt kan spares.
- At pege på områder udenfor dagtilbud, hvor vi mener at der kan spares.

Nøgletal og ressourcer i dagtilbud – udfordring af VIVEs tal

I Gribskov Kommune anvendes fortrinsvis nøgletal fra VIVE. Disse er ikke tilgængelige for alle. Det er derimod social- og indenrigsministeriets nøgletal på www.noegletal.dk. Grundlæggende er der ingen af disse nøgletal, der lyver – de henter baggrundstal de samme steder, nemlig i kommunernes egne regnskaber.

De kan dog være grupperet forskelligt og derfor viser de ikke altid det samme – og de kan fortolkes på forskellige måder.

Særligt er der stor forskel på VIVEs og SIMs nøgletal om dagtilbud. Når vi taler regnskabstal fra 2018, så viser VIVEs tal, at vores dagtilbud i Gribskov Kommune er dyre – både over landsgennemsnittet, over gennemsnittet i regionen og i forhold til sammenligningsgruppen, som er en gruppe på vist 11 kommuner med nogenlunde samme ressourcepres som GK. VIVEs tal er på næste side.

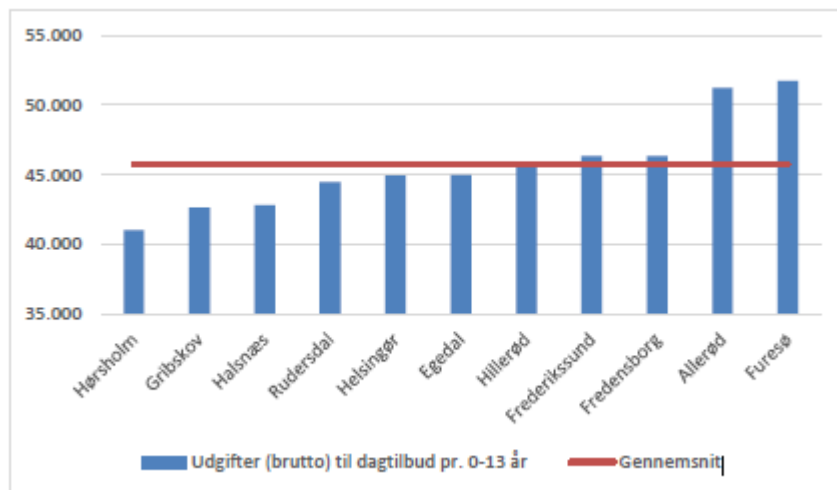
Børnepasning

5.11

VIVE

	Gribskov Kommune	Smnl. gruppen	Region Hovedst.	Hele landet
Regnskab 2018				
5.25.10 Fælles formål kr. 0-5 årig	8.910	8.441	8.040	6.995
5.25.11 Dagpleje kr. 0-5 årig	8.805	4.965	4.238	9.242
5.25.13 Int. inst. (mindst to af flg: Daginst., frit.hjem eller klub) kr. 3-10 årig	437	141	954	1.419
5.25.14 Daginstitutioner (børn indtil skolestart), kr. 0-5 årig	48.909	55.657	55.450	48.014
5.25.18 Åbne pæd. tilbud, legesteder mv. kr. 0-5 årig	0	53	1	5
5.25.19 Tilskud til priv. inst., dagpleje, fritidshjem klubber og puljeord. kr. 0-5 årig	10.059	3.459	4.408	4.816
Korrektion for "sælg og lej tilbage" kr. 0-5 årig	0	0	0	0
Børnepasning, ekskl. 3.22.16, kr. pr. 0-5 årig	77.419	72.790	73.561	71.064
3.22.16 Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen kr. 0-5 årig	0	423	188	294
Børnepasning i alt kr. pr. 0-5 årig	77.419	73.214	73.749	71.359

Dette kan give grund til at tro, at vi har en del ressourcer i dagtilbud. Det mener vi ikke er et korrekt billede. Nøgletal fra SIM viser et helt andet billede:

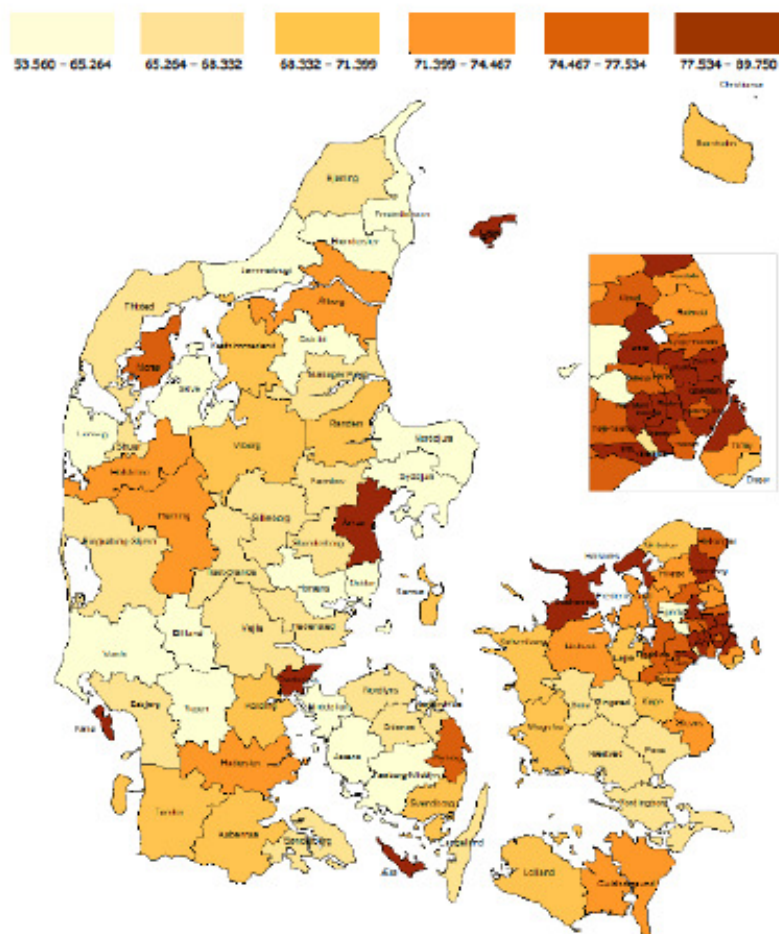

SIM opgør det for aldersgruppe 0-13 i stedet for 0-5 år, og forskelle på årgangenes størrelse kan betyde noget. Desuden kan det betyde noget, at VIVEs tal måske er netto-tal, dvs. efter at forældrebetalingen er trukket fra. SIMs tal er bruttotal.

I GK har vi relativt flere fripladser, og forældrene betaler derfor samlet set en mindre del af udgifterne til dagtilbud. Det gør vores tilbud dyrere, uden at vi har flere ressourcer end andre kommuner.

Dertil kommer, at ovenstående er regnskabstal for 2018. Der blev implementeret en del besparelser for dagtilbud i GK i 2019, og det gør at budgetterne for 2019 ser helt anderledes ud også i VIVEs tal:

Børnepasning i alt kr. pr. 0-5 årige, Budget 2019

Her ses, at GK ligger i den 3. kategori, dvs. under midten og dermed i den billigere ende. Ses på takster for forældrebetaling i de nordsjællandske kommuner, kommer samme billede – at vi i GK placerer os nogenlunde midt i – med en noget billigere dagpleje, og ganske svagt over gennemsnittet for vuggestuer og børnehaver:

Vuggestue	Takst	Mdr	Inkl. mad	Pris pr. år uden mad
Hillerød	3577	12	733	136512
Rudersdal	3110	11		136840
Allerød	3125	11		137500
Furesø	2880	12		138240
Egedal	2935	12		140880
Halsnæs	2990	12		143520
Gribskov	3050	12		146400
Helsingør	3410	11		150040
Hørsholm	3165	12		151920
Frederikssund	3484	11		153296
Fredensborg	3259	12		156432
Gennemsnit				144689

Dagpleje	Takst	Mdr	Inkl. mad	Pris pr. år uden mad
Helsingør		11		0
Rudersdal	3490	11	810	117920
Hillerød	3192	12	733	118032
Gribskov	2583	12		123984
Frederikssund	2853	11		125532
Egedal	3625	12	601	145152
Allerød	3301	11		145244
Furesø	3027	12		145296
Hørsholm	3070	12		147360
Fredensborg	3097	12		148656
Halsnæs	3300	12		158400
Gennemsnit				137558

Børnehave	Takst	Mdr	Inkl. mad	Pris pr. år uden mad
Fredensborg	1522	12		73056
Hørsholm	1580	12		75840
Helsingør	1800	11		79200
Allerød	1822	11		80168
Hillerød	1675	12		80400
Rudersdal	1830	11		80520
Gribskov	1698	12		81504
Egedal	1701	12		81648
Halsnæs	1720	12		82560
Furesø	1764	12		84672
Frederikssund	1952	11		85888
Gennemsnit				80496

Samlet set er vores konklusion, at VIVEs tal ikke må stå alene, da det viser et forkert billede af mængden af ressourcer i dagtilbud i GK.

Konsekvenser af besparelser på normeringen i dagtilbud

Hvis der spares på dagtilbud, uden at vores opgaver tilpasses tilsvarende, vil det få meget alvorlige konsekvenser for kvaliteten i vores tilbud. Der vil blive mindre tid til positivt samspil med de enkelte børn. Desuden vil det have stor betydning for den forebyggende og tidlige indsats, hvor det allerede nu kan være svært at finde tid til fokuserede indsatser med børn, der skal have lidt ekstra. Og endelig er vi også meget bekymrede for sikkerheden, da der med færre medarbejderressourcer også kan opstå

farlige situationer, som det tager længere tid at gribe ind i.

Konkret er vi allerede der, hvor vi har alenetid som medarbejder med børnegruppen nogle dage helt indtil kl. 9.00 og i børnehaverne nogle dage igen allerede fra vi kommer ind fra legepladsen kl. 14. Og selvom man er to på stuen en eftermiddag i vuggestuen, så er den ene medarbejder næsten fast bundet op på at hente børn, som vågner og få dem i tøj samt skift ble på de, som allerede er vågne. Kollegaen er i praksis alene med gruppen på stuen imens, allerede som det er nu. I børnehaverne er vi højst tre medarbejdere på legepladsen med op imod 80 børnehavebørn fra 12-14, fordi kollegerne er til pause eller har åbnet institutionen og er gået tidligt hjem. Nogle dage, når der skal holdes møder, kommer vi ned på 2 voksne til op til 80 børn på legepladsen i noget af tiden. Vi kan simpelthen ikke se, at vi forsvarligt kan trække mere ud af normeringen med børnene.

Vi er også stærkt bekymrede for den arbejdsmiljøbelastning, som flere besparelser på dagtilbud vil medføre. Dels vil det ubetinget øge arbejdspresset i institutionerne, og dels er der stor risiko for, at det påvirker arbejdsglæde og faglig stolthed, når der bliver mindre tid til fordybelse og fokuserede indsatser for børnene. Det giver risiko for stresssygdomme og personaleflugt.

Derfor må vi på det kraftigste fraråde, at der i det hele taget spares på dagtilbud – og i særdeleshed på de områder, hvor der er tale om, at vi skal løse samme opgave for færre ressourcer. Dette gælder rammebesparelsen på vikartimer (#8), på pædagogtimer (#25) og alle andre rammebesparelser også, f.eks. ansættelsesudsættelserne fra sidste år.

Områder, vi anbefaler indenfor dagtilbud

Hvis det viser sig umuligt at friholde dagtilbud for besparelser, så foretrækker vi disse forslag. Det understreges dog, at selv disse har konsekvenser for kvalitet, arbejdsmiljø og evt. sikkerhed i institutionerne.

Ledelsesstruktur (#18 og #19)

Vi vil gerne prioritere at der er pædagoger og pædagogmedhjælpere til børnene.

Der bruges mange penge på den ledelsesstruktur, vi har nu, og lederne kan godt få større ansvarsområder. DET ER EN forudsætning, at der sikres daglig ledelse i alle huse i form af en daglig pædagogisk leder. Denne indgår i normeringen. Store huse kan rumme dette økonomisk og i små huse er opgaven overkommelig samtidig med, at DPL har faste børnetimer i mødeplanen. Og samlet set kan det spare både kommunen og institutionen penge med den nuværende tildelingsmodel. Samtidig kan en mere central dagtilbudsledelse gøre det lettere at spare i stabsfunktionerne.

Se længere nede om dette.

Lukkeuger i sommerferien (#2)

Det giver rigtig meget mening at harmonisere med FOerne, der allerede har to lukkeuger. Hvorfor kan lillesøster passes i børnehaven, når storebror i FO ikke kan? Besparelsen er dog for stor i regneoplægget. Vi har under 50% af vores kollegaer på arbejde i de midterste uger af sommerferien, og der skal også være råd til at etablere nødpasning. Derfor kan der højst spares 40% her – mere end det VIL VÆRE EN RAMMEBESPARELSE, som rammer normeringen i de andre uger.

Dette har også en indflydelse på arbejdsmiljøet i forhold til medarbejdernes indflydelse på planlægningen af ens arbejdstid og ferie. Der vil så være en stor del af medarbejdernes ferie, der er fastlagt. Konkret med de eksisterende lukkedage er i forvejen allerede 9 ud af 25 feriedage fastlagt. Med dette forslag vil minimum 19 ud af 25 feriedage være fastlagt, og ønsker en medarbejder 3 ugers sammenhængende sommerferie, vil dette i praksis gøre, at 24 ud af 25 feriedage vil være fastlagt. Dette er baseret på julen i år, hvor der er få hverdage lukket.

Nogle år vil der blive fastlagt flere lukkedage. Det mindsker samtidig lederens mulighed for at varsle medarbejdere ferie i perioder med lavt børnetal i øvrigt.

Mini-FO fra 1. maj (#4)

Rigtig god idé både økonomisk og pædagogisk. Giver en bedre overgang til skole, viser erfaringer fra andre kommuner. OG BESPARELSEN ER MEGET HØJERE – beregningen i kataloget er simpelthen forkert. Et barn i børnehaven koster som bevilling til dagtilbuddet ca. 5.000 om måneden. 141 børn er i år startet på de fire skoler. Hvis de var startet tre måneder før, kunne man i dagtilbud spare 141 x 3 x 5.000,-, hvilket er over 2,1 mio kr. og ikke kun 720.000 som anført i kataloget.

Dvs. en nettobesparelse nok på over en mio kr. årligt. Desuden kan man evt. starte tidligere, f.eks. 1. april eller 1. marts. Erfaringer viser, at det er kort tid med 8 uger inden sommerferien for både FOen og børnene. Det er bedre at starte tidligere. Og det øger sparepotentialet. Ved start 1. april er der en anslået nettobesparelse på 1.5 mio kr. årligt og et tilbud, som pædagogisk er bedre.

VIGTIGT AT DET FØRST INDFØRES i 2021, da FOerne ikke kan nå at blive klar på en god måde fra beslutning i november og til start i marts/april/maj 2020.

Start i BH fra 2 år og 10 mdr (#3)

Denne anbefales kun delvist. Det kan gennemføres og mindsker samtidig opgaven i vuggestuerne. Det gør samtidig opgaven i børnehaverne større, ved at vi får mange små børn. Flere vil være krævende i forhold til basal omsorg med bleskift osv. og de mindre børn putter flere ting i munden, hvilket kan være en sikkerhedsrisiko. Bør derfor ikke gennemføres, hvis det kan undgås.

Udjævning af besparelsen og udskydning af minimumsnormeringer

Der lægges op til med dette sparekatalog, at vi skal finde varige besparelser allerede fra 2020. Hvis alt indføres, der er sendt til høring vedr. dagtilbud, så er der for over 8 mio kr. besparelser i 2021. Det meste vil allerede starte i 2020, men kan ikke slå fuldt igennem dette år pga. opsigelsesvarsler mm. Samtidig har vi også en midlertidig rammebesparelse fra sidste års budget (ansættelsesudsættelser på velfærdsområderne), hvor dagtilbuds andel var ca. 2 mio kr. Denne fortsætter i 2020 også. Og så fra 2021 er der sat 3,5 mio kr. af – og fra 2022 7,1 mio om året fremover – til indførslen af minimumsnormeringer i dagtilbud.

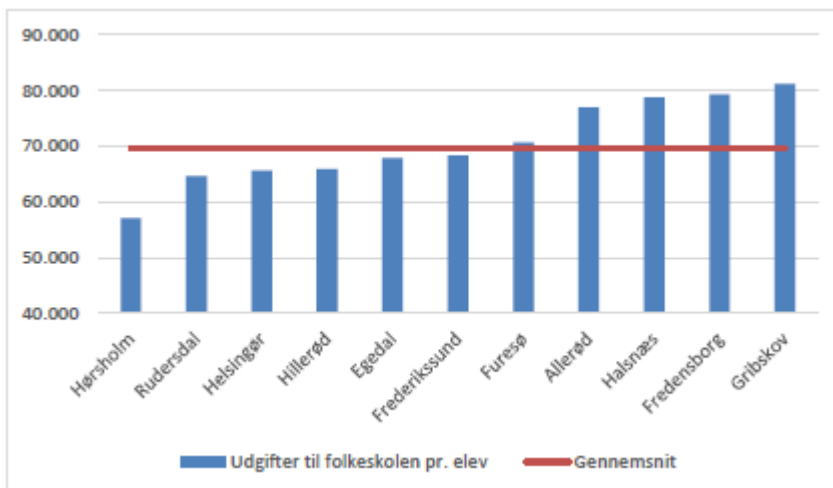
Vi tænker det vil være rigtig svært for alle dagtilbud først at håndtere store besparelser i 2020 for derefter fra midt i 2021 at skulle opnormere næsten det samme igen. Hvis det kan lade sig gøre i forhold til at finde besparelserne andre steder i 2020, så kan det være en fordel at udjævne dette – så vi mister mindre nu og her, men til gengæld må vente længere på minimumsnormeringerne. Dette MÅ IKKE LÆSES som, at vi kan undvære minimumsnormeringerne – de er fortsat en meget velkommen og tiltrængt prioritering til dagtilbud – men hvis de kan hjælpe med at sikre, at vi ikke i 2020 kommer endnu længere under BUPLs anbefalede absolutte minimum, så må de gerne komme lidt senere.

Områder, vi anbefaler udenfor dagtilbud

Matrikellukning på skoler

Fagudvalget har ønsket at tage dette ud af høringsmaterialet, men vi finder det i LU nødvendigt at pege på, at vi har en meget dyr skolestruktur, som binder skolernes ressourcer. Vi har den dyreste folkeskole i Nordsjælland, og en af de dyreste i landet som helhed. Se tal fra SIM (kun Nordsjælland er med her. En graf med 98 kommuner vil blive for gnidret, men alle kan selv slå det op på

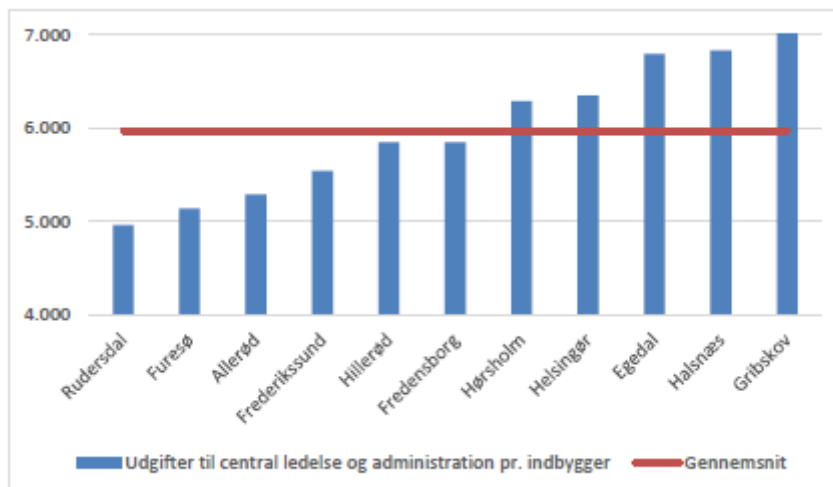
www.noegletal.dk):

Samtidig viser bilaget ([fra BIF møde den 10. september](#)) om kapacitet på skolerne, at der på en del matrikler er startet ganske få børn i år. Tingbakken har 13 børn i 0. klasse nu. På Sankt Helenes to matrikler er der i alt startet 17 elever. Og prognosen viser klart, at elevtallet falder yderligere de næste 5 og 10 år. Hvis vi fastholder strukturen og børnetallet falder markant, så bliver det bare endnu dyrere pr. elev. Hver matrikellukning kan i gennemsnit spare 2 mio kr. Samtidig øges skolernes råderum, da pengene ikke bindes i lave klassekvotienter, så skolerne vil opleve at have flere penge, selvom vi sparer.

Besparelse på central administration

Vi ved, at der de kommende år allerede spares 10, 15 og 18 mio kr. Samtidig viser tal fra SIM, at vi ligger hele 1.000 kr. pr. indbygger over gennemsnittet for Nordsjælland:

Hvis vi kan komme ned på gennemsnittet for Nordsjælland, har vi sparet 41 mio kr. om året i forhold til 2018. De 18 mio. er allerede besluttet, men måske ligger der et potentiale på yderligere 23 mio kr. bare ned til gennemsnittet. Det opleves også, at servicen til de decentrale ledere er stor fra stabsfunktionerne. Dette oplever ledere, der kommer til kommunen udefra. Det handler bl.a. om løn- og personaleforhold, hvor der er mange HR partnere, ledelses- og udviklingskonsulenter, rekrutteringskonsulenter mm, og om økonomifunktioner hvor der også er en øget service. Vi kan godt forvente af vores ledere, at de selv kan gennemføre personalesamtaler og skrive referat af disse, at de selv kan ansætte medarbejdere og at de selv kan følge op på økonomien i deres afdeling. Vi har også hørt, at der i Gribskov Kommune bruges mange penge på eksterne konsulenter. Måske skal dette også undersøges nærmere.

Undvær 2 konsulenter i Center for børn og unge

Der er ikke i tilpasningskataloget stillet forslag om reduktion af CBUs forvaltning.

Denne kunne dog nok fortsat drives også med færre konsulenter. Med to færre kan der spares ca. 1 mio kr. årligt. Og når vi taler nice-to-have kontra need-to-have i denne spareproces, så er medarbejderne i vuggestuer og børnehaver bestemt need-to-have. <i>Lad en større del af besparelsen tilfalde Ældre, Social og Sundhed</i> Hvis vi skal spare 50-80 mio kr. årligt over de kommende år, så svarer det til 2-3 % af GKs samlede budget. ÆSS står for 1/3-del af det samlede budget, og fagudvalget har her valgt kun at sende basparelser for ca 1,2% i høring. BIF, som har en noget mindre ramme end ÆSS, har til sammenligning sendt basparelser i høring for over det dobbelte af ÆSS – samlet for 3,4% af BIFs ramme. Og ses isoleret på dagtilbud, er der sendt forslag i høring på sammenlagt 6%. Vi mener det står i skærende kontrast til ønsket om en tidlig og forebyggende indsats, og vi mener der er brug for at ÆSS også tager et større ansvar for den samlede besparelse i GK. <i>Øg lærernes undervisningstid (#27)</i> Hvis det er muligt at øge undervisningstiden for lærerne til i gennemsnit 26 lektioner, så bør det gøres. Ifølge en OECD-rapport var landsgennemsnittet 784 timer årligt svarende til 26,13 lektioner. Lokalaftalen fra maj 2019 siger, at lærerne højst må undervise 780 timer årligt – nyuddannede lavere. Vi tænker at der måske kan være et stort potentiale her, selvom der er tvivl om tallenes aktualitet. Dette bør undersøges, da der ved bare at øge med ½ lektion om ugen alene på normalundervisningen alene vil kunne spares 2 mio kr. <i>Indfør et specialundervisningskorps for skolevæsenet</i> Der kan muligvis indføres et kort af uddannede pædagoger og lærere med viden om specialundervisning og inklusion, i lighed med SP-korpset for dagtilbud. Det kan sandsynligvis både spare penge, fordi der nemmere kan blive styr på, hvad der visiteres, og kvaliteten kan løftes, fordi opgaverne i nogle tilfælde i dag løses af unge mennesker direkte fra gymnasiet.	
1. Familieiværksætterne: Vi er enige i forslaget om besparelsen. 2. Lukkeuger i sommerferien Vi er uenige i forslaget. Frier bliver låst, vi har mange børn over hele sommeren, da børnene holder ferie fra uge 26-36. Dårlig personaletrivsel pga. låst ferie. 3. Børnehavestart fra 2 år og 10 måneder Vi er enige i besparelsen, med den undtagelse at det skal være muligt at se på det enkelte barns behov og eventuelt udsætte starten ved behov. 4. Mini-FO fra 1. maj Vi er enige i besparelsen. Børnene vil kunne starte samtidigt og der vil være god tid til at sammensætte klasserne, hvilket vil give en effekt på trivslen når børnene starter i skole. 5. Samarbejdstid skoler og FO reduceres Vi er uenige i besparelsen. Det betyder meget for det pædagogiske niveau, at der er 2 voksne i klassen. 6. Materialebesparelse via tildeling Ingen kommentarer, vi ved ikke nok om konsekvenserne. 7. reducere midler til kompetenceudvikling Vi er enige i forslaget om besparelsen. 8. Justere vikartildelingen i dagtilbud Vi er <u>meget</u> uenige. Forringet normering giver forringet kvalitet og nedslidte medarbejdere. 9. justere vikartildelingen i fritidsordninger Vi er <u>meget</u> uenige. Forringet normering giver forringet kvalitet og nedslidte medarbejdere.	LU Annisse Naturbørnehus

10. justere vikartildelingen i skoler Vi er <u>meget</u> uenige. Forringet normering giver forringet kvalitet og nedslidte medarbejdere.	
11. Kan-opgaver Vi er uenige i besparelsen. Vi skal ikke fratage børn og unge at være en del af demokratiet.	
12. – 13. Økonomisk bæredygtige skoler og klasser Kan vi ikke tage stilling til. 14. Gribskovmodel Vi er enige i besparelsen. 15. Fritidsklubstruktur Kan vi ikke tage stilling til. 16. Skoledistriksoptimering/skolebus Kan vi ikke tage stilling til. 17. Skole dagbehandlingsskole Vi er enige i besparelsen. Det giver god mening at samle børnene. 18. Ledelsesstruktur skole/dagtilbud Vi er uenige i besparelsen. Vi ønsker ikke områdeledelse indført igen. 19. Ledelsesspænd skole/dagtilbud Vi er meget uenige i besparelsen. Der vil gå meget ledelse i forhold til personale og forældre tabt. Der er forskellige profiler for institutionerne, hvilket er svært at opretholde som ½ leder. Desuden vil der skulle være en daglig leder, så besparelsen er ikke særlig stor, da lederen også indgår i normeringen og derfor også dækker ind ved sygdom. Det vil derfor også være en forringelse af normeringen. 20. Kapacitet på dagtilbudsområdet Vi er enige.	
21. Fritidsklub (6.kl. elever) overføres til FO Vi foreslår i stedet fritidsklub i HUC fra 5. klasse og sætte betalingen op. Mange børn går ud af FO allerede i 5. klasse. Det vil ikke være muligt at give dem et godt tilbud i FO der kan fastholde dem i samme grad som HUC kan. 22. Sammenlægning af ungdomskulturhusene Kan vi ikke tage stilling til.	
23. Forslag indkommet fra TRIO processen Gode forslag vi kan støtte. 24. Reduktion af antal undervisningstimer per elev på skoler Kan vi ikke tage stilling til. 25. Reduktion i antal pædagog / medhjælpertimer per barn i dagtilbud Kan vi ikke være enige i. Ringere normering giver ringere kvalitet. Vi foreslår at deltidspladser fjernes i stedet. Her er timetallet alt for højt – 30 timer!! 26. Analyse af kapaciteten på skoler Kan vi ikke tage stilling til. 27. Vi er enige i forslaget. Vi mener desuden at tilskuddene til følgende arrangementer bør fjernes: - MIL – de tjener i forvejen rigtig godt på arrangementet. - Gribskov Kultursal – tilskud til koncerter. Sæt i stedet brugerbetalingen op. - Vedligeholdelsen af Gilleleje havn bør høre under havnen og ikke kommunen. - Julebelysningen. Det må diverse erhvervsforeninger og handelsstandsforeninger selv stå for. - Lad os få hjælp fra raske kontanthjælpsmodtagere til at få ordnet vores gartner jobs og græsslåning.	

Nr.2 – Indføre to lukkeuger i sommerferien

Vi mener ikke, at dette forslag er holdbart, da det er en forringelse af personalets arbejdsvilkår, da over 3 uger af deres ferie så vil være fastlagt.

Vores erfaring vedr. børn og ferie viser, at mange af vores børn slet ikke holder 3 ugers sammenhængende sommerferie. Hvis vi skal kunne tiltrække børnefamilier og kompetent og kvalificeret arbejdskraft til kommunen, er det vigtigt IKKE at låse forældre og personale fast i valg af ferie. Det vil muligvis give en her og nu besparelse, men risikoen for manglende tilgang og faldende kvalitet i dagtilbud vil være en alvorlig effekt af besparelsen.

Nr.3 – Børnehavestart fra 2,10 år

Dette forslag påvirker børnenes udvikling, mulighed for omsorg, mulighed for voksenkontakt og nærværende voksne. Det vil kræve ekstra ressourcer i børnehaven at modtage yngre børn, og da tildelingen bliver mindre, ser vi det ikke som en mulighed. Det bliver svært at understøtte barnets dannelse, trivsel, udvikling og læring, når ressourcerne bliver væsentligt mindre. Det er i forvejen skåret ind til benet i kommunens daginstitutioner, så lad os beholde muligheden for stadig at levere høj kvalitet. Det er i barnets tidlige år, at hele fundamentet for livsduelighed formes, så der skal bruges ressourcer her, ikke spares ressourcer. Det er en investering i fremtiden, som giver god effekt senere.

Nr.4 – Mini FO fra 1.maj på skoler uden rullende skolestart

Vi ser, at dette forslag godt kunne fungere, hvis vi først rykkede børnene pr.1/6, og der evt. kunne følge en voksen med fra institutionen, som kunne lette overgangen fra dagtilbud til skole/fo. Vi oplever mange børn, som profiterer af at vente til sommer før et skifte til skole. De udvikler sig meget i de sidste måneder og for nogle børn er de sidste måneder afgørende for, om de bliver klar til skolestart. Hvis man flytter dem for tidligt, risikerer vi at få flere sårbare skolestartere eller flere som skal skoleudsættes. Det er vigtigt, at børnene får en rigtig god skolestart, da der er evidens for, at den start påvirker hele deres skoletid. Tidligere skolestart og færre voksne i denne tid, vil kunne give bagslag for de mest sårbare børn.

Nr.7 – Reducerede midler til kompetenceudvikling

Vi bakker op om dette forslag.

Nr.8 – Justere vikardelingen i dagtilbud

Dette forslag kan vi slet ikke se ske i virkeligheden, da det faste personale render stærkt nok i forvejen ved div. fravær. Vi kan ikke levere den samme kvalitet, hvis der skæres i vikartildelingen. Det vil bl.a. betyde, at personalet ikke bliver kompetenceudviklet i samme grad og at der ikke kan dækkes ind ved sygdom. Dette kan medføre mere arbejdspress med dertilhørende langtidssygemeldinger, så det vil være en ond spiral at komme ind i. Vi har i forvejen ikke tid nok til børnene, og dette betyder mere råpasning frem for fagligt pædagogisk arbejde. Det er på ingen måder acceptabelt.

Nr.14 – Gribskovmodel

Vi ser gode effekter af Gribskovmodellen hos os. Der er mange tiltag, som hurtigt kan iværksættes, og det giver god værdi hos vores familier. Igen kan det være en besparelse her og nu, men de langsigtede effekter kommer jo naturligt først senere. Lad nu de forebyggende indsatser få tid til at slå igennem, inden der bliver skruet ned for dem.

Nr.18 – Ledelsesstruktur i daginstitutioner, skoler og fritidsordninger og Nr.19 – Ledesspænd på skole- og dagtilbudsområdet Områdeledelse er ikke løsningen. Der skal være ledelse, der er tæt på institutionen. Det skaber værdi for medarbejdere og borgere og er evidensbaseret den bedste måde at bedrive ledelse på.

Vi er fælles om ledelse er et af kommunens værdisæt. Det kræver en nærværende ledelse, som involverer medarbejdere og andre interessenter i strategier, visioner og til dels den daglige drift. Dette kan ikke i samme grad lade sig gøre, når der er langt

imellem matriklerne. Det vil endvidere kræve en daglig pædagogisk leder i hver institution, som skal have beslutningskompetence og aflønnes efter denne. En udgift som skal trækkes fra den samlede besparelse. Nr.25 – Reduktion i antal pædagog/medhjælpertimer per barn i dagtilbudsområdet Vi vil under ingen omstændigheder være med til dette forslag, da det strider imod vores egne og regeringens tanker om minimumnormeringer. Vi vil ikke gå på kompromis med kvaliteten af vores arbejde, og derfor er det ikke en mulig besparelse at reducere personaletimerne. Vi er nødt til at give børnene et ordentligt institutionsliv, og det kan ikke lade sig gøre med reducerede personaletimer. Vi har i forvejen sparet mange penge på rammebesparelsen "ansættelsesudsættelser", reduceret åbningstid og lukkeuge jul/nytår, så nu er nok nok. Gribskov bliver ikke en attraktiv kommune, hvis vilkårene for børn i dagtilbud fortsat forringes. Den demografiske udvikling bliver endnu mere udfordrende, da vi kommunen stadig vil få flere ældre og færre til at betale regningen. Ikke flere besparelser på vores område. Vi skal have mulighed for at give børnene den bedste start i livet, så de senere hen kan klare sig selv og bidrage positivt til kommunen og samfundet som helhed. Nye forslag: Vi mener, at "Haver til maver" bør stoppes som projekt. Vi bor i naturskønne omgivelser med rig mulighed for at opleve væksten i egne haver, dyrenes opvækst, og samtidig har institutionerne selv rig mulighed for at give børnene oplevelser i naturen.	
Vi har i kommunen mange små skoler som har hver sin matrikel. Der er ikke nok børn på alle skolerne til at udfylde pladsen. Det vil der heller ikke være de følgende år. Vi mener at det må være muligt at man sparer penge på disse bygninger ved at slå skoler sammen. Rent fagligt og socialt er det bedre for børnene at der er flere end 10-15 børn i hver klasse. For børnenes skyld, og for at styrke fagligheden og de sociale relationer, er det ikke hensigtsmæssigt at have så små klasser. Daginstitutionerne er næsten fyldt op. Vi ved nu, at børnetallet er let stigende, og at det er besluttet, at der derfor ikke skal nedlægges daginstitutioner. Derfor mener vi, at det er skoleområdet som skal have tilpasset kapaciteten. Daginstitutionerne er presset på deres normering så alle forslag der omhandler mindre tid til det pædagogiske arbejde med børnene, kan absolut hverken anbefales eller accepteres. Det kan undre, at det prioriteres at have en lokalaftale for lærere i Gribskov, der sætter deres undervisningstid under landsgennemsnit og et løntillæg der ligger i toppen. Det er ikke fordi vi ikke anerkender arbejdsindsatsen eller behovet for at tiltrække arbejdskraft. Men daginstitutionerne er de senere år blevet beskåret kraftigt i normering, samt rammebesparelse, så derfor er vi nødt til at fordele de knappe ressourcer ligeligt. Det pædagogiske personale er efter sidste besparelsesrunde i en situation, hvor de frygter at være de næste der kommer på forsiden af Ekstrabladet. Det nærmer sig uansvarlige tilstande, hvor vi ikke længere kan være med. Der er flere timer i løbet af en dag, hvor vi står alene med ansvaret for større børnegrupper. Den nye dagtilbudslov, krav om udvikling af praksis og evalueringskultur, gør at vi har behov for at have vores ledelse i huset. Vi ved at vi trives bedre med vores leder tæt på dagligdagen. En faglig ledelse tæt på, er med til at højne det faglige niveau. Hjernen og Hjertet er et udmærket fagligt redskab. Problemet med det er, at det presser yderligere på normeringerne. Vi har simpelthen ikke tiden til det. Vi vil rigtig gerne lave et godt stykke arbejde. Men når ressourcerne er utilstrækkelige må vi prioritere kerneydelse som er støtte og omsorg til børns udvikling og trivsel. Det gøres ved at der er tydelige og nærværende voksne.	LU Sandslottet i Tisvildeleje

Alt det der ligger udenom må lade livet til fordel for kerneydelsen, når det ikke kan være anderledes. Vi mener barndommen har værdi i sig selv. Forskning viser at barndommens første 1000 dage er afgørende for kvaliteten af det senere liv.	
Vi takker for høringsmaterialet. Vi har gennemgået materialet, og har følgende kommentarer. Generelt tager vi afstand fra rammebesparelser – det mener vi, at udvalget selv må pege på. Uanset hvad, vil der være tale om en serviceforringelse af format. Forslag: 1. Familieiværksætterne. Vi bakker op. 2. Lukkeuger. Vil betyde en harmonisering mellem dagtilbud og FO. Kan implementeres uden de store konsekvenser. Vil betyde, at nogen børn der i dag ikke holder ferie, kommer til at holde ferie. 3. Børnehavestart 2,10 år. Har været prøvet før og kan godt lade sig gøre 4: Mini- FO. Har været praktiseret i andre kommuner tidligere – med stor succes. Vi bakker op om forslaget – ikke kun pga. den økonomiske gevinst, men pga. den værdi det vil have for børnene. 5: Samarbejdstid skoler og FO reduceres. Vi støtter ikke op om dette forslag. Samarbejdstimerne mellem skole og FO er meget værdifulde. Pædagogerne er med til at sikre børnenes trivsel i indskolingen. Særligt de nye skolestartere og de børn der har brug for ekstra støtte til at klare en skoledag, har brug for de kompetente pædagoger der er omkring dem. Desuden ser vi store udfordringer med at fastholde fagpersonale i FO, hvis timerne bliver beskåret yderligere, dette vil betyde at der ikke er vil være pædagoger omkring børnene i deres FO. 6: Materialebesparelse. Ingen kommentarer – vi har ikke nok viden til at kunne udtale os. 7: Reducere i midler til kompetenceudvikling. Vi støtter op om forslaget, men vi vil gerne sikre os at vi til stadighed har mulighed for at efteruddanne os. Dog vil vi gerne opfordres til at kompetence fonden for offentlige ansatte bruges yderligere i stedet for hvis denne besparelse gennemføres. Yderligere vil vi gerne opfordre til at der kigges på den uddannelse der gives pr. automatik. Som eksempel kan DOL (lederuddannelse) nævnes. Det ville give mere mening hvis man så på hvad der var relevant for den enkelte leder, i stedet for at bruge penge på noget der måske er overflødigt. 8: Justere i vikartildelingen i dagtilbud. Det kan vi ikke støtte op om. Det faste personale ville skulle dække hinanden ind, dette vil kun generere flere timer der skal afspadseres og dermed skabe endnu flere timer der skal dækkes ind. Vi frygter også en øgning i sygefravær hos det faste personale, der i så fald også skal dækkes ind. 9: Justere vikartildelingen i fritidsordninger. Vi støtter ikke op. FO er allerede drastisk beskåret i indeværende budget og det vil være umuligt at få hverdagen til at hænge sammen ved fravær, hvis der ikke er mulighed for vikardækning. 10: Justere vikartildelingen i skoler. Vi støtter ikke op. 11: Kan-opgaver. Vi støtter op. Kan-opgaverne er alle spændende tiltag som er med til at sikre dannelse af vores børn og unge, men med kommunens situation støtter vi op om at kan-opgaverne bortfalder. 12: Intet punkt 13: Økonomisk bæredygtige skoler og klasser. Vi opfordrer kommunen til at tænke i lokale løsninger i stedet for at alle skoler og institutioner skal passe ned i kasser og regneark. Se på drift i de individuelle institutioner og skoler. Se på om børnehave/skole/ FO kan tænkes sammen. 14: Gribskovmodellen. Vi har umiddelbart svært ved at overskue konsekvenserne af, at	LU i SP korpset

spare ½ million årligt her. Vi vægter den tidlige, forebyggende indsats for vores familier højt, men er også blevet rigtig dygtige til at løse meget lokalt SAMMEN med vores kollegaer fra PPR. Det der af afgørende betydning at der fortsat sættes ressourcer af til det. 15: Fritidsklubstruktur. Er ikke et reelt forslag. 16: Skoledistiktsoptimering/skolebus. Ingen kommentarer 17: Skole dagbehandlingsskole. Vi støtter op om det udmærkede og længe ventede initiativ. Vi ønsker os noget tilsvarende på dagtilbudsområdet. 18 - 19: Ledelsesstruktur og ledelsesspænd. Vi støtter ikke op. Det bliver institutionerne der skal bekoste udgiften, og det betyder færre timer til børn. Vi referer til vores kommentarer i punkt 13. Vi appellerer til, at der i stedet ses på ledelsesstruktur i lokalområder. Færre matrikler skole og dagtilbud. Sammentænke ledelse og skole/FO/dagtilbud på tværs hvor det giver mening. Sikre Rød tråd i børnenes liv. 20: Kapacitet. Der er brug for retvisende prognoser, så vi kan tilpasse kapaciteten. Dette har gang på gang vist sig at være svært, og vi må opfordre til at administrationen får de tilstrækkelige værktøjer til at kunne håndtere denne opgave. 21: Fritidsklub. Vi støtter op. 22: Sammenlægning. Ingen kommentarer 23: TRIO. Ingen kommentarer 24: Reduktion af undervisningstimer. Ingen kommentarer 25: Reduktion af tildelingen i dagtilbud. Vi støtter ikke op. Der må på ingen måde reduceres i normeringen på dagtilbudsområdet. Vores institutioner er i forvejen presset på dette punkt. 26: Ingen kommentarer 27: Ingen kommentarer Vi har desuden følgende kommentarer som vi håber udvalget vil tage med i jeres overvejelser. Vi henstiller til at administrationen også kigger sig selv efter i sømmene. For os ser det ud som om der er meget dobbelt arbejde der med fordel kunne lægges ud i de enkelte institutioner. Her tænker vi blandt andet på tastearbejde. De enkelte institutioner kunne selv betale regninger, i stedet for at sende ting frem og tilbage, for derefter at skulle kontrollere om det er korrekt. Her kan vi også nævne oplysninger om personale ved for eksempel ny ansættelser. Desuden har kommunen nogle besværlige og til tider meget dyre indkøbsordninger. Endvidere tænker vi at det kan være værdifuldt at se på : - SP-korps på skoleområdet a la det på dagtilbudsområdet. Sikre hurtig og kompetent hjælp i stedet for dyre lappeløsninger. Vi har ind imellem opgaver der går ind på skoleområdet og får jævnligt kommentarer fra lærerkollegiet om, at det ville være meningsfuldt hvis en lignende konstruktion fandtes på skoleområdet. - Ansætte skolechef OG dagtilbudschef i stedet for centerchef. Vil sikre kompetent, faglig sparring og ledelse TÆT på hhv. skoler og dagtilbud. - Give forældre kørselstilskud for transport af egne børn i stedet for at betale bus/flex kørsel. - Stramme op på tilsyn i de "ikke kommunale" specialtilbud. - Olle-kolle. Samle de ældre i bo-fællesskaber. Hjemmeplejere kører et sted hen. Man hjælper hinanden. - Etablering af specialpædagogisk dagtilbud – lidt a la Klar Parat, men for hele aldersspændet. Vi bidrager gerne.	
2. Børn, idræt og familie • Vi tilslutter os punkt 1 • Vi tilslutter os punkt 2 • Vi tilslutter os ikke punkt 3 - da det ikke er barnets tarv. De sidste to måneder	b-siden i Dagplejens LU

til, at analysen af udgifterne pr. elev kvalificeres yderligere mhp at sikre, at besparelserne ikke udsulter almenrammen yderligere.

Vi har følgende bemærkninger til de konkrete forslag, hvor konsekvenserne har afgørende negativ betydning for vores område:

5. Samarbejdstid skoler og FO

Skole/FO samarbejdstimerne er en væsentlig del af den aldersintegrerede undervisning både ressourcemæssigt og ikke mindst i forhold til det pædagogiske grundlag, vi driver skole ud fra på Nordstjerneskolen. Det vil derfor få markante negative konsekvenser for os, hvis der reduceres i skole/FO timerne. Pædagogernes tilstedeværelse i undervisningen i indskolingen gør det muligt at holde, lave understøttende undervisning samt yde generel støtte til børn med særlige behov. Samarbejdstimerne bruges til forebyggende og inkluderende indsatser. Pædagogerne er med til at sikre et godt og trygt forældresamarbejde, da pædagogerne møder forældrene morgen og eftermiddag. Sammenhængen mellem skole og FO styrkes, og herved skabes sammenhæng i børnenes dag. Samlet bidrager dette til en stor tryghed hos forældrene og ikke mindst for børnene.

Vi undrer os over, at det i oplægget bemærkes, at effekten af samarbejdstimerne er vanskelige at dokumentere. For os er det tydeligt, at samarbejdstimerne har en effekt ift. øget forældretilfredshed, øget trivsel, forbedrede læseresultater og øget inklusion. Vi opfordrer til, at de foreslåede besparelser på området kvalificeres yderligere med en analyse af, hvordan skolerne anvender timerne, så at det sikres, at man ikke fjerner timerne der, hvor der er en dokumenteret effekt.

I øvrigt henviser vi til Rambølls rapport fra 2013: Effekten af en intensiveret pædagogindsats i skolen, hvor de mere langsigtede positive effekter dokumenteres:

https://bupl.dk/wp-content/uploads/2018/01/uncategorized-rapport_ramboell-3539.pdf

En reduktion i antallet af samarbejdstimerne vil ydermere gøre det vanskeligt at tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft i FO.

6. Materialebesparelse via tildeling

LU ser om nødvendigt hellere en driftsbesparelse på materialer end på 'varme hænder'. Dog påpeger vi, at adgangen til de digitale undervisningsportaler i år er reduceret mærkbart, og at besparelser på IT vil påvirke den digitale udvikling af undervisningen i negativ grad, hvilket vil gøre, at vi som skoleområde sakker bagud og ikke i samme grad kan gøre vores børn og unge parate til fremtiden.

Hvis vi som skole ikke var bundet af kommunens indkøbsaftaler, ville vi også kunne spare på indkøb af materialer. Som eksempel er der indkøbt lærer-PC'er til kr. 6500 gennem kommunens aftaler. Udenom indkøbsaftalerne koster samme PC ca. 4000 kr. Derfor opfordrer vi til en nøje gennemgang af indkøbsaftalerne generelt.

7. Reduktion af midler til kompetenceudvikling

Der vil fortsat være et behov for midler til uddannelse af merit-lærere samt linjefagsuddannelse, når

skolerne ikke kan tiltrække nok kvalificeret personale til at dække fagene. Reduceres midlerne, mindskes muligheden for at tilbyde kompetenceudvikling for at fastholde dygtige medarbejdere i kommunen.

10. Justering af vikartildeling

Skolens vikarbudget er i forvejen reduceret væsentligt. LU forudser, at samlæsninger af klasser ifm.

sygefravær vil påvirke elevernes faglige læring og resultater i negativ grad samt øge risikoen for et øget sygefravær bl.a. lærerne som følge af en øget belastning ved at skulle undervise og udøve tilsyn med flere klasser samtidigt.

11. Kan-opgaver

Det er fantastisk, at vi har en kommune, der gerne vil inddrage børn og unge og oplære dem i demokrati. Vi foreslår, at der nedsættes et udvalg på tværs af skolerne,

hvor man ser på, hvordan dette kan gøres samtidigt med, at midlerne reduceres dertil.

19. Ledelsesspænd

Der er allerede foretaget store besparelser på ledelse, og vi er derfor enige i, at der ikke kan hentes nogen besparelse på ledelse på skolerne.

21. Fritidsklub (6. kl. elever) overføres til FO

LU er bekymrede for, at konsekvensen kan blive, at forældrene melder deres børn ud af FO pga. den høje pris. Bekymringen gælder især for børn og familier med lav indkomst. Vi forudser, at børnene fortsat vil opholde sig på eller omkring skolen uden at være tilmeldt FO, og dermed være uden opsyn og voksennærvær.

Der er pladmæssige udfordringer, hvis 6. klasserne skal være i FO, og hvis det bliver vedtaget, at skolebiblioteket/PLC også skal rykke ind på Nordstjerneskolens, er der ganske enkelt ikke plads. Såfremt det alligevel besluttes, er det afgørende, at det først træder i kraft, når skolen er færdigrenoveret i forbindelse med fugtskaderne.

Ramløse fødeskole til Bjørnehøj?

Såfremt Ramløse skole fremadrettet bliver fødeskole til Bjørnehøjsskolen vil det naturligt få konsekvenser for elevtallet i udskolingen på Nordstjerneskolens. Vi forudser, at forældre i Skærbød ud fra lov om frit skolevalg vil foretrække, at deres børn starter enten på Bjørnehøj eller på Nordstjernen, for at deres børn kan gå på samme matrikel gennem hele skoleforløbet.

27. Øge undervisningstimetallet

Langt de fleste lærere på Nordstjerneskolens underviser allerede 780 timer

Baggrunden for, at nogle lærere ikke underviser til max. timetallet er:

- Varetagelse af øvrige undervisningsrelaterede opgaver (uddybnet nedenfor)
- Tillidshverv (TR/AMR)
- Kompetenceudvikling, eks. vejlederuddannelse, linjefagsuddannelse eller merit
- Aldersreduktion jvnf. Overenskomsten
- Nedsat undervisningstimetal for nyuddannede jvnf. Læreraftalen
- AULA-administration, Min Uddannelse-tovholder
- Udvidede opgaver i forbindelse med tilsyn af faglokaler (sløjde, madkundskab)
- Skemalægning, koordinerende funktioner uddelegeret som følge af besparelser på ledelse.
- Nedsat tid (flex eller andre aftaler)

De øvrige undervisningsrelaterede opgaver omfatter primært forebyggende indsatser på skolerne.

- IT-vejleder – udvikling og understøttelse af den IT-baserede undervisning
- Læsevejleder – læseindsatser for ordblinde, tovholder for IT-kompenserende støtte til læsesvage, læsetests, læringsdialoger/klassekonferencer
- Matematikvejleder – forebyggende mat. indsatser, matematiktests, læringsdialoger/klassekonferencer
- Bevægelsesvejleder – understøtter opfyldelse af Reformen, sikrer bevægelse med kvalitet
- LKT-vejleder – forebyggende indsatser for at øge inklusion
- SSP-kontaktlærer
- Praktikvejleder- koordinator og brobygger mellem skolen og læreruddannelsen
- Koordinatorer

Derudover er der lejrskolerne, som understøtter fællesskabet i klassen.

Udover de fagopdelte timer er der timeforbrug til:

- Holddelinger i fransk/tysk
- Holddelinger i nogle af de kreative fag, dette kan skyldes flere faktorer f.eks. lokalestørrelser, antal elever i klasserne
- Holddeling i idræt: Dreng-pige hold
- Undervisning for de elever, der ikke går til konfirmationsforberedelse

Folkeskolen skal etablere faglige og sociale indsatser indtil 9 timer indenfor skolens ramme (§3 stk4). Det betyder i praksis, at vi bl.a. har oprettet en Familieklasse og midlertidige gruppeordninger mhp. at øge og understøtte inklusionen. En forøgelse af lærernes undervisningstid vil betyde en besparelse på vejledertimerne og de forebyggende indsatser. Konsekvensen af dette bliver, at flere børn må indstilles til special foranstaltninger. Det medfører et øget pres på PPR-ressourcer samt et merforbrug på SP-området. Konsekvensen vil også være, at de mest veluddannede lærere med vejlederuddannelser vil søge væk. En besparelse på vejledertimer vil også få konsekvenser for de faglige indsatser og den kollegiale sparring og vejledning ift. den enkelte elevs progression og lærernes faglighed ind i opgaven. Dette vil medføre en forringelse af lærernes arbejdsmiljø, et forøget pres for den enkelte lærer med risiko for et forøget sygefravær, fordi der ikke er mulighed for at få kvalificeret vejledning til løsning af svære og komplekse opgaver. LU henleder i øvrigt opmærksomheden på, at undervisningstimer fra 750-780 timer udløser forhøjet tillæg jvnf. lærernes overenskomst.	
Fra LU på Sankt Helene Skole udtaler vi, at vi ikke har lyst til at pege på matrikel lukninger, da det er en politisk beslutning. Punkt 5. Fjernelse af samarbejdstimer mellem lærer og pædagoger kan på sigt medføre øgede rammer på SP-området. Det bliver svært at rekruttere og fastholde pædagogisk personale. Punkt 6,7,8,9,10,13, 24,25,26: Alle punkterne har med tildelingsmodellen at gøre. Det er svært at gennemskue besparelserne, da det tilsyneladende er forskellige beregningsmetoder, der anvendes. Konsekvenserne er, uanset hvad, at der bliver dårligere vilkår for elever, pædagoger og lærere – altså et dårligere undervisningstilbud i Gribskov kommune. Dette har igen betydning for valget af skole og arbejdsplads samt tilflytning til kommunen. Punkt 11:Børnebyråd: Den demokratiske proces er fin, men økonomien bag kan justeres ned. Alle ungetilbud er bedre end ingen, da det på sigt kan medføre dårlig adfærd. Punkt 17: Vi bakker dagbehandlingsstedet op, da et internt tilbud ville kunne halvere udgiften/barn. Punkt 19:Hver leder har 20 ansatte under sig med de klasser og møder der hører med til dette. Man kan ikke optimere det mere. Reduktion af ledere tæt på vil medføre et dårligere arbejdsmiljø. Punkt 21: Jo ældre eleverne er jo færre vil der komme i FO, men på SHS er det en god løsning. Punkt 27:Vi kan ikke forholde os til ikke underbyggede tal. De besparelser vi peger på er ikke borgernære besparelser, nemlig administration. Gennemgå udliciteringer af serviceaftaler med tættekam, da der kan være penge at spare her.	LU Sankt Helene Skole
Ramløse Skole er rigtig ærgerlige over den usikkerhed, der er skabt, da der i processen frem til høringsmaterialet blev tilgængeligt, blev talt om skolelukninger. Det førte til stor usikkerhed i forhold til skolens fremtid, og fik flere forældre til at skrive deres børn op til privatskoler. Det gør det vanskeligt at øge andelen af distriktets børn, som vælger Ramløse Skole til. Vi har siden skolens selvstændiggørelse kæmpet med at skabe tryghed ved skolens udvikling, og har på alle parametre skabt øget trivsel. Det gælder elevtrivsel, personaletrivsel og forældretilfredshed. Det er et arbejde, vi er stolte af, og som er skabt gennem en stor indsats af alle parter i skolens liv. Arbejdet er dog sat noget tilbage med de politiske udmeldinger omkring skolelukninger. Vi var glade, da vi fik	Ramløse Skole LU

vores selvstændighed tilbage i foråret 2019 men oplever desværre, at vi nu er slået tilbage til start. Vi håber at vi sammen kan få genskabt tilliden til skolens virke. Vi er nået langt i forhold til at lave samarbejde på matriklen. Vi er opmærksomme på, at skolelukninger er nævnt som mulige veje at gå. I den forbindelse er det vigtigt at nævne, at vores bygninger rummer mange funktioner udover vores alment skole: RAM-huset, kunstværkstedet, specialbørnehave, Skolehus (internt specialtilbud), FO, børnehave og vuggestue. Vi er kommet langt i processen med at bruge hinanden til alles gavn, hvilket ville sættes overstyr ved en skolelukning.

Vi er positive omkring høringsmaterialets forslag om, at vi bevarer vores selvstændighed, men gøres til fødeskole til Bjørnehøj. Vi har et fint samarbejde med Nordstjerneskolens, som vi er fødeskole til i dag, men oplever i spørgeskemaundersøgelsen, som blev gennemført om til og fravalg af Ramløse Skole, at der blev peget på, at man er usikker på at skifte til Nordstjerneskolens. Vi ser, at de to lokalsamfund (Ramløse og Annisse) minder om hinanden. Vi er selvfølgelig også positive omkring at ændre i skoledistrikterne, så Skærød hører til distrikt Ramløse.

Generelt i forhold til høringsmaterialet så er det stærkt bekymrende for vores fælles skolevæsen, at der lægges op til så massive besparelser. Vi undrer os over, at der ikke kigges på besparelser i administrationen, i stedet på de borgernære opgaver som dagtilbud, skole og ældre. Vi har kigget lidt på nøgletal på www.kendindkommune.dk og kan se, at Gribskov bruger mange resurser på administration sammenlignet med resten af landet. Derfor undrer det os, at vi i høringsmaterialet ikke kan se noget om besparelser på dette område. Vores oplevelse som medarbejdere er, at der findes mange konsulenter i kommunen, både eksterne og interne, som ofte genererer ekstra arbejde på skolen, uden at det viser direkte effekt på elevernes trivsel og faglige udvikling. Vi har behov for, at udviklingen af skolen i højere grad faciliteres af os selv, da det giver større effekt og forankring i personalegruppen.

Vi er ikke i stand til at forholde os til de mange ting i sparekataloget, da vores indblik i de øvrige områder er begrænset. I forhold til skoleområdet er der dog meget store serviceforringelser, der ligges op til. I forhold til samarbejdstimerne mellem Skole og FO, så vil yderligere besparelser på disse gøre det meget vanskeligt at fastholde medarbejdere, da der kun vil kunne tilbydes ansættelser med meget få timer ugentligt. Noget af dette kan dog opvejes ved at indføre Mini FO, så pædagogerne kan læse mange timer i foråret. I forhold til at lade 6. klasserne gå i FO, så forventer vi ikke

at mange vil benytte sig af tilbuddet i Ramløse. Vi ser et stort frafald af elever i FO allerede i 4. klasse, da mange benytter sig af Idrætsværestedet i Ramløse Hallen.

I forhold til punkt 13, så synes vi, at den opnåede besparelse slet ikke står mål med de omkostninger, der er forbundet med at gøre en selvstændig skole til en afdeling. En af de ting, vi observerer som en stor udgift, er kørsel til specialtilbud. Måske kan der laves et kommunalt vedtaget serviceniveau i forhold til dette, så solokørsel undgås. Opgaven kan evt. løftes af personalet i tilbuddene, og give mulighed at benytte køretøjerne i den pædagogiske praksis i løbet af skoledagen. Man kan få lavet en businesscase på hvad det vil koste at lease nogle minibusser (op til 9 pers. Incl chauffør), kontra priser på de nuværende kørselsordninger. Alternativt kan kørslen placeret under ungdomsskolen, som allerede har køretøjer.

I den samlede personalegruppe er vi meget optagende af, at man ikke skærer alt, der handler om børnedemokrati, væk. I forhold til skolen, så vil besparelser på vikartildeling, materialer, ledelsesspænd, samarbejdstid, mindre kompetenceudvikling og flere UV lektioner, gøre Gribskovs samlede skolevæsen meget mindre attraktivt som personale, og det vil kunne mærkes på kvaliteten af børnenes skolegang. På Ramløse Skole har alle lærere de 26 UV lektioner, som den nyligt indgåede aftale giver mulighed for. De eneste, der ikke har dette timetal, er de tillidsvalgte og en nyuddannet lærer jf. aftalen.

MED-udvalget har valgt at give høringssvar både på: - områder som MED-udvalget mener bør undersøges de økonomiske konsekvenser af - konsekvenser for kerneopgaven ved besparelser på de områder der er sendt til høring MED-udvalget peger på følgende: <u>Samlet konklusion:</u> <i>MED-udvalget anbefaler at man ikke besparer på skolernes almenramme. Der er gennem de senere år flyttet midler fra almenrammen til eksempelvis SP-rammen.</i> Tilskudsbevillingen til privatskolernes FO <u>Konklusion:</u> <i>MED-udvalget mener at dette tilskud bør bortfalde. Et lignende tilskud ydes ikke til de kommunale fritidsordninger på de kommunale skoler.</i> En kommune kan vælge om de ønsker at give tilskud til SFO på privat skolerne (Det er frivilligt for kommunen, om kommunen vil yde tilskud efter friskolelovens § 23, nr. 1). I budgetbogen for 2018-21 står : Udgifter til SFO ved privatskoler De forventede udgifter til SFO for privatskoleelever udgør 4,3 mio. kr. Taksten for 2018 er 7.699 kr. pr. elev pr. år. (kilde budgetbog 2018-21) Mini-SFO Alme Skole fik i 2017 et tilskud på 105.000 kr. til at afholde Mini-SFO for kommende 0. klasse elever. Månedstaksten var i 2017 2.350 kr. (kilde budgetbog 2018-21) Driftudgifter ved de "små " matrikler <u>Konklusion:</u> <i>MED-udvalget mener at det bør undersøges hvor stor en besparelse der vil være ved matrikellukninger på de skoler, hvor der er små enheder.</i> Ud fra et økonomisk perspektiv skal der være mindst 21,8 elever i en klasse for at den er økonomisk rentabel. Derudover er der ved drift af en enhed særskilt udgifter til: - ledelse - sekretær - pedel - vedligeholdelse af bygningsmassen Midler til specialpædagogiske indsatser (SP): <u>Konklusion:</u> <i>MED-udvalget mener at styringen af økonomi samt beslutningskompetence bør ligge i samme "center". Således at visitationerne til de specialiserede tilbud træffes af PPR, som ligeledes bør varetage det økonomiske ansvar. MED-udvalget mener at der er økonomiske fordele ved at give den eksisterende proces et tjek.</i> <i>MED-udvalget anbefaler at skolernes inklusionsprocesser og tiltag styrkes og drøftes.</i> <i>MED-udvalget mener at det bør etableres flere interne tilbud, f.eks skoledagbehandlingstilbud, som kan sikre større tilbageløb til almenskolen.</i> <i>Derudover mener MED-udvalget, at der kan spares på transport til tilbud uden for Gribskov kommune.</i> <u>I budgetbogen 2018-21 står:</u> SP-rammen skoler Gribskov Kommune lægger stort set alle midler til specialpædagogiske indsatser ud til skolerne fordelt efter elevtal og socioøkonomiske faktorer. Skolerne "betaler" derefter for alle specialpædagogiske indsatser, på egen skole og på andre skoler, ud af den sum for de elever, der hører til det pågældende skoledistrikt. Formålet med modellen er at: • udvikle kvalitativt bedre løsninger tæt på elevernes lokale miljøer, og dermed øge effekten af de specialpædagogiske indsatser • overholde de økonomiske rammer og over tid at flytte ressourcer i retning af det almene område • skabe en tæt kobling mellem fagligt ansvar, beslutningskompetence og det	MED-udvalget på Gilbjergskolen
---	---

økonomiske ansvar

- skabe gennemsigtige og tydelige visitationsprocesser
- opbygge skolernes kompetencer i forhold til at løse specialpædagogiske opgaver på egen skole.

(kilde: budgetbogen 2018-21)

Servicering af skoler og Fo på konsulentniveau ifht KAN-opgaver

Konklusion:

MED-udvalget anbefaler, at man decentralisere opgavevaretagelsen.

Eks.:

- effektprogram - herunder udgifter til Rambøll
- MU
- AULA
- varettagelse af lærerpraktikanter
-

Skolernes svømmeundervisning

Konklusion:

Svømmeundervisningen som besparelse, herunder elevkørsel fra skolerne til svømmehallen.

Kørsel

Konklusion:

Kan man optimere Flex-trafikken, så det kan findes en besparelse.

Vi har eksempler på, at elever på samme vej, bliver afhentet af to forskellige biler.

IT- servicering af skolerne:

Konklusion:

MED-udvalget anbefaler at man kigger på en besparelse på IT ifht behovet for servicering af skoleområdet.

MED-udvalget mener at IT afdelingen alene bør sikre sikker drift ifht adgangene . Alt indkøb af devices samt vedligeholdelse af samme kan varetages på skolerne.

Skolerne har alle IT vejledere, som varetager de daglige tekniske og didaktiske opgaver på skolerne i relation til skolernes behov. Det er afgørende for høj effekt at IT medarbejderen har grundigt kendskab til skolen og skolens behov og kompetencer.

Stop med at implementere nye IT systemer

Konklusion:

MED-udvalget peger på, at HK - opgaver, der er flyttet fra HK området til AC niveauet, bør

komme tilbage til HK området. Således at opgaver løses i tilknytning til drift samt med HK-lønninger i stedet for AC - lønninger.

Konsekvensbeskrivelse ved de indsendte høringer på skoleområdet:

UV-timetallet

Rettelse til materialet:

Der undervises maks 26 lektioner pr lærer i Gribskov jvnf aftalen mellem GK og DLF (kilde : arbejdstidsaftalen). En forøgelse af lektionstallet vil derfor betyde, at lærerne i Gribskov vil blive stillet ringere end f.eks lærerne i Halsnæs.

Konklusion:

MED-udvalget er bekymret for at en forringelse af aftalen for lærerne i Gribskov, vil få konsekvenser for muligheden for at rekruttere lærere til Gribskov. En del af grundlaget for aftalen mellem GK og DLF var at sikre bedre rekruttering.

Antallet af timer som den enkelte lærer underviser:

Rettelse til materialet:

Det er uigennemskueligt, hvordan tallene er generet. Tallene fremstår misvisende ifht de faktiske tal.

Konklusion:

MED-udvalget mener at det vil få konsekvenser for kerneopgave, hvis lærerne ikke

sikres den fornødsde tid til de øvrige opgaver, ligesom at MED-udvalget mener at skolerne vil få svært ved at leve op til folkeskoleloven på flere områder, ifht en besparelse betyder at den enkelte lærer skal undervise flere timer om ugen.

Beskrivelse af "øvrige opgaver" der varetages af lærerne:

Af skolernes opgaveoversigter fremgår det, at langt de fleste lærere underviser 780 timer.

Baggrunden for, at nogle lærere ikke underviser til max. timetallet er:

- Varetagelse af øvrige undervisningsrelaterede opgaver (uddybnet nedenfor)
- Tillidshverv (TR/AMR)
- Kompetenceudvikling, eks. Vejlederuddannelse, linjefagsuddannelse eller merit
- Aldersreduktion jvnf. Overenskomsten
- Nedsat undervisningstimal for nyuddannede jvnf. Læreraftalen
- AULA-administration, Min Uddannelse-tovholder
- Udvidede opgaver i forbindelse med tilsyn af faglokaler (sløjde, madkundskab)
- Skemalægning, koordinerende funktioner uddelegeret som følge af besparelser på ledelse.
- Nedsat tid (Flex eller andre aftaler)

De øvrige undervisningsrelaterede opgaver omfatter primært forebyggende indsatser på skolerne.

- IT-vejleder – udvikling og understøttelse af den IT-baserede undervisning
- Læsevejleder – Læseindsatser for ordblinde, tovholder for IT-kompenserende støtte til læsesvage, læsetests, læringsdialoger/klassekonferencer
- Matematikvejleder – forebyggende mat. Indsatser, matematiktests, læringsdialoger/klassekonferencer
- Bevægelsesvejleder – understøtter opfyldelse af Reformen, sikre bevægelse med kvalitet
- LKT-vejleder– forebyggende indsatser for at øge inklusion
- SSP-kontakt lærer
- Sprogvejleder- udvikling og implementering af sprogstrategier for at understøtte det nationale fokus på internationalisering i folkeskolen
- Praktikvejleder- koordinator og brobygger mellem skolen og læreruddannelsen
- Koordinator- afd. eller FPT koordinator- udvikling og koordinering af skolens udvikling samt inklusionsindsatser på skolen

Derudover er lejrskoler som understøtter fællesskabet i klassen

Udover de fagopdelte timer er der timeforbrug til:

- 2- lærer ordninger (for at understøtte inklusion både fagligt og socialt)
- 2-lærer ordninger ved store klasser særligt i indskolingen
- Svømmeundervisning
- Holddelinger i fransk/tysk
- Holddelinger i nogle af de kreative fag, dette kan skyldes flere faktorer f.eks. lokalestørrelser, antal elever i klasserne
- Holddeling i idræt ; drenge-pige hold

MINI-FO

Konklusion:

MED-udvalget anbefaler, at man etablerer Mini-Fo på Bjørnehøjsskole, Gribskolen, Ramløse og Gilbjergsskolen

Tidlig FO start (1.maj)

Konklusion:

MED-udvalget anbefaler, at man etablerer tidlig FO-start.

Ved at vælge tidlig skole/FO-start vil vi i indskoling og FO få bedre tid til at sikre de kommende 0. klassebørn en god skolestart. Vi vil kunne opnå et bedre kendskab til børn og forældre, og på den måde skabe bedre betingelser for mødet med det enkelte barn i skolen.

Derudover vil den længere indkøring til skolen give børnene bedre tid til at danne vigtige relationer til hinanden før skolestart, og give børnene mulighed for, at "smage" lidt på, hvordan det er at være på skolen. Spise sammen, række hånden op, her må man lege og færdes m.m. Vi mener, alt i alt, at en tidlig skole/FO start kan være medvirkende til at gøre børnenes skolestart lettere, da de ved skolestarten i august har lært omgivelserne, det pædagogiske personale (både pædagoger og lærere i indskolingen) og deres klassekammerater at kende, og derved kun behøver at forholde sig til deres nye klasser. Det handler i høj grad om, at skabe den nødvendige tryghed for vores nye børn og forældre.

Samarbejdstid skoler og FO:

Konklusion:

MED-udvalget anbefaler ikke, at man besparer på samarbejdstiden mellem skole og FO.

Skolepædagogens profil skal altid forstås i tæt sammenhæng med de politiske målsætninger for børne- og ungeområdet:

- Alle børn og unge løftes fagligt, så det enkelte barn og den enkelte unge oplever faglig progression og udnytter sit potentiale uanset social baggrund.
- Alle børn og unge har sociale og relationelle kompetencer til at indgå i fællesskaber.
- Børn og unges trivsel og sundhed styrkes.
- Flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse.

6. klasser som del af nuværende FO 3-5-klasse.

Konklusion:

MED-udvalget anbefaler at fritidstilbuddene for 6.kl flyttes til skolerne.

Der vil eksempelvis være muligheder for at skabe et differentieret ungemiljø i klubdelen, da børnene i 5. og 6. klasse ønsker andre aktiviteter end børnene i 3. klasse. Vi mener også, at det er helt naturligt, at børnene i 6. klasse får mulighed for at være en del af det fællesskab, der er. Lige nu er det de eneste børn der skal forlade matriklen for at være en del af et fritidstilbud. Ved at inkludere børnene i 6. klasse vil børnene også have mulighed for at benytte et fritidstilbud hver dag med pædagogisk personale, der kender dem igennem flere år. Personalet er også dagligt i kontakt med børnene og deres lærere i skoletiden. Dette er endnu et sikkerhedsnet i forhold til at varetage børnenes trivsel og udvikling.

Afslutningsvis har MED-udvalget en undren over beslutningen om at A-siden og B-siden ikke kan afgive et samlet høringssvar.

LU-Bjørnehøj har på et ekstraordinært 26.09.19 møde drøftet Gribskov Kommunes udfordringer med økonomien.

Vi opfordrer til, at byrådet tager de nødvendige beslutninger ift. at sikre økonomisk stabilitet i en længere periode – herunder at polstre likviditeten.

Vi indstiller til byrådet at SP-området analyseres nøje med henblik på en bæredygtig økonomisk, faglig og pædagogisk model – herunder skolernes økonomiske deltagelse. Den nuværende model er ikke holdbar i længden.

Vi henstiller til byrådet, at man gentænker skolestrukturen med særlig fokus på økonomisk bæredygtighed – herunder antallet af matrikler.

Vi opfordrer til en mere effektiv og professionel organisering af kommunens administration.

Skulle byrådet beslutte at skære økonomisk ift. det almene undervisningsområde, opfordrer vi til at byrådet tager politisk stilling til hvilke opgaver, der enten ikke skal løses eller løses på et lavere niveau.

Vi har noteret os, at administrationen i sparekataloget understreger at de kommende besparelser ikke kan løses via effektivisering, men vil betyde serviceforringelser (Mikkel Damsgaards på mødet d. 26/9).

LU-Bjørnehøj

Vi henstiller til at byrådet får udarbejdet en kommunikationsstrategi ift. at orienterer borgerne grundigt om den nye økonomiske virkelighed og hvilke forventninger, der kan indfries.	
Det er for LU på Gribskolen vanskeligt at pege på besparelser indenfor eget område. Skole/FO-området er de seneste år skåret helt ind til benet, og derfor vil vi kun nedenfor kommentere på de enkelte punkter i sparekataloget. Vi vil dog helt generelt opfordre til, at besparelserne findes på områder, der ikke omfatter de borgernære velfærdsområder. Men at der i stedet ses på besparelser indenfor forvaltningsområdet. Evt. rykke opgaver fra forvaltningen ud på skoleområdet. F.eks. kan alt lønstyring blive lagt ud til de enkelte skoler. Som det er nu, er der to personer ind over den samme opgave Vi vil opfordre til at indkøbsaftalerne og brugen af disse ses efter. På skole/fo-området benyttes indkøb som en integreret del af det pædagogiske arbejde. Derudover bruger personalet uforholdsmæssigt meget tid på at finde varerne i aftalerne. Ofte er det heller ikke muligt at finde de nødvendige varer. Ofte kan varerne findes billigere og i bedre kvalitet i almindelige butikker. Vi kan fra LU's side godt blive nysgerrige på, hvad det koster at drifte indkøbsaftalerne. Vi kan ikke i det udleverede høringsmateriale gennemskue, hvordan forvaltningen er kommet frem til de udmeldte besparelser. Vi stiller derfor generelt spørgsmålstejn ved om de ønskede økonomiske effekter kan opnås. Til forslag nr. 4 og 5: • På Gribskolen er der et veletableret samarbejde med de omkringliggende institutioner omkring brobygningsarbejde, der sikrer en god start. Der er lagt et stort arbejde i dette, og vi arbejder kontinuerligt med at sikre en god overgang. • Idet normeringen i FO er lavere end i børnehaver, finder vi at hvis forslaget skal udmøntes, at normeringen som altoverskyggende hovedregel skal bestå af uddannet pædagogisk personale. Ellers vil den forventede positive effekt forsvinde, med en vanskeligere skolestart og større behov for to voksne i klasserne i indskolingen til følge. • Mht. redueringen af samarbejdstimer kan det give rekrutterings- og fastholdelsesproblemer at fjerne samarbejdstimerne. Vi kan frygte at det ikke vil være attraktivt for pædagogisk uddannet personale at søge arbejde på FO. • Her er nogle få eksempler på nogle af de mange ting det pædagogiske personale bidrager til i skolen. ○ Skole/Fo samarbejdstimerne giver pædagogerne mulighed for at danne relationer til børnene og deres forældre ud over skoletiden. Vi er derved ofte en gennemgående voksen i børnenes hverdag. ○ Pædagogerne kan udføre særlige indsatser for børn der i perioder kan være særligt udfordrede og kan give sparring til lærerne i hverdagen. ○ Pædagogerne har fokus på og bidrager med særlige forløb for at fremme trivslen, sociale relationer og det sociale samspil mellem børn og i børnegrupper. ○ Giver lærerne mulighed for i undervisningen at lave holddeling, differenceret undervisning og tage på ekskursioner med klasser. ○ Står ofte for motorik og bevægelses fremmende hold, legepatrulje og skilsmissegrupper mm. Til forslag nr. 6, 7, 8, 9, 10, 24 og 25: • Forslagene har karakter af en grønthøster, hvor det bliver op til den enkelte skole og FO at træffe beslutningerne om, hvor besparelserne skal findes. LU er af den opfattelse at Byrådet bør tage ansvaret for besparelserne. • Særligt til forhold til forslag nr. 7 skal behovet for kompetenceudvikling også	LU Gribskolen

vurderes ift. kravene i folkeskoleloven om linjefagsuddannede undervisere. Skæres der i kompetenceudviklingen, risikeres det, at målsætningen ikke opnås. Og det bliver sværere at fastholde og rekruttere personale

- Mht. vikardækning bruges der i forvejen i dag flere penge på vikardækning end der tildeles. Dette til trods for at vi på Gribskolen har et fravær omkring 4%. Den nuværende tildeling giver ca. 40 klokke timer pr. ansat på årsbasis. Dette dækker lige akkurat afholdelse af 6. ferieuge.

Forslag 11:

- De beskrevne tiltag ser vi som gode for elevernes dannelsesproces. På Gribskolen ser vi os i stand til selv at løfte den demokratiske dannelse gennem bl.a. elevråd. Derfor kan børnebyrådet bl.a. afskaffes
- Vi opfordrer til, at Gang i Gribskov bibeholdes. Tiltaget er med til at trække elever med ind i fællesskabet.

Forslag 13:

- Vi vil klart fraråde en reduktion af selvstændige skoler samt matrikler
- Der er behov for ledelse tæt på for at sikre et godt arbejdsmiljø
- Vi har svært ved at gennemskue de beregninger, der er lagt for forslaget.

Forslag 14:

- Vi har på Gribskolen oplevet en positiv effekt af at FSI, PPR mm. er rykket tættere på vores hverdag

Forslag 17:

- Vi tilslutter os til fulde tankegangen, og kan se et stort økonomisk potentiale i dette. Vi opfordrer til, at man undersøger muligheden for at udvide antallet af pladser

Forslag 18 og 19

- På Gribskolen har vi allerede reduceret skoleledelsen med en fuldtidsstilling, og det samme er gjort på FO

Forslag 21

- Det er allerede et velfungerende klubtilbud i kommunen. Vi opfordrer til at eleverne bibeholdes på Karlsminde
- Hvis 6. klasserne skal blive på skolen, er det vores vurdering at langt størsteparten vil fravælge klub.

Forslag 22:

LU finder forslaget om sammenlægning af ungdomskulturbuse meget uhensigtsmæssigt og kortsigtet. En nedlæggelse af Remisen vil medføre, at de unge igen vil hænge på gaderne med hvad deraf følger af potentiel ungdomskriminalitet og anden uhensigtsmæssig adfærd. På sigt vil det formentlig medføre øgede udgifter til SSP-arbejde og andre indsatser for unge på kanten. I forvejen finder LU, at der er for få steder, unge kan opholde sig i fritiden, når de bliver for gamle til Karlsminde og lign. I Græsted hænger de unge meget ud i Folkeparken, hvilket dels kan medføre en utryghed for andre brugere af parken, dels et øget behov for vedligehold og oprydning. Og det kan også medføre de ovenfor nævnte konsekvenser i form af bl.a. øget småkriminalitet. De unge vil formentlig helt fravælge ungdomskulturhuset i Helsingør, da den offentlige transport er begrænset og meget besværlig – især i ydertimerne.

Forslag 26:

- Vi opfordrer til, at processen genoptages omkring indflytning af daginstitutioner på Tingbakkeskolen. Beslutningen skal tages på et oplyst grundlag, hvor alt er regnet igennem. Og med den opmærksomhed at den fulde effekt først kan opnås efter en årrække.
- Vi retter en opmærksomhed på, at der er planlagt etablering af lejligheder i det gamle sygehus i Esbønderup. Dette vil sandsynligvis give et øget børnetal på Tingbakkeskolen.

Forslag 27:

- Vi kan ikke genkende at lærerne i Gribskov Kommune underviser 25 lektioner. Udgangspunktet i aftalen med DLF er 26 lektioner.
- På Gribskolen er der reduceret i undervisningstiden med 27,6 lektioner. Hvilket til svarer lidt mere end en fuldtidsstilling

PUNKT 11:

HOP-puljen giver børn og unge mulighed for at få en økonomisk starthjælp eller et økonomisk boost til en aktivitet eller et projekt, de brænder for og de får mulighed for at udvikle deres kreative og innovative evner til brug senere i livet. Ansøgerne får ved at have den økonomiske hjælp mulighed for at udvikle det de brænder for til glæde for dem selv og for andre, der får glæde af det pågældende projekt. HOP-puljen er ikke til drift af den pågældende aktivitet. Der er kun udgift i denne pulje, når børn og unge søger den. Gribskov Ungdomsskole anbefaler, at der fortsat vil være økonomisk støtte til børn og unge, der er initiativtagere og søger HOP-puljen. Vi mener, det skal være op til politikerne at sætte den økonomiske ramme.

Ungdomsrådet arbejder med ungeinddragelse og ungedemokrati. Ungdomsrådet er de unges talerør. Ungdomsrådet arbejder for at give de unges syn på lokalsamfundet og de aktuelle emner, der er i kommunen, tilkende og kan være en relevant samarbejdspartner for kommune og politikere. Ungdomsrådet giver de unge et medansvar i ting, der vedrører deres liv. De lærer at have indflydelse og medansvar.

Børne/unge demokrati er vigtigt at have. Det er børnenes fundament i det videre demokratiske liv.

Børnebyrådet har en stor betydning for skoleelevers forståelse af demokrati. De lærer, hvordan en kommune styres politisk og hvordan man kan forhandle om ting, der betyder noget for dem og deres skole.

Børn og unge høringen giver alle elevråd (både fra private og offentlige skoler) en mulighed for at mødes og have en dialog og få en indsigt i et aktuelt tema i samfundet. Temaet vælges af Fælles Eleverådet. De planlægger dagen og er værter på selve høringen. Børn og unge høringen giver elevrådene mulighed for at komme i dialog med lokalpolitikere og høre deres syn på det aktuelle tema. Børn og unge høringen er med til at lære børn og unge at forholde sig nysgerrigt og kritisk til samfundet omkring dem og tage temaet med ud på deres skoler og arbejde videre med det der.

Gang i Gribskov er en vigtig brik for Gribskov Ungdomsskole. Under Gang i Gribskov tilmelder 10 - 15 % af vores Ungdomsskoleelever sig. Gang i Gribskov giver os mulighed for at komme i dialog og vejlede unge, der normalt ikke kommer i klubberne, til at vælge de hold de har brug for enten for at udvikle dem fagligt, socialt eller give dem en oplevelse, de kan tage med ind i voksenlivet. Gang i Gribskov er en katalysator for de unge til at få øjnene op for de mange fritidstilbud, der er i kommunen og ved at kort prøve dem af kan det være en vej ind i et aktivt fritidsliv.

PUNKT 21:

Gribskov Ungdomsskole favner de unge, hvor de er i deres udvikling. Vi tilbyder dem et fritidstilbud, hvor de er med til at sætte rammerne – enten i Fritidsklubben eller i Gruppeordningen. Relationerne til de unge er klubmedarbejdernes stærkeste redskab. Vi møder børnene med vores forskellige fagligheder, interesser og forcer og ud fra vores konkrete viden om børn og unges livsvilkår og vores intention om at understøtte relationerne. Unge mennesker har behov for et miljøskifte. Ved at komme over i et andet miljø og andre sammenhænge, stimuleres de unges udviklingsmæssigt. Et miljøskifte for 6. classes eleverne er vigtigt, idet de er i den begyndende pubertet, som igen er en af de store grundsten i begyndelsen på voksenlivet. At være teenager kan være svært. Vi har en bred erfaring i arbejdet med unges overgange. Vores force er, at vi har mulighed for at have aktiviteter, som de unge finder interessant og udvikler

LU – Gribskov
Ungdomsskole

dem. Når de føler sig trygge hos os, oplever vi, at de ofte åbner sig og fortæller om deres udfordringer enten hjemme eller i skolen. Her vil der være en Fritidsklub medarbejder, som lytter til, hvad de har på hjertet. Efterfølgende vil den pågældende medarbejder overveje, om de blot skal lytte, give et råd, kontakte forældrene og herefter de fremskudte rådgivere, som vi har fået opbygget et solidt og udviklende samarbejde til.

I Fritidsklubben arbejder vi med de unges muligheder for at skabe sig en identitet og rolle i det sociale fællesskab. At komme i Fritidsklubben giver de unge mulighed for at udvikle deres identitet og måske skabe grobund for en ny rolle i deres omgangskreds. Fritidsklubberne er det optimale sted for en 6. klasses elev, der så småt er ved at komme i puberteten at møde andre med de samme interesser – om det er rollespil, computerspil, knallert, bage eller hvad de finder interessant, har Fritidsklubberne mulighed for at arbejde med deres interesse og at sætte dem sammen med andre 6. klasse elever fra andre skoler, der har tilsvarende interesser. Gennem dette fælles tredje, mener vi, at de unge udvikler nogle sociale relationer, som er identitetsskabende for dem. Puberteten træder ind på forskellige tidspunkter i de unges liv. I Fritidsklubberne oplever vi, at de unge møder ligesindede rent udviklingsmæssigt og samtidig har de mulighed for at spejle sig i andre unge, som er et udviklingstrin længere fremme (for de meget udviklede kan de spejle sig i 7. klasserne, som har lov at komme i Fritidsklubberne om fredagen).

I Fritidsklubberne er de unge med til at sætte dagsordenen. Vi finder det vigtigt, at de er med til at bestemme, hvad der skal ske, hvilke aktiviteter, spil på pc'erne osv der skal være. Vi finder det vigtigt, at de unge bliver hørt og anerkendt og er medbestemmende på deres fritidsliv. De oplever derved, at deres mening betyder noget og at de er en del af et demokratisk fællesskab.

Gruppeordningen er til for unge, der på grund af deres funktionsevne ikke trives i den almene Fritidsklub og/eller Aftenklub. De unge i Gruppeordningen oplever langt mere trygge rammer end i Fritidsklubben/Aftenklubben. Gruppeordningen har mulighed for at støtte de unge, hvor de er udviklingsmæssigt samt arbejde udviklende med deres særlige behov. De unge har mulighed for at være i Gruppeordningen til de bliver 18 år, hvilket giver det pædagogiske personale mulighed for at arbejde de unge hen over flere udviklingszoner i de unges liv. Når de unge i Gruppeordningen er socialt klar, vil de have mulighed for en del af Fritidsklubben eller Aftenklubben. Det vil - for dem - være kendte voksne, som er med til at skabe et inkluderende fællesskab for dem og guide dem ind i inkluderende aktiviteter. De unge i Gruppeordningen har som regel ikke den nødvendige kompetence til at have sociale fællesskaber uden om klubben og derfor er klubben deres eneste mulighed for et socialt fællesskab. En del af det pædagogiske arbejde i Gruppeordningen er at udvikle de unge til at kunne begå sig socialt og med tiden selv kunne skabe sig et socialt netværk.

Vi arbejder med de unge i hele 6. klasse. Når de kommer i 7. klasse har de mulighed for at deltage i Ungdomsskolens aktiviteter. Ofte guider vi de unge, idet vi kender deres svagheder og forcer til at deltage i forskellige Ungdomsskole hold, som er med til at styrke lige præcis deres nærmeste zone for udvikling. De unges "ungdomsskoleliv" bliver skabt i Fritidsklubben. De unge lærer at færdes i et ungemiljø og det vil gøre overgangen til Ungdomsskolen tryk – det samme vil gøre sig gældende for Aftenklubben. I Fritidsklubben stifter de unge bekendtskab med den brede vifte af ungdomsskolehold og vi rekrutterer mange unge på vores hold via Fritidsklubben.

Cirkus Kanutski er et af Gribskov Ungdomsskoles flagskibe. En tredjedel af de unge, der deltager i cirkus, kender vi fra Fritidsklubberne. De vil blive en del af "cirkusgrundstammen" og være med til at lære kommende "cirkusbørn" op, hvilket gør, at vi hele tiden har unge, der bruger en del af deres sommerferie i cirkus. Hvis Fritidsklubberne bliver flyttet ud på skolerne, vil Cirkus mangle ca. 30% af de unge og en stor del af de voksne (de ansatte i Fritidsklubben), hvilket vil amputere og mindske

Cirkus Kanutski væsentligt.

Bliver Fritidsklubberne flyttet ud på skolerne kommer 6. klasses eleverne til at mangle et fristed i et miljø, der er anderledes end de vante rammer. De vil mangle muligheden for at udfolde sig, hvor der er plads og rum for at udforske ungelivet og nye fællesskaber. De vil ikke have mulighed for at danne nye venskaber på tværs af skoler, som er med til at skabe en større verden og forståelse for andre. De vil ikke have mulighed for at sige fra overfor det fællesskab, de er en del af i skoleregi og møde ligestillede.

Bliver Gruppeordningen nedlagt og de unge skal være på egen skole, vil de ikke have et sted, hvor de kan mødes med ligesindede unge, som de kan opbygge et socialt fællesskab med.

PUNKT 22:

Remisen er til for de 15 til 21 årige. Remisen er mulighedernes hus, der giver de unge mulighed for at præge deres egen fritid. De unge kan arrangere fester, pool-turneringer, hygge med en fim eller hvad de finder interessant. Remisen giver de unge mulighed for at møde unge fra andre skoler, som har samme interesser som dem selv. Eksempelvis er det et af de få steder i Gribskov Kommune, hvor unge har mulighed for at udfolde sig på skaterramper. Andre unge bruger Remisen til at vedligeholde deres sociale fællesskaber, de har dannet frem til 9. klasse. Disse fællesskaber kan have stor betydning og tryghed for de unge, når de skal ud på de videregående uddannelser. Et trygt socialt bagland kan være med til at fastholde de unge i deres ungdomsuddannelse. Nogle af de unge er nøglebærere og er ansvarlige for at åbne og lukke huset.

Det er et fristed på de unges præmisser -dog med nogle overordnede pædagogiske rammer. Der er mange bands der øver i Remisens musikcontainer. Musikcontaineren er i brug dagligt. Nogle af bandene spiller koncerter rundt omkring i Gribskov kommune (Bakkefest, Gillelejefestival og Musik i lejet) og de omkring liggende kommuner. At have et ungdomshus i Gilleleje er en præventiv stor fordel. Det er lettere at flytte de unge fra Kulturhavnen og over i Remisen frem for til U-huset i Helsingør. Den offentlige transport mellem Gilleleje og Helsingør er langvarig og kører ikke så ofte. Unge agerer ofte spontant og vil finde et alternativt sted i Gilleleje frem for at tage de offentlige transportmidler til Helsingør. De unge har med ungdomshuset mulighed for spontant at droppe ind og være sammen med andre unge fra lokalområdet. Remisen er et mødested for unge.

Familieiværksætterne under sundhedsplejen

Efter flere år med konceptet, har VIVE undersøgt effekterne af, at førstegangsfødende forældre har deltaget i FIV i Århus kommune. De foreløbige resultater viser, at især unge og familier med korte uddannelser vurderer, at deres barn trives bedre, sammenlignet med de førstegangsfødende forældre, som ikke har deltaget i FIV.

I Gribskov kommune har vi en stor del af unge og familier med kortere uddannelser. Vi ser nu, at både udsatte familier og de mere ressourcerstærke familier profiterer af både det faglige indhold, men også af netværksdelen. Særligt attraktivt er det for tilflytter familier, at der i Gribskov kommune er mulighed for hurtigt at komme ind i et netværk af ligesindede.

Familierne oplever, at de bliver støttet af hinanden i de udfordringer, der opstår for de nye forældre. Vi oplever styrken i, at det er begge forældre der deltager, så forældrene sammen udvikler sig som ny familie. Det er en enestående mulighed for fædre, der får ligestillede fædre at spejle sig i, og endvidere vil fædre have gavn af netværket, når de næste år skal på barsel.

Positive effekter af FIV er dokumenteret i Sverige. Her er det vist, at FIV har en

Børnesundhed

skilsmisseforebyggende effekt, fordi parforholdet styrkes. FIV øger forældrenes oplevelse af mestring og færre bekymringer. Det har den positive afledte effekt, at sundhedsplejersken skal køre ud i færre individuelle behovsbesøg hos de førstegangsfødende forældre.

Konsekvenser for førstegangsfødende forældre, hvis FIV spares væk:

- Familierne som skal deltage i 2020 er allerede blevet inviteret. Disse familier vil skulle informeres om, at tilbuddet stopper midt i deres forløb.
- Børn trives bedre, når forældrene har færre bekymringer og har et netværk at støtte sig til. Det er vi bekymrede for tabes på gulvet i Gribskov Kommune.

Konsekvenser for sundhedsplejerskerne, hvis FIV spares væk:

- Der må reduceres med en halv stilling.

Gribskovmodellen

Sundhedsplejens indsatser er i høj grad forebyggende og borgernære tiltag.

Vores tidlige indsatser, mens problemet er meget lille, er med til at begrænse de mere indgribende (læs: dyre) og specialiserede foranstaltninger til gavn for både børn og familier, samt kommunens

økonomi på det specialiserede børneområde.

Konsekvenser for borgerne, hvis Gribskovmodellen reduceres:

- I sundhedsplejen vil det medføre en reduktion i medarbejdertimer i en årrække. Det vil betyde et ringere tilbud til borgerne.
- Når vores samarbejdspartnere i Gribskovmodellen også bliver beskåret, kan Gribskov Kommune risikere, at den positive udvikling (færre underretninger, færre anbringelser og økonomien er på rette vej) i bedste fald vil stagnere, og i værste fald vil gå i den gale retning igen. Det er et eksperiment med Gribskov Kommunes udsatte børn og unge, som er meget risikabelt. På sigt kan det ende med at blive markant dyrere for Gribskov Kommune at spare på den tidlige forebyggende indsats.
- Tilbud som toethalvt-års-besøg som vi stod til at skulle udføre i samarbejde med institutionerne, vil ikke kunne gennemføres, gruppetilbud til overvægtige børn og opfølgende samtaler til dem og deres forældre i skolerne vil ligeledes ikke være muligt. Det vil sige mindre mulighed for tidligt at opspore og forebygge overvægt hos børn samt hjælpe de børn der har vægtproblemer. Overvægtige børn er et stigende og stort problem i Gribskov kommune.
- Familierne får i Gribskovmodellen hjælp så tidligt, at de oplever, at de har mulighed for og indflydelse på at ændre noget selv. De får hjælp på et tidligt tidspunkt i en begyndende negativ udvikling, hvor de er motiverede og støtten ikke er blevet indgribende i familiens liv.

Konsekvenser for sundhedsplejen, hvis Gribskovmodellen reduceres:

- Besparselsen i sundhedsplejen vil ikke kunne gennemføres uden en reduktion i medarbejdertimer og evt. afskedigelse. Da sundhedsplejens driftsbudget i forvejen er meget stramt, kan der kun tages af lønbudgettet til denne reduktion.

I henhold til *punkt 26*, er det B-siden af Børnesundheds opfattelse, at der er fordele for Gribskov Kommune ved at nedlægge matrikler på skole og/eller dagtilbud. Fordelene består i, at medarbejder- og lokale ressourcerne kan udnyttes mere optimalt. Det vil kunne sikre en højere faglighed og dermed en bedre kvalitet til gavn for børn og borgere.

Derudover vil en yderkommune som Gribskov Kommune kunne sikre fastholdelse og rekruttering af højt fagligt kvalificerede medarbejdere – også i fremtiden.

Forslag til alternative besparelser i Gribskov kommune:

- Fremfor at spare på det borgernære og børnene, der er vores fremtid, bør Gribskov kommune i stedet se på, om investeringer i prestigeprojektet

Nationalpark Kongernes Nordsjælland skal udskydes eller afvikles.	
Medarbejderne i PPR er bekymrede for hvilke konsekvenser de varslede besparelser på skole og dagtilbudsområdet vil medføre. Vi er bekymrede for en yderligere stigning i mængden af arbejdsopgaver, hvilket vil medføre et øget arbejdspress på medarbejderne i PPR, som sidste år fik et påbud fra arbejdstilsynet netop på baggrund af stor arbejdsomængde og tidspres. Vi er bekymrede for at dette vil gentage sig. Vi vil gøre opmærksom på, at serviceniveauet i PPR allerede er på et minimum. En del af vores arbejde ligger på det forebyggende område i form af rådgivning og vejledning samt optimering af forløb med henblik på at undgå at problemstillinger udvikler sig til mere omfattende sager. Man bør bestræbe sig på som minimum at bevare det serviceniveau i PPR vi har nu, hvis vi fortsat skal arbejde forebyggende med tidlig indsats og undgå at sagerne udvikler sig og ender som dyre indsatser og foranstaltninger. Familieskolen er en central del af Gribskovmodellen, og viser allerede positive resultater både ift. de konkrete familier og ift. besparelser. Det økonomiske formål med Familieskolen er at nedbringe udgifter til bl.a. skole-dagbehandling. Besparelserne sker på skolernes SP-ramme og myndighedsrammen, ved at inddrage familierne konkret ifm. Familiens mønstre og barnets adfærd ved tidligt at hjælpe familierne, helhedsorienteret og i nærmiljøet, så sagerne ikke udvikler sig og forandringerne er vedvarende. Derfor vil det være uhensigtsmæssigt at spare på dette tiltag, da det bør få tid til at arbejde for kommunen og forhåbentlig nedbringe mere omfattende foranstaltninger. De fremskrevne resultater fra bilaget "Gribskovmodellen - budgetanalyse" har vidst sig korrekte for de først afsluttede familier, hvilket bevirker at de langvarige besparelser allerede er påbegyndt. Personalet på Familieskolen løser desuden også andre opgaver ifm. Mere overordnede inklusionstiltag på klasse-/skoleniveau. Så lønningsudgifterne kan ikke kun sættes direkte op imod udgifterne til Familieskolen. Da vi i PPR arbejder indenfor et højt specialiseret område, hvor det er nødvendigt at holde sig opdateret på nyeste forskning samt tilgange og metoder, er det vigtigt, at der er mulighed for løbende kompetenceudvikling, hvorfor det ikke vil være hensigtsmæssigt at spare på dette område i PPR. Hvis Gribskov Kommune bliver nødt til at spare på serviceniveauet på børneområdet som det bl.a. foreslås, vurderes det af stor betydning at den daglige drift fungerer optimalt. Dette mener vi sikres bedst gennem et tæt samarbejde på tværs af hele børneområdet, hvilket Gribskovmodellen understøtter, kendetegnet ved et tæt samarbejde mellem det almene og det specialiserede børneområde var centralt ift. hurtigt og ukompliceret hjælp til udsatte børn og familier. Vi kan være bekymrede for, at løsninger bliver dyrere, nu hvor vi er opdelt i to forskellige centre. Vi foreslår derfor at vi bliver et samlet børneområde, som i højere grad kan sikre en effektiv anvendelse af medarbejdernes ressourcer i løsningen af kerneopgaven og dermed i relation til borgerne. <i>Vi foreslår at Team Familie- og Ungeindsats, Myndighed Børn Familie, FSI og SSP og Familieplejen flyttes sammen i Center for Børn og Unge i enten et samlet center med én centerchef og færre ledelseslag, eller en selvstændig søjle med én chef og færre ledelseslag.</i>	Medarbejderne i PPR
<u>Indledning:</u> Gribskov Kommune har behov for flere skatteborgere. Skatteborgerne har brug for gode tilbud der udvikler og tager vare på vores børn og ældre. Skatteborgere ser på	LU – Center for Social og Sundhed

servicen inden de flytter hertil. Vi skal tiltrække borgere til vores kommune ved at tilbyde gode, trygge forhold for vores børn og ældre.

Center for social og sundhed har været igennem en række omorganiseringer, ledelsesskift, personalegennemstrømning og flytninger. Først af alt er der brug for klare visioner og strategier samt ikke mindst arbejdsro for at kunne levere dagligt drift og service til vores borgere.

Børne-unge området

Der er lagt op til mærkbare besparelser på skole og institutionsområdet. Besparelserne indeholder reduktioner i udgifter til vikarer og ligeledes reduktion i undervisningstimerne pr. elev samt reduktion i pædagog/medhjælpertimer pr. barn i dagtilbud.

Der foreslås samtidig en reduktion i udgifterne til samarbejdet mellem skoler og FO.

Når man her lægger til at, der foreslås besparelser på "Gribskovmodellen" med en halv million kroner giver besparelserne, samlet set, store bekymringer for Gribskov Kommunes fremtidige økonomi.

For at komme i mål med at knække kurven på de stigende udgifter på specialområdet er netop "Gribskovmodellen" politisk besluttet som et værktøj til bl.a. at imødegå udviklingen i stigende udgifter på det specialiserede voksen- og børneområdet.

Formålet med "Gribskovmodellen" er jo netop en tidlig opsporing af børn, der viser begyndende tegn på mistrivsel. Det tværfaglige arbejde mellem lærer, pædagoger, socialrådgivere m.m. som nu er i sin vorden, vil få svære betingelser da reducerede ressourcer og mindre tid til børn i klasser og institutioner betyder mindre opmærksomhed og omsorg for det enkelte barn. Små signaler til begyndende mistrivsel kan overses og mistrivsel kan vokse sig større og forfølge et barn langt ind i voksenalderen med øgede kommunale udgifter til følge.

Skal vi knække kurven på den lange bane, må og skal vi have de fornødne ressourcer til at understøtte et godt børneliv og sætte ind på så tidligt et tidspunkt som muligt - det tjener sig ind på den lange bane.

Der er gennem årene oprettet flere og flere specialklasser i Gribskov Kommune.

Over 200 børn går dagligt i disse klasser. Der er sket en eksplosiv udvikling i "tildelte" diagnoser som ADHD, autisme, Asberger Syndrom, angst, OCD og ikke mindst skoleværing. Der er særlige åbningstider i disse tilbud. De almindelige FO'er er pasningstilbuddet efter skoletiden og disse er ikke hensigtsmæssige for de fleste af disse børn der jo netop har behov for mindre, entydige og stabile rammer.

Derfor har vi også set en mærkbar stigning i udgifterne til bl.a. tabt arbejdsfortjeneste til forældrene. Det er udgifter, der kun udvikler sig i den gale retning, hvis vi ikke udvikler tilbud, der er holdbare, og hvor der er de fornødne ressourcer, og kompetencer og hvor såvel elever som ansatte ikke "brænder ud" i et "lighttilbud".

Gribskovmodellen er også her metoden, der bør bringes i spil. Et barn er ikke en diagnose, og en diagnose som sådan bør ikke, som udgangspunkt, give adgang til en specialklasse. Tidlig indsats, kompetente professionelle, samarbejde og eventuelt hjælp til forældre kunne være den "medicin" der hjælper med til at imødegå diagnosekulturen.

Spørgsmål: Når det siges, at Gribskov Kommunes skoler er nogle af landets dyreste, har man så fundet forklaringen herpå? Er der analyser eller andet, der forklarer dette og hvis ikke, kunne det så ikke være en økonomisk god ide at sætte fokus her?